

EMEK YAYINLARI

DEMBİR DERGİSİ

**Yazan ve Hazırlayan
Özkan Günel _ Emine Aytül Erol**

**Düzenleyen
Emine Aytül Erol**

**Tasarım
Özkan Günel**

**SAYI-27
Mart 2017**

Mümin

**EMEK YAYINEVİ
İhsaniye Mah. 2. Er Sok. Agora Kapalı Pazar Alanı Sit.
No: 8 F Blk Z-152 Nilüfer/Bursa
Tel: 0(224) 241 03 22**

**info@emekyayinevi.com
www.emekyayinevi.com**

©2017 Emek Yayınevi

**Eserin tüm yayın hakları Emek Yayınevi'ne aittir.
Yazılı izin olmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.**

Ücretsizdir, parayla satılmaz.

İçindekiler

Giriş

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Bu dergi Nam-ı Damperli, Halil İbrahim Baki Hz'nin gönlünden, gönlümüze ettiği mana zevklerinin, yine O'nun hizmetleriyle yerşer zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin yirmi yedinci sayısının konusu, **Mümin**...

Esma-i Hüсна'dan olan El-Mümin isminin manası, kelime olarak kulları için inanan anlamında, Allah için gönüllere iman veren, kendisine güvenenlere emniyet sağlayan ve ferahlık bahşeden demektir. Mümin ismi, kulun en seçkin ismidir. Cenab-ı Hak kendine mahsus olan isimle kulunu zikretmektedir. Müminlik şahıs ismi değil bir sıfatın ismi olduğundan, bu sıfatı kazanan yani Hak eden insan, Cenab-ı Hak'a vasıl olmuştur. Kureyş suresi 5 ayeti kerimede Cenab-ı Hak, Müminler için,

AYIN KONUSU

Mümin...

Mümin ismi, Allah için gönüllere iman veren, kendisine güvenenlere emniyet sağlayan ve ferahlık bahşeden demektir. Mümin ismi, kulun en seçkin ismidir. Cenab-ı Hak kendine mahsus olan isimle kulunu zikretmektedir. Müminlik şahıs ismi değil bir sıfatın ismi olduğundan, bu sıfatı kazanan yani Hak eden insan, Cenab-ı Hak'a vasıl olmuştur. Kureyş suresi 5 ayeti kerimede Cenab-ı Hak, Müminler için,

Bismillahirrahmanirrahim
Sizce kudret ve hükmetine dair defillerini gösteren,
gökten size rızık indiren O'dur. Fakat ancak
gönülden Allah'a dönen kimsede düşününce İlahi irade olur.
Mümin Suresi 13

AYIN RÖPORTAJI

Dembir: Bir Müminin en belirgin özellikleri nelerdir efendim?

Özkan Günal:

Cenab-ı Allah insanı, kendisini diğer canlı mahlûklardan ayıran insan olma özellikleri bakımından diğer varlıklardan farklı yaratmış ve yeryüzünün halifesi yapmıştır. Göklerin, dağların ve yerin, üzerlerine almaktan kaçındıkları, Kur'an'ı Kerimde "Emanet" olarak belirttiği varlık âleminde varlığıyla tecelli edişini insanın sorumluluğuna vermiştir. Yüklediği bu emaneti mümin olarak bulunmayla sahiplenmek yerine emanetten Kendisine şahit olması için irade, akıl, düşünme, araştırma, bilgiyi öğrenme, öğrendiği bilgiyle bilinmeyi keşfetmek gibi değerlerle zinetlemiş, peygamber ve kitaplar ve Mürşid-i Kâmillerle ona yol göstermiştir, göstermektedir. İnsan suresi 3 ayet, kerimede,

MAKALE

Seyyid Pir Muhammed Nurül Arabî Hazretleri

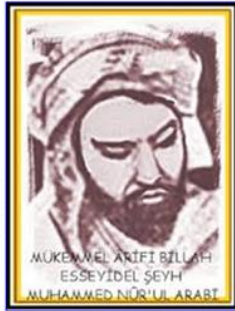
RİSALEYİ NOKTA-TÜL-BEYAN Bismillahirrahmanirrahim

On Dokuzuncu Bölüm.

Haşır, toplanma sırasındaki sıfat beyan olunur Ey Yar! Bedenden ruh ayrılığında hangi sıfatla sıfatlanır? Dünyada ne sıfatla sıfatlanmış ve ne huy ile huylanmış ise, o sıfatla görünür. Kimi domuz suretiyle ve kimi köpek, kimi maymun, kimi yarıcı canavarlar suretiyle sıfatlanır. Bazılarının başları ayakları altında olur. Bazıları söz söyleyemez ve hareket edemezler. Buna işaret eden hadis ve Kur'an-ı Azîm ayetleri çoktur. Furkan Suresi 44. Ayette ve Araf Suresi 179. Ayette,

"Hayvan gibi, ondan da beter"

"Şunlar ki hayvan gibidirler, bil ki hayvandan daha sapık gafilidirler"

Mısıri Niyazi Hz İrfan Sofraları

On Dokuzuncu Sofra

Bismillahirrahmanirrahim.

Sadrettin Konevi Hz Şerhul-Ehadis'ül-Erbain'in yirmi yedinci Hadis şerhinde şöyle demiştir,

"Allah'ın Resulü (S.A.V.) in şöyle buyurduğu sabit oldu, "Zaman döndü, doladı, Allah'ın yeri göğü yarattığı gündeki hali üzere geldi." Bu hadisin sırrının keşi manası şöyledir. Bil ki bu Hadis, Kamillerin ıttıla kasbedebileceği ilahi ilimlerden birçok umdeleri ihtiva etmektedir. Bunlardan biri, Aşkılık devresinin başlamasıdır. Bil ki oğun keşif göstermiştir ki: Aşkılık devresi Mızan'dan başlar. Ondan Hut'a geçer. Allah semavi ruhları devirlerle, aslı, külli, belirli suretlerle Arş'ın karnına (içine) koymuştur. Bu altı burcun hükümünü yirmi bir bin yıldır. Hamel burcundan süzülür burcuna kadar hükmen elli bin yıl gelmiştir.

KUR'ANI KERİMİN KENDİSİNİ ANLATIŞI

Mümin...

Peygamber, Rabbinden kendisine ne indirildiyse ona iman etti. Müminlerin de hepsi Allah'a, meleklere, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler. "Biz Allah'ın peygamberleri arasında ayırım yapmayız, duyduk ve itaat ettik. Ey Rabbimiz, bağışlamamı dileriz, dönuş ancak sanadır." dediler. 2-285 Onlar ki, Rablerine kavuşacaklarını ve gerçekten O'na döneceklerini bilirler. 2-46 Doğrusu onların İbrahim'e en yakın olanı, ona uyanlar, şu Peygamber ve iman edenlerdir. Allah da müminlerin dostudur. 3-68 Andolsun ki Allah, müminlere kendilerinden, onlara kendi ayetlerini okuyan, onları arındıran ve onlara kitab ve hikmeti öğreten bir Peygamber göndermekle büyük bir lütufta bulunmuştur. Oysa onlar, daha önce apaçık bir sapıklık içindeydiler. 3-164

Nam-ı Damperli Halil İbrahim Bâkî Hz

Ölüm?

Zuhuru kâinatın sebebi aşk! Yunus Emre Hazretleri neden sevilim sevilim diyor? Aşk için tabi ki. Ne mutlu o aşkı oluşturan, ne mutlu o aşkı yaşayabilene. Her şey fani, aşk bakidir. Bir güzelin mefununuyum erenler, inanmazsanız gidin Allah'a sorun diyor aşık. Bulurlarsa sorular! Aşkın ondan başka sevgilisi yoktur. Zaten ondan başka sevgilisi varsa aşık değildir, dalga geçiyordur, oyun oynuyordur. Aşkın bir tane sevgilisi olur yüz tane değil.

Hasan-ül Basri Hz Rabia-tül Adeviyye hazretlerine sırlıskılam aşık. Serenatlar yapıyor, beyitler yazıyor onun için. Bir gün kırdı Rabia önde Hasan-ül Basri arkada giderlerken, yine methiyeler düzüyor Rabia'ya. Rabia,

Regaip Kandili

Cenabı Allah Recep ayının ilk Cuma gecesi Hz Muhammed efendimizin, annesi Hz Âmine'nin karnında halk etmeyi murat ettiği zaman cennetin bekçisi Ridvan'a Fırdevş kapılarını açmasını emretti ve semavat ve arzda haber verme görevlisi şöyle nidâ etti,

"Dikkat edin! Hidayet rehberi Peygamberin kendisinden yaratılacağı nur, bu gece Âmine'nin karnında karar buldu. Orada yaratılışı tamam bulacak, müjdeleyici tevhit olarak insanlara zahir olacaktır."

Regaip Kandiliniz Mübarek Olsun.

10. İmam Ali Naki Efendimiz

Ehlibeytin onuncu İmamı, "İmam Ebu'l Hasan Ali Naki Hadi" efendimiz hicri 212 yılının Zilhicce'sinin on beşinde Medine bölgesinde "Suveyh" ismindeki yerde dünyaya gelmiştir. Babası dokuzuncu imam Muhammed Taki, değerli annesi "Semane" adında faziletli ve takvali bir cariyedir. Onuncu imamın en meşhur lakapları "Taki" ve "Hadi"dir. İmam'a "Ebu'l Hasa-ı Salis" de denmektedir. İmam Ali Naki, hicri 220 yılında değerli babasının şehadet şerbetini içmesinden sonra sekiz yaşında imamet makamına oturdu. İmamet süresi 33 senedir. Hicretin 254'ünde 41 yaşında şehadete ulaşmıştır. İmam Ali Naki'yi görmüş olanlar diyorlar ki, "İmam orta boylarında, kızıl çalan beyaz tenli, iri gözlü, yayvan kaşlı, iç açıcı ve güler yüzlü bir çehreye sahipti."

ALINTI BÖLÜMÜ

Ruhuma dokunuyor sana dair sarf edilen kelimeler, ürpermem bu yüzden, bu yüzden uzun uzun dalıp gitmelerim. Üşümekteyim sensizlikte, gözlerin nerede?

Nefsini bilmek,
Ben dediğin
Varlığından geçip,
Yaşarken

BİTİM

Değerli okuyucu, Emek Yaynevi, Dembir dergisinin 2017 yılı üçüncü, toplam yirmi yedinci sayısını okuduğunuz için emeği geçenler olarak hepinize çok teşekkür ederiz. Umarız okuduklarınızın Mümin'e olan bakışınıza katkısı olmuştur.

Mümin bir şahsın ismi değil, tevhidî sıfatın ismidir. Bu sıfat ki içerdği tüm değerler irfanîyet üzerine Allah ile tevhit olarak gerçek değeri ulaştırmıştır. Mümin sıfatı, gören, görülen, seven sevilen, zikreden zikredilen, bilen bilinen, söyleyen işiten tevhitli olup ikiligin cem olduğu idraktır. Sen sensin, ben benim kırıldın geçilip biz tevhitliğinin zahire geldiği idraktır. Hakk'ın ilahlığında bulunan anlayışın, Hakk'ın ilahlığını sahiplenerek kendisini ilahlaştırışından geçip, Hakk'ın ilahlığında yani kendiliğinde Hakk'ı zahire bulmak sonucu Hakk'a şahit olan idraktır. Mümin, "Ene Hak" derken Hak'tan gayri hiçbir şey görmeyendir. Müminlik, Allah'ın kulluğunun temelidir. Müminlik, Hakk'ın kendi zahirliğinde insanla tecellidir. Hu...

**Nam-ı Damperli,
Halil İbrahim Baki Hazretleri**

Âşıklık yolundaki tüm canlara selam olsun...

*Halil nazar eyle her an
Aşikâr eyledi sultan
Sırrullahı üryan bulan
Bizden size selam olsun*

***Gönlümüz, Gönüller sultanı, Melami Mürşid-i Kamil'i
Namı Damperli Halil İbrahim Baki Hz İle birlikte.***

Giriş

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Bu dergi Nam-ı Damperli, Halil İbrahim Baki Hz'nin gönlünden, gönlümüze ektiği mana zevklerinin, yine O'nun hizmetiyle yeşerip zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin yirmi yedinci sayısının konusu, **Mümin...**

Esmâ-i Hüsnâ'dan olan El-Mümin isminin manası, kelime olarak kullar için inanan anlamında, Allah için gönüllere iman veren, kendisine güvenenlere emniyet sağlayan ve ferahlık bahşeden demektir. Mümin ismi, kulun en seçkin ismidir. Cenab-ı Hak kendine mahsus olan ismiyle kulunu zikretmektedir. Müminlik şahıs ismi değil bir sıfatın ismi olduğundan, bu sıfatı kazanan yani Hak eden insan, Cenab-ı Hakk'a vasıl olmuştur. Kureyş suresi 5 ayeti kerimede Cenab-ı Hak, Müminler için,

Allah onları korkudan emin kılandır

buyurmaktadır. Cenab-ı Hakk'ın Müminlik vasfı, Kendi zatını, Kendisinden başka hiçbir ilah olmadığını bildirerek Tevhid edisidir. Bu sebeple Müminlik, Cenab-ı Hakk'a vasıl olmaklıktır ki vasıl olmak, ulaşmak anlamında kullanılan kavram olmakla birlikte ulaşmak kavramı müminlik için, ikinci bir varlığın, ikinci bir varlığa ulaşması sonucu ikisinin bir araya gelip birlikte bulunması olarak değil, Cenab-ı Hakk'ın Vasi esmasının yani kaplayıp kuşatan olmasının taşıdığı manadır ki vasilik, kapladığının yine kendisi olmasıyla kaplamasıdır yani suyun buzu kaplaması gibi bir vasiliktir ve vasıl olmak Vasi isminden geldiğinden Cenab-ı Hakk'a vasıl olan Hak'ta batın olur ki Mümin, Hak'ta batın olarak, kendisini Hakk'ın zahirliğinde batın, Hakk'ı kendisinde zahir bulandır. Bir talibin Müminliği Hak etmesinin yolu, kendisine bakınca suret gören görüşünü Hakk'ı görecektir görüşe dönüştürmesidir ki bu ancak, bilişe tâbî olan görüşün değişiminin, bilişin değişmesiyle mümkün olacağından değişim eskinin yanında yeninin de bulunmasıyla değil, eskinin yok olup sadece yeninin kalmasıyla gerçekleştiğinden dolayı eskinin yok oluşu olan vardan geçip Hak'ta fena bulmakla mümkündür. Talibin, varlığın esas olan sıfatlarını yok etmesi değil tâbî kıldığı avamlıktan alıp Hakk'a bağlamasıdır. Bu sebeple Mümin, sıfatlarını yani varlığını Hakk'a tâbî kılan olduğundan, kendi gerçekliğine erip, kendim dediğinde Hakk'ı zahirde bulma sonucu Hakk'a şahit olandır ki Cenab-ı Hakk'ın kendi zatını, kendisinden başka hiçbir ilah olmadığını ispat edışı gerçekleşmiştir.

Bu tevhit, geriye Cenab-ı Hakk'ın zatından gayrı hiçbir şeyin kalmamasıyla ispat olan tevhit olup, ilah dediğimiz varlık zuhuru, mümin ismiyle zikredilmeye başlanır. İşte müşrik, şirk eden manasındadır ve şirk, Allah'a ortak koşmak demektir. Allah'tan gayrı olan, kişinin kendim dediğine tapınması şirk ve şirk küfür olarak tanımlandığı için her müşrik aynı zamanda kâfir olarak da tanımlanır ve mana itibarıyla müminin tam tersidir. Talip müşrikliğini, Hakk'ın varını sahiplenmeyi terk etmeyle Hak'ta fena bulmak sonucu Müminliğe çevirmedikçe asla Cenab-ı Hakk'ın kulu, Cenab-ı Resulullah'ın ümmeti olamayacağından gerçek imanı oluşturamayacaktır. Müminlik, imanın kemâlat bulmasıyla Hak edilmiş olur. Nisa suresi 146 ayeti kerimede Cenab-ı Hak,

Tövbe edenler ve nefsinin ıslah edenler, Allah'a sarılanlar ve dinlerini Allah için halis kılanlar, işte onlar Müminlerle beraberdirler ve Allah, yakında Müminlere büyük mükâfat verecektir.

buyurarak bize bu hakikati beyan etmektedir. Nefsinin ıslah etmek, nefsi ilahlık iddiasından alıp aslına secde ettirmek sonucu ölmezden evvel ölerek ölümü tattırmak olan Hak'ta fena bulmaktır. Allah'a sarılmak benliği değil Allah'ı zikretmektir ki dinimizi halis kılmak imanımızı kemale erdirmektir. İşte bunu başaranlar Müminliği Hak edenlerdir, Cenab-ı Hakk'ın Kendisine ait olan Mümin ismiyle zikrettikleridir ki Hak yine kendisini zikretmektedir. Hu...

Aşk u niyazlarımla

**Gönül gel seninle seyran edelim
Hakikat bahrine bizde girelim
Tevhit yüzü ile Hakk'ı bilelim
Tazelensin anda din ile iman**

**Sır ile süphandan açılsın meydan
Ol demin içinde olalım hayran
Zevk ile vuslatta bulalım devran
Tazelensin anda din ile iman**

**Muhabbet marifet bal ile şeker
Bu demde arifler kendinden geçer
İdris nebi gibi hülleler biçer
Tazelensin anda din ile iman**

**Kesretin hicabı gitti özünden
Mefsup Şuhut etti kendi gözünden
Sır ile bilindi mana yüzünden
Tazelensin anda din ile iman**

**Zuhurda veçhullah belirsin daim
Vahdet nazarında duralım daim
Geceye gündüze olalım saim
Tazelensin anda din ile iman**

**Erenlerin hepsi bu zikre mahir
Maşuk meclisinde evvel ve ahir
İbrahim de burda zevk etti zahir
Tazelensin anda din ile iman**

**Muhammedin nuru Ali'de zahir
Risalet irfanı Hasan'la gelir
Hüseyin imana Canını verir
Cümlesi hep birdir Meydan içinde.**

**Zeynel Abidin'le Girdik halvete
Muhammed Bakırla Resul izinde
Caferi Sadık'ın Tevhit deminde
Cümlesi hep birdir Meydan içinde.**

**Musa-ı Kazım'la Seyran ederiz
İmam Ali Rıza Neşesindeyiz
Muhammed Taki'de Hak zikrindeyiz
Cümlesi hep birdir Meydan içinde.**

**Ali el Naki'yle Hasan Askeri
Muhabbet ediyor Muhammed Mehdi
Fakir cem eyledi Halil'de hepsi
Cümlesi hep birdir Meydan içinde.**

AYIN KONUSU

Mümin...

Mümin ismi, Allah için gönüllere iman veren, kendisine güvenenlere emniyet sağlayan ve ferahlık bahşeden demektir demiştik. Bizim anlamamız gereken kısmı, kendimiz için olan kısımımızdır çünkü hem Cenab-ı Allah Allah'lığını yapmaktadır, ki varlığımızın var oluşu Allah'ın Allah'lığını yapışdır, hem de anladığımızı kendimizde oluşturarak Mümin olabilelim. Peki, Mümin olmak farz mıdır? Evet, Allah'ın Kendisine inanan bizlerden istediği Mümin olmamızdır. Mümin olmadan Allah'a kul, kul olmadan iman sahibi olmak mümkün değildir. Cenab-ı Allah, Kur'an'ı Kerimin Zariyat suresi 56 ayeti kerimesinde bu gerçeği,

Ben, cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.

diyerek beyan etmektedir. Bu sebeple, Mümin'in ne olduğunu ve nasıl Hak edeceğimizi anlamak, kul olup yaratılış gayemiz doğrultusunda bulunmak için Allah'ın emri olmasıyla farzdır. Enfal suresi 74 ayeti kerimede,

İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda cihat edenler ile hicret edenleri barındıranlar ve yardım edenler, işte gerçek Mümin olanlar bunlardır. Onlar için bir bağışlanma ve üstün bir rızık vardır

denilerek, Mümin'ler anlatılmakta ve ayeti kerimede, ***“İman edenler, Hicret edenler, Cihat edenler, Hicret edenleri barındıran ve yardım edenler”*** denilerek Müminlik tarif edilmektedir. Tarif edilen değerleri anlamadıkça Mümin'i anlayamayız.

- **İman edenler**

İman, inancın ispat bulmuş hali olup inanç, işittiğimize inanmak, iman ise işittiğimizi görmektir. O halde Mümin inandığı doğrultuda yaşayarak, inandığına şahit olandır ki iman, İslam'ın giriş şartı olan,

Eşhedu en lâ ilâhe illallâh ve Eşhedü enne Muhammeden Abduhu ve Resuluhu

olan “Ben şahitlik ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur, yine şahitlik ederim ki Muhammed Allah'ın kulu ve Peygamberidir” beyanında belirtilen şahit olmaktır. Allah'tan başka ilah olmadığına şahit olduğumuz sürece Allah'a olan inancımız gaybî bir inanç olarak kalıp imana dönüşmeyecektir çünkü Allah gayıp değil mutlak ve mutlak oluşu yine Cenab-ı Allah'ın “Hay ve Kayyum” olduğunu beyan edişidir. Allah'ın gayip olması, cehaletten oluşan akıl söyleminde Allah'ın yarattığından ayrı olmasıdır,

tevhidin gerçekliğinde mutlak olması ise Allah'ın yarattığı ile birlikte yaratılmışlıkta mevcut olmasıdır. Eğer Cenab-ı Allah yarattığından ayrı olsaydı, yaratılmışlık kendi başına var olamazdı. İşte bu sebeple iman, gaybî inançtan geçip inandığımız Allah'a mutlaklığında şahit olmaktır ki yolu yani iman sahibi olmanın yolu, Fetih suresi 10 ayeti kerimede,

Muhakkak ki onlar, sana biat ettikleri zaman Allah'a biat ederler. Onların ellerinin üzerinde Allah'ın eli vardır. Bundan sonra kim ikrarından dönerse, o takdirde sadece kendi nefsi aleyhine döner. Ve kim de Allah'a olan ikrarında vefa ederse o zaman ona en büyük mükâfat verilecektir

denilerek işaret edilen Mürşid-i Kamil'e biat etmektir. Bir kişi, varlığın kendiliğinden oluşmadığına, var edenin Cenab-ı Allah olduğuna ama Allah'ın yaşamın dışında ötelede olduğunu zannedip kendisine müstakillik vererek kulluk yaptığına inanıyor ve bu inancında kalıp bir Mürşid-i Kamil'e biat etmeyerek kendi kibriyle yaşıyorsa iman ehli olmaz. Çünkü kendi inancında ikiliği yaşarken nefis putuna secde etmeye devam ediyordur. O diliyle Lailaheillallah derken düşüncesinde ve yaşamındaki bulunuş haliyle Lailaheillaene demektedir. Ali İmran suresi 193 ayeti kerimede,

Rabbimiz! Biz, “Rabbimize iman edin” diye imana çağıran bir davetçi işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla. Kötülüklerimizi ört. Canımızı iyilerle beraber al

denilerek bu gerçek anlatılmaktadır. “Rabbimize iman edin” diyerek imana davet eden Mürşid-i Kâmil'dir ve ona biat etmek iman kapısından geçmektir çünkü o Mürşid-i Kamil, Kehf suresi 65 ayeti kerimde,

Derken, kullarımızdan bir kul buldular ki, ona katımızdan bir rahmet vermiş, yine ona tarafımızdan ledün ilimi öğretmiştik

denilen kendisine ledün ilmi olan tevhit imanı ilmi öğretilen ve Tin suresi 4 ayeti kerimede,

Andolsun ki Biz, insanı, Ahsen'i takvim içinde yarattık

denilerek ifade edilen ahsen özelliğini kendisinde zahire getirip, bilişini, görüşünü, işitişini öğrendiği ledün ilmine tâbî kılma sonucu, Bakara 30 ayeti kerimede,

Hani Rabbin meleklere, ben yeryüzünde mutlaka bir halife yaratacağım demişti

denilerek beyan edilen, Allah'ın tevhide davet edip, Kendi yoluna sevk ederek Kendisini muhabbet ve ispat ettiği halifesidir. Bu sebeple Mürşid-i Kâmil'e biat inanç boyutundan iman boyutuna geçiştir ki Mümin, Mürşid-i Kâmil'e biat ederek, hicret etmeye başlayandır.

- **Hicret edenler**

Hicret, bir yerden başka bir yere göç ederek orada yaşamaya başlamak olup buradaki hicret, sadece fiziksel olarak zahir anlamda değil idrak anlamında da gerçekleşmektedir. Hicret, tevhidin yaşanmadığı ve yaşanmasına mani olduğu yeri terk ederek tevhidin yaşandığı ve yaşanmasına destek olduğu yere gitmektir. Nahl suresi 41 ayeti kerimede,

Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda hicret edenlere gelince, elbette onları dünyada güzel bir şekilde yerleştiririz. Ahiret mükâfatı ise daha büyüktür. Keşke bilselerdi.

denilerek hicret edenlerin mükâfatlanacağı anlatılmaktadır ki bu mükâfat, Müminlik ziynetiyile güzelleşmektir. Zulme uğramak, tevhidin yaşanacağı dünya boyutunda tevhide yaşayacak özelliklerle ikilik içinde şirk ederek cehalet karanlığında yaşamak olup bu halimizle kendimize zulmetmemizdir. Bizler, içine doğduğumuz anlayışla beslenip benlik giyiniriz ve bu benlikle yaşarken bakar kör müşriklerden olur, Allah'tan başka ilah olmayışında kendi ilahlığımızı ilan ederiz.

İşte, Mürşid-i Kâmil'e geldiğimiz halimiz yani bilincimiz bu bilincin olduğu ortam, yaşam, anlayış, kültür, örf, adet ve töre gibi kavramlarla oluşmuş olduğundan, arkadaşlıklarımız, ailemiz, alışkanlıklarımız olmak üzere tümü tevhidin yaşanmadığı ve yaşanmasına müsaade edilmediği ortamlar ve kişilerdir. Tevhide erip Mümin olmak için öncelikle buraları, alışkanlıkları, arkadaşlıkları, bildiklerimizi, şartlarımızı ve bize görevleri terk etmeliyiz. Dâhil olduğumuz meydana, Mürşidimize, âşıklara yakın olup hicreti gerçekleştirmeli ve tüm yaşantımızı tevhide göre yeniden düzenlemeliyiz. Mürşid-i Kâmil'e biat ederek girdiğimiz iman yolu bize hicreti farz kılmaktadır. Varlığı cehalete bağlı zihniyetin, Mümin'liğimizi katledecek olduğu ortamın terki yüzümüzü karanlıktan aydınlığa çevirmektir ki Mümin, yüzü nurlanandır.

Bizler, tevhit eri olarak Mümin'liğimizi Hak etmek için Mürşid-i Kamil'e gelip biat ettikten sonra, *“Bana bilmediğimi öğretsin, bu iş bilmek işidir lakin yaşantıma karışmasın. Ben yine eski gittiğim yerlere gider, eski arkadaşlarımla arkadaşlığımı devam ettirir, eski yaptıklarımı yapmaya devam ederim”* diyemeyiz. Devam etmek istediğin hal değil miydi seni müşrik yapan? O zaman müşriklikte ısrarcı olmak yani hicreti yapmamak namzetliğimizi ve sunulan Allah zikrini zayi etmek olur. Hicret, kendimizde benliğimizi görmekten, kendimizde Hakk'ı görmeye yapılır, bu ise fiillerimizden fail Hakk'a, sıfatlarımızdan mevsuf Hakk'a, vücudumuzdan mevcut Hakk'a şehadetle mümkündür. İşte Mümin, gerçekleştirdiği hicret ve telkin olunan zikre hizmetle, Müminliği Hak etme yolunda cihat edendir.

• Cihat edenler

Tevbe suresi 20 ayeti kerimede Cenab-ı Allah,

İman edip de hicret edip, mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda cihat edenler, Allah katında en büyük dereceye sahiptirler. İşte bunlar murada ermiş olan mutlu kullardır.

buyurarak, cihat etmemiz gerektiğini beyan etmektedir. Cihat, Arapçada cehede kökünden türemiş bir kelimedir ve gayret etmek, ceht etmek, olanca gücünü ve kuvvetini sarf etmek manasına gelir ve sadece Allah için yani tevhit için yapılır. Saf suresi 10-11 ayeti kerimede,

Ey iman edenler! Sizleri acıklı bir azaptan kurtaracak bir ticaret göstereyim mi? Allah ve Resulüne iman edip, mallarınız ve canlarınızla Allah yolunda cihat edersiniz.

buyrularak, cihadın Allah için olması onun rızasını esas alması ve iman uğruna yapılması beyan edilmektedir. O zaman cihat, başkalarını öldürmek değil nefsimizi şirkten kurtarmak için yapılır ki cihat, kendimizi kurtarıp Mümin olmak için farzdır. Cihat tevhit düşmanına karşı yapılır ve düşman ise nefsin emmare boyutundaki müşriklik halidir. Uhud savaşı dönüşünde Cenab-ı Resulullah efendimizin sözü, bizlere bunu işaret etmektedir.

“Küçük cihattan büyük cihada gidiyoruz.”

Nefisle cihat, gerçekten, büyük cihattır ve her anımız bu cihatla geçmelidir. Önemsememek sonucu bu cihadı yapmamak bize çok pahalıya mal olur çünkü sonu eskisinden daha beter olmaktır. Peki, bu cihat nasıl yapılır? Bu cihat, İman edip hicret etmeden yapılamaz ki bu gerçeği Cenab-ı Resulullah efendimizin hayatında görmekteyiz. Yapılan üç cihat da Mekke'de yaşamaya devam ederken değil Mekke'den Medine'ye hicret edildikten sonra yapılmıştır.

Tevhidin yaşanmadığı ve yaşanmasına müsaade edilmediği ortam ve kişiler arasında tevhide mani olanlardan kurtularak özgürlük mücadelesi olan cihadın gerçekleşmesi asla mümkün değildir. Bu cihat, müşrikliğimizi oluşturan ve asıl bizi köleleştiren sıfatlara ve anlayışa karşı yapılan özgürlük mücadelesidir. Nedir arınma gayretine girdiğimiz sıfatlar ve anlayış?

Bu anlayış müşriklik olan ikilik anlayışı olup kişinin kibir ve benlik üzerine benimsediği anlayış olup nefsi emmare boyutunda tutan anlayıştır ve nefsin emmare boyutundaki varlığını, küfrü besleyen zulmanî sıfatlardır. Arınma gayreti, öfkeden, kibirden, gururdan, hasetten, yalandan gibi hayvanlara mahsus özelliklerden olurken, beraberinde benlik anlayışıyla birlikte zannardan, bize görelerden olmalıdır. Nedir bize göreler? Bize göreler, varlık bizim varlığımız ve biz varlığımızda dilediğimiz gibi tasarruf ederiz. Bu sebeple, fiilimizin faili, sıfatımızın mevsufu, vücudumuzun mevcudu olarak kendimizi görüp ilahlaşırız. Oysa Allah'a göre Kendisinden başka ilah yoktur. İşte, bize göreden geçip Allah'a göreye ulaşmak olan Mümin'liğimizi Hak etmek adına yapacağımız cihat nefsimizi ilah görmekten, ilahî nefsimizden görmeye ulaşma yolunda azim ve gayret içerisinde zikre hizmetle, meydanın edebi, erkânı, ilmiyle birlikte mana eri olmaktır. Ben demenin terki için Allah demeyi kalben başarma yolunda ilerlemektir. Enfal suresi 3 ayeti kerimede,

Onlar namazı doğru kılan, kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yolunda harcayan kimselerdir.

denilerek anlatılan, namazı doğru kılma halidir. Varlıktan soyunmak için sunulanlarla varlık giyinmek namazı yanlış kılmak, varlıktan soyunmak için sunulanlarla varlığın tövbesini yapmak doğru kılmaktır. Yani, bize görelerden arınıp Allah'a göreler üzerine olma hali. İsrâ suresi 19 ayeti kerime,

Kim de ahireti ister ve bir Mümin olarak ciddi bir çaba göstererek ona çalışırsa, işte böylelerinin çabası şükre şayandır.

diyerek ciddi bir çaba göstererek çalışmak yani cihat etmek gerektiğini beyan etmektedir. Cihat, bizi verdiğimiz ikrardan döndürmek isteyen eski bilişimizden kaynaklı nefsanî isteklere karşı yapılmaktadır. Bu istekler bizi, yolumuzdan, imanımızdan, zikrimizden, Mürşidimizden, tevhitinden ve dolayısıyla Mümin'liğimizden uzaklaştırmak üzerine gerçekleşir çünkü emmare boyutunda olan nefis tevhide tâbî olmak istemez. Verdiğimiz ikrara sadık kalmak cihadımızdan vaz geçmemektir. Hucurat suresi 15 ayeti kerimede,

Mümin olanlar, ancak o kimselerdir ki, onlar, Allah'a ve Resulüne iman ettiler, sonra hiçbir kuşkuyla kapılmadan Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla mücadele ettiler. İşte onlar, sadık olanların ta kendileridir.

denilerek bu gerçek anlatılmaktadır. Mümin, iman edip hicret ederek kendi cihadını yapıp nefsini dünyadan alma sonucu tevhide secde ettirdikten sonra hicret edenleri barındıran ve yardım edenler çünkü "Kemâlat dervişanla olur" derdi gönüller sultanı efendim.

- **Hicret edenleri barındıran ve yardım edenler**

Cenabı Allah'ın Nisa suresi 56 ayeti kerimesinde,

Ey iman edenler, Allah'a itaat edin; elçiye itaat edin ve sizden olan emir sahiplerine de. Eğer bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz, artık onu Allah'a ve elçisine döndürün. Şayet Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsanız. Bu, hayırlı ve sonuç bakımından daha güzeldir

diyerek beyan ettiği emrini, ayeti kerimede **“Sizden olan emir sahipleri”** anlatımında işaret edilen bizden birisi olan Mürşid-i Kâmil'e biat ederek yerine getirmeyle iman kapısından giren talip, Allah'a ulaşmak için fiziki anlamda eski yaşam yerlerinin ve arkadaşlıklarının ve gerekirse yakın ailesi olan anne, baba ve kardeşlerinin,

zihnen ise eski anlayışının, bildiklerinin, öğrendiklerinin, muhabbet edip sevdiklerinin terkiyle de hicretini yapar. Peki, bu hicret lüzumlu mu? Talibin mümin olmak adına en yakınlarını geride bırakıp terk ederek hicret etmesi gerektiğini Peygamber efendimiz ve kendisine biat edenlerin hicretinde görmekteyiz. Onlar doğup büyüüp yaşadıkları ortamı ve yakınlarını Mekke'de bırakıp Medine'ye hicret etmediler mi? Ettiler. Peki, en yakınlarımızı karşımıza almak gerekli mi? Bakınız hicretten sonra yapılan savaşlara. Peygamber safında oğul, müşrik safında baba, peygamber safında kardeş müşrik safında abi olarak bu gerçeği görmekteyiz. Söz konusu mümin olmaksızın dünyalık olanlar önemini yitirir, en önemli değer iman edişimizde verdiğimiz ikrara sadık kalmak olur. İman ederek girdiğimiz hicret bizim cihadımızı yapıp galip gelmemiz adına yine bizim için çok önemlidir. Cihat, kendimizin ikiliğini oluşturanları kendimizden arındırmak için kendiliğimizde gerçekleşeceğinden, arınmamız gereken hallerin olduğu ortamları ve arkadaşlıkları terk etmeden gerçekleşmesi mümkün olamaz. Temizlenmek için kirlendiğimiz ortamın terkinin şart olmasıdır hicret, cihat kırımımızı temizlemek. Üzerimize sürekli kir bulaşan mekânda kalmaya devam ederken üzerimizi temizleme cihadını asla kazanamayız. Biat edilerek girilen iman yolunda, cihadımıza başlamış olduğumuzdan, kazanım için ikiliğin yok olması adına bizden istenenler, tövbe ettiğimiz haller üzerine olmanın terki olduğundan o hallerin, terk edilmek yerine o haller üzerine yaşamanın doğru olduğu ortamlarda, terk gerçekleşmez.

Bizden, sabırlı olmak istenecek, sabrın olmadığı yerde mi sabırlı olunur yoksa sabrın bulunduğu yerde mi sabırlı olmak daha kolaydır? Bizden Allah'ı zikretmemiz istenecek, Allah'ın zikredilmediği yerde mi zikretmek daha kolay yoksa zikredildiği yerde mi kolay? Bizden Allah'ın muhabbet edilişi, sevilmesi istenecek, bunların olmadığı yerde mi mümkün yoksa bulunduğu yerde mi mümkün? Bizden her tecelliye eyvallah dememiz istenecek, her tecelliye eyvallah denilmeyen yerde mi eyvallah deriz yoksa her tecelliye eyvallah denilen yerde mi?

İşte bu sebeple hicreti olmayanın cihadı olmaz, olursa da kazanamaz. İşte bizler, iman edip hicret ederek cihadını başlatan ve azimle, gayretle, samimiyet ve sadakatle cihadını kazanarak kendi ikiliğini tevhide ermiş talipler olarak fiziken ve zihnen hicret ettiğimiz yerde medeniyeti yaşamaya başlayanlar olarak mümin olmak için bir vazifeyi daha yerine getirmeliyiz ki o da bizim gibi iman edip hicret edenleri aramıza alıp onları koruyup, onlara cihatlarında zahir batın yardımcı olmaktır. Nasıl ki, hicret ederek aralarına girdiğimiz âşıklar bizi aralarına alıp her halimizle yakından ilgilenip yürüdüğümüz yolda

yoldaşımız ve yardımcımız oldular. Nasıl ki elimizden tutup eksik yönlerimizi tamamladılar. Bizi bize bırakmayıp bizi kendilerinde olan Müminliğin güzelliğiyle donattılsa, nasıl ki gönüller sultanı efendimin, **“Kemâlat dervişanla olur”** diyerek özetlediği Mümin'in **“Hicret edenleri barındıran ve yardım edenler”** olduğu gerçeğini yaşayarak vücutlandırdılsa, işte biz de aynısını yapmaya başladığımızda Müminliği Hak etmiş olacağız. Cenab-ı Resulullah efendimiz bu gerçeklik için, **“Müminler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler Vücudun bir uzvu hasta olduğunda, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar”** buyurmaktadır. Maide suresi 2 ayeti kerimede,

İyilik ve sakınma üzerinde yardımlaşın, günah ve düşmanlık üzerine yardımlaşmayın Allah'tan korkun; çünkü Allah'ın cezası çetindir

denilerek beyan edilen hakikat de budur. Mümin, iman edip hicret ederek cihadını başlatıp galip geldikten sonra hicretini yapan kardeşlerine gönlünü açandır. Mümin odur ki, tüm bunları gerçekleştirerek kalbinde bulunan, sonradan dünyadan bulaşan mahlûka ait, insanda bulunmaması gereken sıfatlar olan kibir, haset, şikâyet, öfke, hırs gibi zulmaniyetten kalbini temizleyerek benliğinden arınmış, mülkü sahibine teslim ederek Allah'ta yok olup yokluğunda gerçek varlığa ulaşmıştır. O

kendiliğini nefsaniyetten kurtarıp hürleşerek tevhide tâbî kılma sonucu, tevhit üzerine bilen, gören, seven, işiten, zikreden ve keşfeden haline gelmiştir. O sevgisini, bilişini, görüşünü Hakk'ı görecektir görüş, sevecek sevgi, bilecek akıl eylediğinden Hakk'ın zahirliği olan kendisinden ve bu âlemde Hakk'ı bilen, seven, gören olmuştur. O Mümin için Hak'tan ayan bir nesne yoktur. Enfal suresi 2 ayeti kerimede,

Müminler ancak o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman yürekleri ürperir. O'nun ayetleri okunduğunda imanlarını arttırır ve yalnızca Rablerine tevekkül ederler

denilerek bu gerçek beyan edilmektedir. Ancak sevenin yüreği sevgilisinin adı anılınca ürperir ki bu ürperme korkudan değil sevgidendir. Kalbinde olmayanın seni ürpertmesi mümkün değildir. Seven, sevgilisinin kelamını duydukça sevgisi artar. İşte Mümin Allah'ı seven ve sevgilisinden gayrılardan arınıp hiçliğe erme sonucu sevgisi ve sevgilisi gayip değil mutlak olandır. O her yerde ne hal üzerine olursa olsun Sevgilisi olan Allah'la muhatap olandır ki, Casiye suresi 3 ayeti kerimede,

Şüphesiz, Müminler için göklerde ve yerde ayetler vardır.

denilerek bu gerçek anlatılmaktadır. Enfal suresi 74 ayeti kerimede,

İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda cihat edenler ile hicret edenleri barındıranlar ve yardım edenler, işte gerçek Mümin olanlar bunlardır. Onlar için bir bağışlanma ve üstün bir rızık vardır

denilerek beyan edilen, ayette Mümin olunarak ulaşılan bağışlanmaya ve üstün rızka ermiş olur. Bağışlama, Hakk'ın zahirliğinde bulunan anlayışın, Hakk'a bakarken benliğini ve kibrini görmesi sonucu kendisine zulmedenler olmasıyla şirk ehli oluşundan, iman, hicret, cihat ve hicret edenlere yardımcı olarak mümin oluşuyla arınması, üstün rızık ise her nereye dönse Hakk'ın cemalini seyirdir. Cemal seyri için yaratılanın, cemal seyrine ulaşmasından daha büyük rızık olmaz. Rızık denmesinin sebebi ise, bir insan için zahirî anlamda rızık ne kadar gerekli ise mana alanında da cemal seyrinin o kadar gerekli olmasındandır. Cemal seyri yoksa kişi noksandır, zarar ve ziyandadır, henüz insan değildir. Kişiyi insan yapan Mümin oluşudur ki Hak edilmelidir. Mümin odur ki, Allah'ın nuru olan Muhammedî irfaniyet ziyetiyle güzelleştiğinden dolayı, Allah'ın Kendisine baktığı gibi bakar, Allah'ın Kendisinde gördüğünü

görür, işittiğini işitir, bildiğini bilir, sevdiğini sever, muhabbet ettiğini muhabbet eder, zikrettiğini zikreder. Cenab-ı Resulullah efendimiz Kutsi hadisinde bu gerçeklik için,

Mümin'in ferasetinden sakının! Çünkü o, Allah'ın nuru ile bakar

denilmektedir. Allah'ın nurunda nur olan, nurlu bakar.

Aşk u niyazlarımla.

**Ko ben şeyhin eşiğinde yatayım
Dönmezem şeyhimden ya ne döneyim
Kıyamet gününde mahrum olmayım
Dönmezem şeyhimden ya ne döneyim**

**Münkirler de bu yolumda basarsa
İşte urgan işte gerdan asarsa
Eğer kimse başımı da keserse
Dönmezem şeyhimden ya ne döneyim**

**Benim şeyhim gayet ulu kişidir
Üçler yediler kırkların başıdır
On iki İmamın ser-yoldaşdır
Dönmezem şeyhimden ya ne döneyim**

**Âşık Yunus bu cihana gelecek
Arayıp derdine derman bulacak
Ko hizmet ideyim şeyhe ölecek
Dönmezem şeyhimden ya ne döneyim**

**Hak'tan gelen şerbeti içtik elhamdülillâh
Şol kudret denizini geçtik elhamdülillâh**

**Şol karşıki dağları meşeleri bağları
Sağlık sefalık ile aştık elhamdülillâh**

**Kuru idik yaş olduk ayak idik baş olduk
Kanatlandık kuş olduk uçtuk elhamdülillâh**

**Vardığımız illere şol safa gönüllere
Baba Taptuk manasın saçtık elhamdülillâh**

**Beri gel barışalım yâd isen bilişelim
Atımız eyerlendi gittik elhamdülillâh**

**İndik Rum'u kışladık çok hayr u şer işledik
İşte bahar geldi geri göçtük elhamdülillâh**

**Dirildik pınar olduk irkildik ırmak olduk
Aktık denize dolduk taştık elhamdülillâh**

**Taptuk'un tapusunda kul olduk kapısında
Yunus miskin çiğ idik piştik elhamdülillâh**

AYIN RÖPORTAJI

Dembir: Bir Müminin en belirgin özellikleri nelerdir efendim?

Özkan Günal:

Cenab-ı Allah insanı, kendisini diğer canlı mahlûklardan ayıran insan olma özellikleri bakımından diğer varlıklardan farklı yaratmış ve yeryüzünün halifesi yapmıştır. Göklerin, dağların ve yerin, üzerlerine almaktan kaçındıkları, Kur'an'ı Kerimde "Emanet" olarak belirttiği varlık âleminde varlığıyla tecelli edişini insanın sorumluluğuna verilmiştir. Yüklendiği bu emaneti mümin olarak bulunmayla sahiplenmek yerine emanetten Kendisine şahit olması için irade, akıl, düşünme, araştırma, bilgiyi öğrenme, öğrendiği bilgiyle bilinmeyen keşfetmek gibi değerlerle ziynetlemiş, peygamber ve kitaplar ve Mürşid-i Kâmillerle ona yol göstermiştir, göstermektedir. İnsan suresi 3 ayet, kerimede,

Şüphesiz biz ona yolu gösterdik. Artık ister şükreder, ister nankörlük eder.

denilerek bu gerçek vurgulanmaktadır. Şükreden yani insanlığını kullanarak uyarıcılara uyup, kendisine bildirilen üzerine olan Mümin olur, nankörlük eden yani verdiği ikrarından dönüp tekrar nefsanîyetine düşüp Müminliğe ait bilgiyi nefsi için kullanan kâfir olur. İnsanların bir kısmı iman edip Mümin olmuş, bir kısmı inkâra, kâfirliğe yönelmiş, bildirilende kendisini görme sonucu iddia sahibi olmakla Allah'a ortak koşmuştur. Teğabün suresi 2 ayeti kerimede,

O, sizi yaratandır. Böyle iken kiminiz kâfir kiminiz mümindir.

denilerek bu gerçek beyan edilmektedir. Mümin, inancını imana dönüştürmeyi başarmış olandır ki o, şükredendir. Allah'ın tevhidini kabul ederek, kabul ettiği tevhide eren ve tevhidin ete kemiğe bürünüp görülür hale gelenidir. Bu sebeple Cenab-ı Resulullah efendimizin kendisi, Mümin nedir sorusuna verilecek en güzel cevap olmakla birlikte, Müminin özellikleri nedir sorusunun cevabı da O'nun özellikleri olarak görülmektedir. Cenab-ı Allah, Cenab-ı Resulullah efendimiz için Kalem suresi 4 ayeti kerimede,

Sen elbette yüce bir ahlâk üzeresin.

demektedir. Bizler, Mümini anlamak, görmek ve Mümin'liğimizi Hak etmek adına, Ahzab suresi 21 ayeti kerimede,

Andolsun, Allah'ın Resulünde sizin için; Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.

denilerek anlatıldığı gibi O'nu örnek almalıyız, O'na benzemeliyiz çünkü Mümin olmak ancak bu haliyle tevhide yani Allah'a göre gerçekleşebilir. Bu şekilde gerçekleşmemiş Müminlik, sadece ismen olur ki Hak katında makbul değildir. İsim aynı ama içi başka kalırız. Bu, kâfire Mümin demektir. Mümin olmak isteyen Cenab-ı Resulullah efendimizin yaşantısını kendisinde oluşturması farzdır. Bunun nasıl gerçekleşeceğini, Ali İmran suresi 134-135 ayeti kerimelerde Cenab-ı Allah,

Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir. Allah iyilik edenleri sever. Yine onlar, çirkin bir iş yaptıkları yahut nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ı hatırlayıp hemen günahlarının bağışlanmasını isteyenler ki Allah'tan başka günahları kim bağışlar ve bile bile, işledikleri üzerinde ısrar etmeyenlerdir.

diyerek beyan etmektedir. Müminin özelliklerini görmek için, Peygamber efendimizin yaşamın içinde üzerinde taşıdığı güzellikleri görmemiz gerekiyor.

- **Namazı huşu yani alçak gönüllülükle kılmak**

Namaz, doğumla başlayıp ölüme kadar devam eden Allah'tan başka ilah olmadığına şahadet etmek olup, alçak gönüllükle kılınması bu gerçeğin beyanı içindir. Alçak gönüllülük ibaresinde geçen gönül oluşturmak, Allah'tan başka ilah olmadığına şahit olacak görüşü oluşturmaktır ki tevhit seyri sülûkünde Allah'ta fena bulmak sonucu gerçekleşen kutsiyettir. Namazın içinde benlik olduğu sürece bu alçak gönüllülükle kılınan namaz olmadığından, Müminlik değildir. Gönül odur ki içinde Allah'tan başka hiçbir şey yoktur, olamaz. Müminin suresi 1-2 ayeti kerimelerde,

Müminler gerçekten kurtuluşa ermişlerdir. Onlar ki, namazlarında huşu içindedirler.

denilerek bu hakikat anlatılmaktadır. Kurtuluşa ermek, Allah'tan başka ilah olmadığına şahit olma sonucu şirkten kurtulmaktır. Yaşamlarını, dünyanın gelip geçici faniliğini değil, Allah'ın güzelliklerini seyrederek sürenlerdir denilmektedir. Mümin, yaşamını Cemal seyriyle güzelleştirir.

- **Sabırlı olmak**

Sabır, başımıza gelen hadiseler karşısında pes etmemek, Müminlik yolunda ilerlemeye devam edebilmek, sıkıntılara göğüs germek şeklinde yaşamanın yanında, ki bu sabrın noksan oluşudur, bizden çıkacak söze, harekete de acele etmemektir. Bize isabet eden tecellilerde acele karar vermeyip, acele söz söylemeyip acele hareket etmemektir. İşte bu iki halin cemi sabır olup Müminliğin temelidir. Cenab-ı Allah insana kendisinde bulunan ve görülür hale getirmesiyle bilinir hale getirdiği çeşitli tecellileriyle muhabbet eder. Muhabbet olan tecellilerde Allah'ı işitip muhatapı olmak ancak sabırla mümkündür. Sabredenler yaşamının içinde, ilâhî güzellikler ile güzelleşmeyi yani Mümin olmayı Hak ederler. Cenab-ı Allah, Bakara suresi 155 ayeti kerimede,

Andolsun ki sizi biraz korku ve açlıkla, bir de mallar, canlar ve ürünlerden eksilterek deneriz. Sabredenleri müjdele!

diyerek bu gerçeği beyan etmektedir. Sabretmeden elde edilebilecek hiçbir güzellik yoktur lakin sabır, sabretmemizin önüne geçen zulmanî vasıflar sebebiyle başlangıçta zor olduğundan, bu zorluğu aşıp sabrın, her tecelliye güzel görmek olan kemâline erdiğimizde mükâfatı da kemâl derecesinde olur. Zümer suresi 10 ayeti kerimede,

Sabredenlere mükâfatları elbette hesapsız olarak verilecektir.

denilerek ifade edilen gerçeklik budur. Hesapsız oluşu, sınırsız ölçü için kullanılırken, kemâl derecesi vurgulanmaktadır. Her şeyin en kemâli Allah ile tevhit olanıdır ki sabır bizi Allah'la birlikte kılar. Mümin, sabrın kemâlini yaşayandır.

- **Öfkeye hâkim olmak**

Öfkeye hâkim olabilmek Müminin önemli bir ahlâkî özelliğidir. Yaşamın içinde, bir anlık öfkeyle öfke sahibinin kendisine ve çevresine ne çok zarar verdiğini, ne çok güzel ve kutsi değeri heba ettiğini görürüz. Cenab-ı Resulullah efendimiz,

Yiğit dediğin, güreşte rakibini yenen kimse değildir; asıl yiğit hiddet anında öfkesine hâkim olan adamdır.

buyurarak, insanın eski yani Müminlik yoluna girmeden önceki anlayışına göre öfkelenmesine sebebiyet verecek davranışlara, sözlere karşı sükûnet ve sabırla hoş gören kimse olduğunu bildirmektedir. Öfke, Mümin’liğimizi hak etmek adına girdiğimiz yolda ilerlerken aramızda bıraktığımız cehalet yaşamına ait nefsaniyete ait zulmanî sıfat olduğundan, öfkeye kapılmak cehalete geri dönüp kendimize zulmetmeye başlamak olup gören gözümüzü görmez, işiten kulağımızı işitmez, seven kalbi sevmez hale getirmektedir. Mümin, zulmanî sıfatları terk edendir.

- **İkrarında sadakatle kalmak**

Mümin, Mümin olma yoluna girerken Allah'a verdiği söze sadık kalandır. Bizler, Mümin’liğimizden uzak olarak yaşamaktan, Mümin olarak yaşamaya söz vermişler olarak sözümüzü tutma sorumluluğu giyindik. Bu sebeple eskiye dönmeyip, Müminde bulunan vasıfları kendimizde oluşturmaya gayret etmekle sözümüzü yerine getirmediğimiz Mümin olmamız mümkün değildir. Verdiğimiz ikrara sadakat yaşantımızın her alanında devreye girmelidir. Bizler, Mümin olmak için, kendisinden zahir batın emin olunanlar olmalıyız. Nahl suresi 91 ayeti kerimede,

Antlaşma yaptığınız zaman, Allah’a karşı verdiğiniz sözü yerine getirin. Allah’ı kendinize kefil kılarak pekiştirdikten sonra yeminlerinizi bozmayın. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı bilir.

denilerek bu gerçeğe dikkat çekilmektedir. Söz verirken sıradan bir şahsa değil Allah’a söz verildiği asla unutulmamalıdır. Bir şeye söz vermeden önce iyice düşünülmelidir ki söz verildiğinde onu yerine getirmek zorunludur. Bize, kendi Mümin’liğimizi Hak etmenin yolu gösterilmektedir. Bizler bu yolda ilerleyip maksuda varınca Mümin olabiliriz ki verdiğimiz söz yolda erkânıyla ilerlemek üzerinedir. Sözü yerine getirmek, akla göre olup aslında aşığı göre olmayan her türlü engele rağmen yolda azimle ilerlemektir. İsrâ suresi 34 ayeti kerimede,

Verdiğiniz sözü yerine getirin. Çünkü söz veren sorumludur.

denilerek bu hakikat anlatılmaktadır. Mümin, ikrarında sadakatle kalandır.

- **Affedici olmak**

Rahmanî bir sıfat olan affetme, Mümin olmanın şartlarından birisidir. Araf suresi 199 ayeti kerimede,

Sen af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir.

denilerek, affetmenin Allah’ın emri olduğu beyan edilmektedir. Müşriklik yaşantımızda işimize gelmediği için kinlenip kötülüğünü istediğimiz her ne varsa affetmek, Mümin olmak için farzdır çünkü affetmediğimiz sürece müşrikliğimize devam ediyoruzdur.

Müşrik olarak bulunurken Mümin olmak mümkün değildir. Affetmek, bağışlamak bizden kını, hasedi, şikâyeti kaldırırken cehaletin karanlığını kaldırmış olur. Karanlığımıza güneş doğsun istiyorsak, affederek doğurabiliriz. Affetmek, kendi dışımızdakileri affetmek olarak çalışırken, kendimizi de affetmek devreye girmelidir. Karşımızdakini affetmeden bizde affetme devreye giremeyeceğinden kendimizi affetmekte gerçekleşmeyecektir. Kendimizi affetmek, bizi şirkte tutan bağlardan birisi olan hatalarımızın bağıni kesmek olup kendimizi affetmeden o bağlardan kurtulup Mümin olamayız. Mümin, her nereye baksa güzel görmeyi başaran olduğundan güzel görmenin önündeki perde olan şikâyet, kin, öfke gibi vasıflar affetmekle kalker.

Bir gün, öğretmen sınıfa girer ve öğrencilerine, “Arkadaşlar, sizden bir istekte bulunacağım! Yapıp yapmamak sizin elinizde lakin yapmak isterseniz kuralına uyacaksınız” dedikten sonra “Sizden, affetmediğiniz her olay ve kişi için çantanıza bir patates koymanızı ve nereye giderseniz gidin yanınızda taşımanızı istiyorum” diye devam eder. Öğrenciler teklifi kabul edip, herkes affetmediği kişi ya da olay kadar çantasına patates koymuş. İlk günler sıkıntı çıkmamış lakin günler ilerledikçe çanta ağırlaşmaya ve patatesler kokmaya başlayınca öğrenciler öğretmenlerine şikâyet etmeye başlayıp, “Öğretmenim, bu çanta ağırlaşmaya ve kokmaya başladı, taşıması çok zor” diye söylenmişler. Öğretmen, “Çocuklar kolayı var! Affettiğiniz her olay için bir patates çıkartın hafiflesin rahatlayın” dediğinde bazı öğrenciler, “Ben bunu affetmiyorum lakin aslında affedilmeyecek bir olay değil deyip affettikleri kadar patates çıkartmışlar lakin bunu asla affetmem dediklerini çantalarında taşımışlar. Affettikleri için hafifleyen çantalar bir müddet rahatlatmış lakin çantalarında kalanlar da ileri günlerde daha çok sıkıntı yapmaya başlayınca tamamını affedip çıkartmışlar tüm patatesleri. Öğretmenleri sınıfa dönüp çocuklara “Gördünüz mü arkadaşlar! Affetmediğiniz her kişi ya da olay da aynen patatesler gibi kalbinizde taşıdığınız sıkıntıdır. Oysa kalp sıkıntı taşıdığına kişiyi hasta eder. Kalp sıkıntı taşımak için değil sevgi taşımak içimdir. Kalbinde sevgi taşıyan herkese ve her şeye sevgiyle bakar, hayatını daha rahat daha güzel yaşar” der.

Bu hikâye bize affetmenin Mümin olmak için ne kadar önemli olduğunu anlatmaktadır. Affetmek, Müminliği Hak etmek için olmazsa olmazdır. Mümin, kendisini ve herkesi affedebilir.

• Güvenilir olmak

Müminlerin en önemli özelliklerinden biri de güvenilir olmasıdır. Peygamber efendimizin yaşadığı toplumda en belirgin özeliği Muhammed-ül Emin oluşuydu. Yaşadığı toplum onu adından daha çok bu unvanıyla anardı. Birbirlerinden çok ona güveniyor, kıymetli eşyasını, altın ve mücevherlerini ona emaneten bırakıyorlardı. Mümin için güvenilir olmak ya da güvenilir olarak Müminliği Hak etmek, talibin kendisinde güzel ahlaklı olmak için oluşturması gereken ziynettir. Kur'an-ı Kerim'de müminin özellikleri sayılırken emanete riayet eder denilmektedir. Muminun suresi 8 ayeti kerimede,

O müminler ki, emanetlerine ve ahitlerine riayet ederler

denilerek bu gerçek beyan edilmektedir. Güvenilir olmak için üzerimizden güvenilir olmamaklık olan müşrikliğe ait özelliklerin terki gerekir ki zaten bu özelliklerdi bizi kendi aslımıza cahil yapıp cehalet karanlığında tutan. Bizden emin olunmadığı yaşam ve zihniyet içerisinde Mümin olmaklık gerçekleşemez. Müminliği Hak etmek adına güzel ahlak üzerine sürdürmeye başladığımız yaşam öyle bir yaşam olmalıdır ki zahir ve batın güzel ahlakın güzelliği bizden görünmelidir.

Bize bakanlar bu güzellik karşısında Cenab-ı Resulullah efendimizin güzelliğini görmelidirler. Nisa suresi 58 ayeti kerimede,

Allah size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emrediyor. Doğrusu Allah, bununla size ne güzel öğüt veriyor! Şüphesiz ki Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

denilerek anlatılan gerçeklik “Emanetleri ehline verin” sözüyle güvenilir olmaklığımızdır. Güvenilir olmanın Müminliği Hak etmek adına olan boyutu da tam olarak budur. Emanet olan ve mülk denilen varlığın esası olan sıfatları ehil olan Mürşid-i Kâmile teslim ederek Müminliği Hak etmeye giriş yapabiliriz. Kendisine güvenilmeyen kişi emanetleri sahiplenerek müşrikliği yaşayandır. Mümin, zahir batın kendisine güvenilendir.

- **Faydasız işlerden, boş sözlerden uzak durmak**

Muminun suresi 3 ayeti kerimede,

Onlar ki, faydasız işlerden ve boş sözlerden yüz çevirirler

buyurulmaktadır. Mümin her an omuzlarında sorumluluğunun yükünü hisseden kişidir. Dünya, Mümin için Hakk’a âşık olduğundan tevhidin eğlencesinin, cemel seyriyle yaşandığı muhabbethane’dir. Bu sebeple Müminler yaşamın içinde beşeriyetlerini yerine getirirken dâhi Allah’ın zikrine hizmetle bulunurlar, her kelamı ve hali tevhidin muhabbeti olur. Onlar nefsanîyet için değil mana için yaşayanlardır ve dünya Mümine çekici değildir, dünya için yaşamak boş iştir. Furkan suresi 72 ayeti kerimede,

Boş şeylerin yanından geçtiklerinde vakarla geçip giderler

denilerek bu gerçek vurgulanır. Mümin doğru düşünür, pak ve temiz tabiatlıdır ve halis zevkler sahibidir. Yararlı ve doğru söz söyler, gevezelik etmez ince bir şakacılığı vardır ama bu hiçbir zaman alay, eğlence, güldürmece ve taklit cinsinden değildir. Kulakların koğuculuk, gıybet, çekiştirme, iftira, yalan sözlerden uzak kalamadığı bir toplum, Mümin için bir işkence kaynağıdır. İnsanın en kıymetli sermayesi ömrüdür, ne kazanacaksa onunla kazanacaktır. Vakti, müşrikliğe ait değerler üzerine boşa geçirmek Mümin için en büyük zarardır. Mümin, faydasız ve boş işlerden uzak durandır.

- **Merhametli olmak**

Mümin merhametli insandır. Allah Müminlerin merhametli olmalarını ve birbirlerine merhamet tavsiye etmelerini, Beled suresi 17-18 ayeti kerimelerde,

Sonra da iman edenlerden olup birbirine sabrı tavsiye edenlerden, birbirine merhameti tavsiye edenlerden olanlar var ya, işte onlar Ahiret mutluluğuna erenlerdir.

diyerek beyan etmektedir. Allah’ın bir insana merhameti, onun diğer insanlara merhametine bağlıdır. Allah, merhametli olanlara merhamet eder. Öyleyse, bizler yaratılmış her zerreye karşı merhametli olmalıyız.

Merhamet, içerisinde sevgiyi, saygıyı, hoşgörüyü barındırdığından merhametli olan Mümin her zerreye karşı ister canlı ister cansız olsun Allah'ın yarattığı olarak bakıp, sever ve saygı duyar. Yunus sultan bu hakikat için Mümin'liğimizi Hak etme yolunda olan bizlere,

Yaratılanı severim yaratandan ötürü

diyerek merhametli olmamız gerektiğini anlatmaktadır. Kalbinde merhamet taşımayan kişi zıttı olan gaddarlık taşır ki Mümin gaddarlığı terk edip merhamet ziyetiyle kendisini güzelleştirendir. Merhamet, kendimizi en

aşağıda, diğer tüm yaratılmışlığı bizden yukarıda görmektir. Yaratılışa değer vermek olup merhamet bizi Allah'ta yokluğa götüren değerdir. Niyazî-î Mısri Hz bu gerçekliğin beyanında,

Dervişlerin en alçağı buğday içinde burçağı

Bu Mısri gibi balçığı her bir ayak basmak gerek

demektedir. Mümin, merhametli olandır ki merhamet müminin kalbini yumuşatıp ekilen mayayı Muhammedi yeşertir.

- **Nefsaniyette ısrar etmemek**

Nefis sahibi olan ve emmareye düşen kişi zulmanî sıfatlara düşer ki kendisine zulmederken Müminlik vasıflarına da zulmeder hatta yok eder. Önemli olan, zulmanî sıfatlara kapılmayla nefse düştüğümüzü fark edip Allah'a yönelebilmektir. Tahrir suresi 8 ayeti kerimede,

Ey iman edenler! Allah'a samimiyetle tövbe edin

denilerek bizlere bu gerçek vurgulanmaktadır. Arınmaya çalıştığımız müşrikliğe ait sıfatların terki için Telkin olunan zikre hizmet etmek çok önemli olup aynı hataya düşmemek için daha dikkatli olmak daha da önemlidir. Zulmaniyetin tövbesiyle nefsi terk ediş Müminliğe geçiş kapısı olduğundan eski anlayışımız üzerine olmakta ısrarcı davranmak kendimize eziyet ve nasibi zayı etmektir. Bize görelere, zan ve vehimden oluşan şirk bilgileriyle oluşmuş bilincin ürünüdür ki benliğin temelidir. Benlikten geçmek, kibirden geçmek, bize görelere geçmekle mümkün olduğundan doğrularımız, yanlışlarımız, şartlanmalarımız üzerine ısrarcı olmayıp Hakk'a görelere batın olmalıyız. Mümin, nefsanियette ısrarcı olmayandır.

İşte tüm bu özellikler Cenab-ı Resulullah efendimize ait güzel ahlak sıfatları olup Mümin olmak O'na benzemekle mümkündür. O'na benzemeden yani O'nunla tecellide olan Rahmana ait güzelliklerle güzelleşmeden asla Mümin olamazken, O'na benzeyerek Mümin olunabilir.

Müminler, Allah'ın adı anıldığında kalpleri ürperirler. (Enfal-2) Allah'a asla şirk koşmazlar. (Furkan-68) Namazlarını huşu içinde ve doğru olarak kılarlar. (Muminun-9) Boş şeylerden tümüyle yüz çevirirler. (Muminun -3) Mallarıyla ve canlarıyla cihat ederler. (Hucurat 15) Asla zanda bulunmazlar. (Asiye -24) Cahillerle asla tartışmazlar. (Furkan-63) Kinayıcının kınamasından korkmazlar. (Maide-54) Asla yalan söylemezler. (Muminun-8) Emanetlerine ihanet etmezler. (Bakara-177) İnsanların kusurlarını affederler. (Ali imran-135) Yalnızca Allah'a dayanıp güvenirlere. (Tevbe-20) Kâfirler ile Allah yolunda savaşır. (Ali imran-28) Kızdıkları zaman öfkelerini yenerler. (Ali imran-133)

Hakk'ı bile bile gizlemezler. (Bakara-44) Yeryüzünde alçak gönüllü olarak yürürler. (Furkan-63) Ölçüyü ve tartıyı doğru olarak yaparlar. (Enam-52) Helal ve temiz olan şeylerden yerler. (Bakara-168) İnsanlar arasında adaletle hükmederler. (Enam-151) Verilen rızıktan yerli yerince harcarlar. (Enfal-3) İnsanlara iyiyi emreder, kötülükten de alıkoyarlar. (Enfal-71) Yapacakları işlerde kendi aralarında danışır. (Şura-38)

Dembir: Allah Âl-i İmran Suresinde Müminlere “Ey o bütün iman edenler! Sabredin ve sabır yarışında düşmanlarınızı geçin ve cihat için hazır ve rabitalı bulunun ve Allah’a korunun ki felâh bulasınız” diyerek çağrıda bulunmakta. O halde mümin olmak yani Allah’ın kulları için dilediği imana ermek zorlu bir yolculuktur ama son değildir. Bu ayet bize iman ettikten sonra o imanı korumak için neler yapılması gerektiğini anlatıyor. Bu ayeti nasıl anlamalıyız efendim?

Özkan Günal:

Ayeti kerimede “İman edenler” diyerek vurgu yapılanlar, kendisini ve âlemi yaratanın Allah olduğuna ve Allah’ın birliğine inandıktan sonra, inandığı Allah’a ulaşma talebiyle yani Mümin olmak arzusuyla Mürşid-i Kamil’e biat edip seyri sülûk yolunda azim ve gayretle yürüyerek, Müminliği Hak etmiş olanlardır. Bu beyan bize, imanın hazır bulunan ya da sadece içi boş bir söylemden ibaret olmadığını açıklamaktadır çünkü iman, Mümin olmadan gerçekleşemez. İnsanlığa ait ortak değerler üzerine yaşıyor olmanın ötesinde Allah ile birlikte yaşıyor olmaktan söz edilmektedir. Bakara 138 ayeti kerimde,

Allah’ın rengiyle boyandık. Allah’tan daha güzel rengi kim verebilir? Biz ancak O’na kulluk ederiz.

denilerek imanın ne olduğu anlatılmaktadır. Allah’ın rengiyle boyanmak, Allah varlığı sırf tevhit olandır, ki rengi tevhittir, ve ancak kendi ikiliğimizden arınıp tevhide ermekle mümkündür. Yani, denizin rengiyle boyanmak için soyunup içine dalmak sonucu denizin rengine boyanmış olmaktır. İşte, denizin içinde olan karadan görülmezken kendisi de karayı göremez. O’nun her anı denizin içinde, denizden gayrı görmeyerek, huzur-u denizdedir. O, huzuru denizde olan, işte o mümindir. Allah’ın rengi olan tevhide erenler de, daimî Allah’ın huzurunda olup, muhatapları her daim Allah olan Müminlerdir ve “Biz ancak O’na kulluk ederiz” derken anlatmak istedikleri, “Biz, her anımızda, her esma ve surette Cemal seyredemiz” dir. İman, Allah’ın rengiyle boyanmış Mümin olmaktır.

Sabretmek ise, sabrın kemâline erip kemâlini yaşamak olup sabrın kemâli, her fiili, sıfatı ve vücudu Allah’ın cemal tecellisi olarak görmek olup güzel görmektir. Güzel, cemal olduğundan güzel görmek cemal görmek, cemal görmek güzel görmektir çünkü Allah’ın cemaliyle tevhit edilmeyen hiçbir şey güzel olamaz. Ankebut suresi 59 ayeti kerimede,

Onlar, sabreden ve yalnız Rablerine tevekkül eden kimselerdir.

denilerek beyan edilen hakikat de budur. Tevekkül, her şeyi Allah’tan bilmek olup sabredenler her şeyi Allah’tan bilirler denilmektedir. Her şey ibaresi, her fiil, her sıfat ve her vücut olarak zikredilmekte olup her şeyi Allah’tan bilmek, her şeyde Allah’ın cemalini seyretmektir çünkü tecelli görülür olmaklıktır ve her görünen Allah’ın tecelli edişi olduğundan cemaldır. Bu sebeple âlem, Allah’ın örtüsü değil görüntüsüdür. İşte, Allah’ın boyası olan tevhide ermeyle Mümin’liğimizi Hak ettiğimizde sabreden yani Cemal seyredenlerden oluruz.

Düşman ibaresiyle tarif edilen, bizim kendimiz dışında bir düşman değil şirk anlayışımızdır. Nefis cemalin seyredileceği perde olarak yaratılmışken, bizlerin nefsimizi emmare boyutuna düşürüşümüz sebebiyle cemali örten perde haline gelişiyle zulmaniyet giyinmesi sonucu nefsimizi kendi aslımıza düşman yapışımız vurgulanmaktadır. Cenab-ı Resulullah efendimiz,

Senin en büyük düşmanın, seni çepeçevre kuşatan nefsidir. En üstün cihad, Allah yolunda nefisle yapılan cihaddır.

buyurmaktadır. Gönüller sultanı Mısırî-î Niyazi Hz, tevhidi olan bu gerçeklik için,

*Uyan gafletten ey gafil seni aldatmasın dünya
Yakarı al elinden kim seni sonra kılar rüsva
Ne sandın sen bu gaddarı ki ta böyle anı sevdin
Anı her kim ki sevdiyse dinini eyledi yağma*

demektedir. Gafletten uyanmak, içinde bulunduğumuz şirk olan nefse tâbî halden tevhide boyanmaklık olup uykuda olduğumuz hal, dünyanın bizi kendisiyle aldatması olan bizim kendimizi ayrı müstakil görmemizden dolayı dünyayı da müstakil görüşümüz sonucu Hakk'a değil dünyaya hizmet edişimizdir. Yakamızı elinden almak dünyada dünya için değil dünyada Hak için yaşamak olup, rüsvalıktan yani kendimize zulmetmekten kurtulmaktır. Ne sandın bu gaddarı derken, emmare boyutunda emreden olan nefsi gaddar olarak tarif etmektedir. Nefsini varlığın kendisi zannederek nefesine kul olduğun sürece dinini yani kendi aslın olan tevhidi yağma edeceksin, kendi hakikatine cahilcesine en büyük sermaye olan ömrünü boşa tüketeceksin demektedir. Bu sebeple en büyük düşman olan nefisle cihat en üstün cihattır. Naziat suresi 40-41 ayeti kerimelerde,

Kim de, Rabbinin huzurunda duracağından korkar ve nefisini, arzularından alıkoysa, şüphesiz, cennet onun mekânıdır.

denilerek, nefsi arzularından alıkoymak olan en büyük düşmanla mücadele edip galip gelenin, cennet olan Cemal seyrinin yapıldığı Müminliği Hak edeceği anlatılmaktadır. Ayet “Ey İman edenler” diyerek başladığına ve iman etmenin Mürşid-i Kamile biat ederek şirkten arınıp tevhide ulaşma sonucu Allah'ın rengine boyanmayla Müminliği Hak etmiş olmamıza rağmen, devamında “Sabredin, cihat için hazır ve rabitalı bulunun” demesinin hikmeti nedir?

Hani, en büyük düşman olan nefsimizin emmare boyutunda oluşunu alıp, Hakk'ın zahir olduğu alaya uruç etmemiş miydik?

Hani, biz zaten nefse galip gelip ölmezden önce ölmemiş miydik?

Hani, biz Mekke'yi feth edip Kâbe'yi putlardan temizlememiş miydik?

Evet, Cenab-ı Allah “Ey İman edenler” derken tüm bunları yapmayı başarmış olanları kast etmektedir lakin başarmış olmak beraberinde korumak farzını getirmektedir çünkü ölüm, ölmezden evvel gerçekleşti yani hala dünyada yaşamaya devam ediyoruz. Sultan dizelerinin devamında,

*Adavet kılma kimseyle sana nefsin yeter düşman
Ki asla senden ayrılmaz ömür ahir olunca ta*

derken, “Düşman olma kimseyle çünkü nefsin sana düşman olarak yeter çünkü nereye gelmiş olursan ol, unutma ki, dünyada yaşadığın sürece nefsinle birliktesindir” demektedir. Gönüller sultanı efendim bu gerçeklik için, “Bir güzelliği kendimizde oluşturmak zordur lakin korumak daha zordur” derdi. Bizler, zahirimizle dünya için dünyadan, dünyalıklarla yaratılmışlar olarak, dünyayla iç içe ve dünyayla bağımız olarak bulunuyoruz. İşte bu halimiz, Hakk’ın zahirliğinde bulunan anlayış oluşumuzdur ve varlığımızın batınî ve zahirî boyutunun tüm yaratılmışlara olan ihtiyacı ve birbirimizi tamamıyor oluşumuz da yaratıldığımızın ispatıdır. Zahirî ve batınî anlamda ihtiyaç sahipliğimizi taşıyor olarak dünyada bulunuyor oluşumuz dünyaya meyledebilmeliğimizi beraberinde getirmektedir. Mümin’likten münafıklığa düşmemek için yapmamız gereken huzuru Hak’ta olmayı terk etmemektir. Araf suresi 172-173-174 ayeti kerimelerde,

Hem Rabbin Âdemoğullarının bellerinden zürriyetlerini alıp onları nefislerine karşı şahit tutarak, “Rabbiniz değil miyim?” diye şahit gösterdiği zaman “Evet Rabbimizsin, şahidiz!” dediler. Kıyamet günü “Bizim bundan haberimiz yoktu!” demeyesiniz. Yahut “Bizden önce babalarımız Allah’a ortak koşmuşlar. Biz onlardan sonra gelen bir nesiliz. Şimdi bâtulcuların işlediği yüzünden bizi helâk mı edeceksin?” dememeniz içindir. Hakka dönsünler diye işte ayetleri böylece ayrı ayrı açıklıyoruz.

denilerek bu gerçek beyan edilmektedir. Kendi şirk boyasından yıkanıp, kendi nefsinde Rabbin, “Ben senin Rabbin değil miyim?” diye sorarken işiten ve bu işitmeyle “Evet” diyerek cevap vermeyle tevhit boyasıyla boyanıp Mümin olanlar, yaşamın içerisinde her an, her fiil, sıfat ve vücutta Rablerinin Rabliğine “Evet” deme farzını yerine getirmelidirler. Bu farz ancak Mümin için, Nisa suresi 79 ayeti kerimede,

Sana ne iyilik gelirse Allah’tandır. Sana ne kötülük gelirse kendindedir

denilerek beyan edilmektedir. Burada devreye kulluk girmektedir ki kulluk, huzuru Hak’ta olmaklık olup Hakk’ın iradesinde kalmaklıktır ki ahlakı, erkânı, acziyeti terk etmemektir. Fark, fena bulan ikiliğin tekrar var olması değil, Hakk’ın halkiyetlenmesinde kendisine ait her bilgiyi vücutlandırmasıyla ortaya çıkan sıfatlar farkıdır. Bu, kesretin zahirliği olup tevhit kesrette vahdet zevki olduğundan kulluk tevhit eri olmaktır. Fark, bilme farkı olup her fiili, esmayı Hakk’ın bir sıfatı olarak o fiil ve esmadan Hakk’a ait bir özelliği bilmenin yanında, Müminde olması istenmeyen halden uzak durma farkının verilmiş olmasıdır. Mümin olanda istenmeyen hal dediğimiz de Hakk’ın bilinirliğinde bir bilgidir ki bilebilmek olabilmesiyle mümkün olduğundan olanı hakir görmeden bilir hale gelmek lakin bilir hale geldiğimizden sakınmaktır kulluk. İşte bizler, iman sahibi Mümin kul olarak sabrederek yani eski cahiliye anlayışına düşmeden her yüzden Cemal seyretmenin tevhidî neşesini yaşayan kullardan olmalıyız. Mümin ve firavun arasındaki fark, Müminin bildiğini firavunun bilmeyişi değildir. Bilgi olarak bildikleri aynıdır. Fark, mümin bilgiyle kendisinde Hakk’ı bildi, firavun bilgiyle kendisini bildi. Mümin bu bilişi acziyette kalarak terk etmedi,

firavun nefsinde düşüp ilahlaştı. Gönüller sultanı efendim bu gerçeklik için, “İlahlaşmayın, ilahileşin” diyerek, Müminliği korumanın yolunu göstermiştir. İlahlaşan firavunluğa düşer, ilahileşen Mümin’likte kalır.

Dembir: Hazreti Resulullah bir hadisi şerifinde “Müminin ferasetinden sakınınız, çünkü o, Allah’ın nuru ile bakar.” buyurmuşlardır. Müminin feraseti, o ferasetten sakınmak ve Müminin Allah’ın nuru ile bakması kavramları bizlere neyi işaret etmektedir efendim?

Özkan Günal:

Feraset, donanımlı bilgiyle yapılan bakıştır. Feraset sahibi insanlar baktıklarında, surete değil sirete bakarlar yani işe veya söze değil arkasındaki gayeye bakıp, o iş ya da o söz ne için yapıldı onu görürler. Feraset sahibi olmak bir zanaat için de geçerli olduğu gibi konumuz olan Mümin’likte, Hakk’ın tevhitliğinde, tevhidî bakış sahibi olmaktır. Müminin ferasetinin nereden geldiğini Cenab-ı Resulullah efendimizin,

Çünkü o, Allah’ın nuruyla bakar

beyanından görmekteyiz. Mümin, Allah’ın nuruyla baktığı için bakışı perdesizdir. O, Mümin’liğini Hak etmek adına Allah’ta fena bulması olan nefsi perdelerinden arınmış, Allah ile arasında ara kalmamıştır. Burada anlamamız gereken “Allah’ın nuru” kavramıdır. Nur, ikilik anlayışındaki yorumlanışına göre ışık değil, Kur’an’i tanımla Allah’ın kendisini bildiği bilgi olan Ledün ilmidir. Nur suresi 35 ayeti kerimede,

Allah, göklerin ve yerin nurudur.

denilerek beyan edilen gerçeklik ışığında nur ibaresine baktığımızda, Allah’ın yaratılmışlığa çıkışıyla varlıkları var ettiği ve yaratılmışlıkla yaratanın, yaratılmışlıkla görünen olduğu gerçeğidir ki yaratılmışlıkta yaratan ancak ledün ilmiyle görülebilir. Yer, gök ve ikisinin arasında her ne varsa o, Allah’ın tevhitliği içindedir ve görünürlüğüdür. Bizlerin bu nuru göremeyişi, nuru görecektir tevhitliği kendimizde oluşturamayışımızdan dolayı cehalet karanlığında oluşumuzdur. Bakara suresi 257 ayeti kerimede,

Allah iman edenlerin yardımcısıdır, onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır.

denilerek beyan edilen gerçeklik, Allah’ın nurunu nasıl görebileceğimizin anlatımıdır. İşte, ayeti kerimede anlatılan iman edip aydınlığa yani Allah’ın nuruna ulaşanlar Müminlerdir. Bu sebeple Mümin olmadan karanlıktan aydınlığa çıkıp Allah’ın nurunu görmek mümkün değildir. Bir şeyi görmenin yolu, görmek istediğimizi kendimizde oluşturmaktır ki oluşturmak o alanda donanım sahibi olmak olduğundan Allah’ın nuruyla nurlanmadan, nuru göremeyiz.

Görmek, baktığımızı yaptığımız yorum olduğundan hangi bilgiyle hangi yorumu yapıyorsak gördüğümüz odur. Yorum ise bilgiyle yapılır ve bilgi edindiklerimizle idrakimize depoladıklarımızdır. Yani, insan, idraki olan kalbinde ne varsa onunla bakan, onunla görendir. Bizler Mümin’liğimizi Hak etmek adına,

kalbimizdeki olmaması gereken, sonradan dünyadan bulaşan ve kendi elimizle yaptıklarımızı temizleyip, kalbi Allah’ın nuruna layık hale getirdiğimizde kalbimiz Allah’ın nuruyla dolar ki o kalbe gönül denilir ve işte o zaman nura tâbî nurlu bakışımızla görmeye başlarız. Cenab-ı Allah kutsî hadisinde,

Yere göğe sığmadım, Mümin kulunun gönlüne sığdım

diyerek bu hakikati beyan etmektedir. Mümin, kalbindeki putları kırıp temizleme sonucunda gönül sahibi olandır ve gönül Hakk’a mekânıdır. Kalbi masivadan arındırmadan gönül eyleyemeyiz. Anadolu’da yetişen büyük velilerden, Şemsettin Sivasî Hz, bu gerçekliği,

*Vasıl olmaz kimse Hakk'a cümleden dür olmadan
Kenz açılmaz şol gönülde ta ki pürnur olmadan*

*Sür çıkar ağyarı dilden ta tecelli ede Hak
Padişah konmaz saraya, hane mamur olmadan*

*Hak cemalin Kâbe'sini kıldı âşıklar tavaf
Yerde Kâbe, gökyüzünde Beyt-i mamur olmadan*

*Mest olanların kelâmı kendinden gelmez veli
Ya niçin söyler Ene'l-Hak, kişi Mansûr olmadan?*

*Mest olup meydâne geldim ta ezelden ta ebed
İçmişim aşkın şarabın ab-ı engur olmadan*

*"Mutu kable en temutu" sırrına mazhar olan
Haşr-ü neşri bunda gördü nefha-i sur olmadan*

*Âşkın çok derdi amma sırrın izhar eylemez
Söylemesi terk-i edeb çünkü destur olmadan*

*Bir acayip derde düşmüş tutuşur Şemsî müdam
Hakk'a makbul olmak ister, halka menfur olmadan.*

dizeleriyle anlatmaktadır. Cenab-ı Allah, Enam suresi 122 ayeti kerimesinde,

Ölü iken kendisini dirilttiğimiz ve insanlar içinde yürümesi için kendisine bir nur verdiğimiz kimsenin durumu, karanlıklarda kalıp oradan bir çıkış bulamayanın durumu gibi midir?

diyerek, kalbinde gayrılar bulunduğu için Allah'ın nuruna ölü olan ile kalbinde Allah bulunduğundan Allah'ın nuruna diri olan arasındaki farkı beyan etmektedir. Dünyaya diri tevhide ölü iken, dünyaya ölüp tevhide dirilenler Allah'ın Mümin diyerek zikrettikleri olup işte onlar varlıklarında Allah'ın nurundan gayrısı olmadığından, Allah'ın nuruyla bakarlar. Peki, "Müminin ferasetinden sakının" derken neden sakınmak gerektiği vurgulanmaktadır? Müminler, benliksiz kaldıklarından dolayı Hak ile huzuru Hakta yaşarlar. Onların hali Hakk'ın halidir. Bu sebeple uyarı Mümini incitmekten, üzmetten yani Müminin gönlünü kırmaktan sakının anlamında yapılmaktadır. Müminin gönlünü kırmak, o gönülde Hak olduğundan dolayı Hakk'ı kırmak, Hakk'ı üzmettir. Ahzab suresi 43 ayeti kerimede,

O'dur ki, sizi karanlıklardan nura çıkarmak için size rahmet etmekte; melekleri de. O, Müminleri çok esirgeyicidir.

denilerek beyan edilen Allah'ın Müminim diye zikrettiğini esirgeyici oluşudur. Allah'ın kendisiyle zikredip esirgediğini incitmek, üzmet, gönlünü kırmak kendimize yapacağımız eziyetlerin en büyüğüdür çünkü üzdüğümüz, Şura suresi 52 ayeti kerimde,

Böylece sana emrimizden bir ruh vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmiyordun. Ancak Biz onu bir nur kıldık; onunla kullarımızdan dilediklerimizi hidayete erdiririz. Şüphesiz sen, dosdoğru olan bir yola yöneltip, iletiyorsun.

denilerek, tarif edilen Allah'ın ruhuyla ruhladığı, doğru olan tevhide yönelen ve tevhidin ispatı olan Mümindir. Yunus sultan bu hakikat için,

*Bir kez gönül yıktın ise,
Bu kaldığın namaz değil.
Yetmiş iki millet dahi,
Elin, yüzün yumaz değil.*

demektedir. Namaz, Müminin gönlündekine şahit olarak gönüldekiyle muhabbet olduğundan, secde ettiğinin tecelligahı olanı inciterek yani secde ettiğini inciterek yaptığın secde nefsaniyetten yapılan şekil secdesidir ve Hak katında makbul değildir. Bizim, gayıpta bildiğimiz Mümin olarak tecellidedir ve onu üzme Hakk'a yüz çevirmektir.

Vaktiyle bir derviş, nefisle mücahede makamının sonuna gelir. Meşrebin usulünce bundan sonraki makam fenafillah makamıdır. Yani her türlü süsten, gösteriştan arınacak, varlıktan vazgeçecektir. Fakat iş yamalı bir hırka giymekten ibaret değildir. Her türlü görünür süslerden arınması gereklidir... Saç, sakal, bıyık, kaş, ne varsa hepsinden. Derviş, usule uygun hareket eder, soluğu berberde alır.

- Vur usturayı berber efendi, der.

Berber dervişin saçlarını kazımaya başlar. Derviş aynada kendini takip etmektedir. Başının saç kısmı tamamen kazınmıştır. Berber tam diğer tarafa usturayı vuracakken, yağız mı yağız, bıçkın mı bıçkın bir kabadayı girer içeri. Doğruca dervişin yanına gider, başının kazınmış kısmına okkallı bir tokat atarak:

- Kalk bakalım kabak, kalk da tıraşımızı olalım, diye kükrer.

Dervişlik bu... Sövene dilsiz, vurana elsiz gerek. Kaideyi bozmaz derviş. Ses çıkarmaz, usulca kalkar yerinden. Berber mahcup, fakat korkmuştur. Ses çıkaramaz. Kabadayı koltuğa oturur, berber tıraşa başlar. Fakat küstah kabadayı tıraş esnasında da sürekli aşağılar dervişi, alay eder, "Kabak aşağı, kabak yukarı." Nihayet tıraş biter, kabadayı dükkândan çıkar. Henüz birkaç metre gitmiştir ki, gemden boşanmış bir at arabası yokuştan aşağı hızla üzerine gelir. Kabadayı şaşkınlıkla yol ortasında kalakalır. Derken, iki atın ortasına denge için yerleştirilmiş uzun sivri demir karnına deliverir, kabadayı oracığa yığılır, kalır. Ölmüştür. Görenler çığılığı basar. Berber ise şaşkın, bir manzaraya, bir dervişe bakar, gayri ihtiyari sorar,

- Biraz ağır olmadı mı derviş efendi?

Derviş mahzun, düşünceli cevap verir:

- Vallahi gücenmedim ona. Hakkımı da helal etmiştim. Gel gör ki kabağın bir sahibi var. O gücenmiş olmalı!..

Müminden söz ediyorsak bilmeliyiz ki Hakk'a mekân gönül sahibinden yani Hakk'ın aşkın haliyle hâllenişinden söz ediyoruzdur. Bu sebeple sorumlüğümüzü Mümin nispetince yerine getirmek gerekir. Mümin kemâlat sahibi olduğundan Müminle muhataplık kemâl derecesinde olmayı gerektirir.

Hareketlerimize, sözlerimize, isteklerimize çok dikkat etmeli, Hakk'a layık söz söyleyip, Hakk'a layık hareket edip, isteklerde bulunmalıyız. Müminin yanında başka, yanında olmamak başka düşüncesi nakıs anlayışa göre sadece zahiri olarak gerçekleşen yanılıdır.

Mümin Hak'ta ve Hak her yerde olduğundan Mümin de her yerde, herkesledir. Görmeklik varsa gören Hak, işitmeklik varsa işiten Hak, söylemeklik varsa söyleyen Hak anlayışında bulunan Mümin aynı anda gören, işiten, söyleyendir.

Dembir: Her Müslüman Mümin midir efendim?

Özkan Günal:

Her ikisi de şahıs ismi olmayıp bir özelliğin ismidir. Bu özellikler Müslüman için,

İslam dinine, Hz Muhammedin peygamberliğini, Kur'an'ı Kerimin Hak kitabı olduğunu, Allah'ın birliğini, yaratanın Allah olduğunu kabul edip inanan, kabul edişin beraberinde getirdiği emir ve yasaklara uyan demektir. Müslüman bir toplumda, Müslüman bir ailede ve çevrede doğup büyüdüğümüz için kendimizi Müslüman ismiyle zikretmek bizi Müslüman yapmaz. Müslüman olmak için Müslüman olma şartını yerine getirmek gerekir. Bu şart, kelimeyi şahadet getirmek olup, kendimizi Müslüman zannettiğimiz için "Biz sürekli kelime-i şahadet getiriyoruz" demekle, Müslüman olmak için Müslüman olmak adına kelimeyi şahadet getirmek başkadır. Müslüman, inandığı inanç değerleri sonucunda Müslüman olmak adına kelime-i şahadet getirendir ki tevhit olan İslam'a inanandır.

Müslüman, Allah'a, Âdem As'dan son peygamber peygamberimiz Hz Muhammed'e ve arasındaki tüm peygamberlere, Kur'an'ı Kerime, meleklerle ve din sistemine inanan, din sisteminin gereğini yerine getiren, günahlardan uzak dururken sevaplara yakınlaşan, ibadetlerini yerine getiren inançlı kimsedir. Namaz kılar, oruç tutar, hacca gider, zekât verir ve kelime-i şahadet getirir. Cenabı Resulullah efendimiz,

Müslüman, elinden ve dilinden Müslümanların emin olduğu kimsedir

demektedir. Bu kimse, inandığı değerler uğruna yaşarken insanlığa ait ortak değerlerle güzelleşir ve sevilir lakin inancı gayiptadır ve her anında kendisini var gören anlayıştadır. Müslüman olan inancı dilinde ve şeklinde olandır ki Allah ötelere ötesinde kendisi dünyada olandır ve kalbinde Allah değil dünya bulunandır. Müslümanlıkta kalmak, sen sensin ben benim de kalmaktır. Hucurat suresi 14 ayeti kerimede,

Bedeviler, inandık dediler. De ki, "İnanmadınız ve fakat Müslüman olduk deyin ve inanç, henüz gönüllerinize girmedir sizin ve Allah'a ve Peygamberine itaat ederseniz yaptığınız iyiliklerin sevabından hiçbir şey eksilmez, şüphe yok ki Allah, suçları örter, rahîmdir."

denilerek bu gerçek anlatılmaktadır. İnanmak ama inandığımız Allah gönlümüze girmeyişe, Allah ötelere gayıp, dünya gönlümüzdeyse, işte biz Müslümanız ama Mümin değiliz çünkü Mümin,

İnanıldığı gönlünde olan, şirkinden arınmış, tevhide boyanmış, Allah'tan başka ilah olmadığını söylemekten görmeye geçmiş, inancını imana çevirmiş, Allah'ın nuruyla bakandır. Mümin, kıldığı namazda, tuttuğu oruçta, yaptığı hacda, verdiği zekâta, getirdiği şahadette kendisi olmayandır.

Mümin, insanlığa ait ortak değerlerle güzelleştikten sonra Allah ile güzelleşendir. Mümin, Müslümanlığın iman boyutudur. Mümine bakan Cemal güzelliğini görür. Cenab-ı Resulullah efendimiz,

Müminin yanına giren, güzel bir bahçeye girmiş gibi ferahlık duyar.

diyerek Mümini tarif etmiştir. Mümin, sen ve ben kavramlarından geçmiş Bizlikte buluşmuştur. O, nefsanîyet üzerine değil Hak üzerine Rahmaniyyetle bulunandır. Kalbinde Hak olduğundan huzuru Hak'ta olandır. Ondaki Hakk'ın güzellikleri yansır tıpkı ay gibi nur yansır. Sözü Hak, bakışı Hak, kelâmı Hak olandır da o Mümin kalplere temas edendir. O, Necm suresi 11 ayeti kerimede,

Kalp, gözün gördüğünü yalanlamadı.

denilerek anlatılan kalbindeki Hak'la bakıp, her nereye baksa, Bakara suresi 115 ayeti kerimde,

Doğu da, Batı da Allah'ındır. Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü işte oradadır. Şüphesiz Allah, lütfu geniş olandır, Hakkıyla bilendir.

denilerek anlatılan Allah'ın yüzünü görendir. Sözü yumuşak, bakışı yumuşak, işitmesi yumuşak, sevgi ve saygı dolu kuldur ve her şeye sevgiyle yaklaşır. Bu sebeple Müminin yanına gelen cennete girmiş olur, kalbi huzur bulur, mutlu olur. Müslümanlık dil ile ikrardır, Müminlik kalp ile tasdik. Müslüman olmadan Mümin olunamaz ve Müminlik Hak edilen değerdir. İncanın imana dönüşmesidir.

Dembir: Allah eyvallah efendim gönlünüze sağlık.

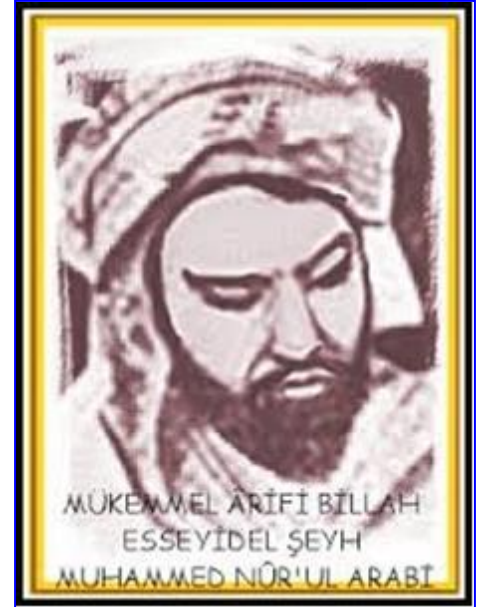
MAKALE

Seyyid Pir Muhammed Nurûl Arabî Hazretleri

RİSALEYİ NOKTA-TÜL-BEYAN *Bismillahirrahmanirrahim*

On Dokuzuncu Bölüm.

Haşr, toplanma sırasındaki sıfat beyan olunur Ey Yar! Bedenden ruh ayrıldığında hangi sıfatla sıfatlanır? Dünyada ne sıfatla sıfatlanmış ve ne huy ile huylanmış ise, o sıfatla görünür. Kimi domuz suretiyle ve kimi köpek, kimi maymun, kimi yırtıcı canavarlar suretiyle sıfatlanır. Bazılarının başları ayakları altında olur. Bazıları söz söyleyemez ve hareket edemezler. Buna işaret eden hadis ve Kur'an-ı Aziym ayetleri çoktur. Furkan Suresi 44. Ayette ve Araf Suresi 179. Ayette,

“Hayvan gibi, ondan da beter”

“Şunlar ki hayvan gibidirler, bil ki hayvandan daha sapık gafillerdir”

buyurur. Ey yar, bu sıfatları kendinde bulmaya gayret et, ölmeden o sıfatları kendinden defetmenin çaresini bul. Ve kendini bilmenin gayet gerekli şartı serencamın neye erişti onu bilmektir. Kendi halinin fazlası, eksigi ve şevki ve duygusuzluğu ve yerinde olması ve ilerlemesi nedir? Bunlardan haberi olmalısın. Nefsinin hayvanlığı ve yırtıcılığı ve şeytanlığı ve melekliği sıfatları sende vardır, onları bulasın. Hangisinin galip olduğunu bilesin, gidermeye çalışsın. Ve yaramaz sıfatlardan arınıp, pak olasın. Ey Talip-i salik, kendi nefsini bilmek durumuna erince, uyumakla uyanıklık ortasında rüya vaki olur. Ve rüya insanın kerametlerindedir ve dahi peygamberlik cüzündendir. Nitekim Resulullah Hazretleri buyururlar;

“Salih rüya peygamberliğin kırk cüzünden bir cüzdür”

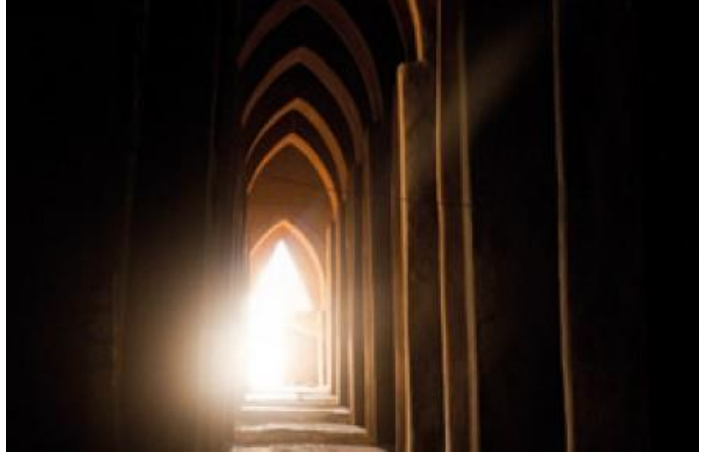
Ey Talip, insanda eğer hırs sıfatı galip ise rüyasında karalar ve karıncalar görür. Ve eğer cimrilik sıfatı galip ise köpekler ve kediler suretini görür. Eğer kini galip ise yılan ve ejderha sıfatları görür. Kibirlenme ve mağrurluk sıfatı galip ise aslan ve kaplan suretini görür. Eğer şehvet sıfatı galip ise eşek suretini görür. Eğer yavuzluğu galip ise yırtıcı canavarlar görür. Eğer mekr ve hile sıfatı galip ise tilki sıfatını görür. Ey yar, eğer bunların hepsini saymaya kalkarsak söz uzar. Hangi sıfat sende galip ise kıyamet gününde o sıfatla aynı olursun. Yani ol sıfatla haşr olursun. O sıfatla mahşer meydanında ortaya çıkarsın. Ey yar, bu sözün doğruluğuna delil çoktur. Tevrat'ta ve İncil'de ve Kur'an'da ve Hadislerde ve haberlerde ve İlm-i meşayihde ve bütün dinlerde bu hususta ittifak vardır ki; her kimde hangi sıfat galip ise, elbette Bast günü o sıfatla haşrolur. Zira bu da vardır ki, Salih salihle, kötü kötüyle haşrolur. Sen hangisine lâyıksan senin hakkın odur.

Ey yar, Hâce Feridüddin Atar Kuddüse Sırrahu “Esrarname”sinde hikâye ederler ki, Bir eşek satıcısı var idi. Bütün ömrü merkep tellallığı ile geçmişti. Ansızın ecel erişti, şarhoşluk haline düştü. Azrail ki, sıfat- ı celal-i Hakk'tır, ona zahir oldu, ona göründü. Hazreti Azrail Aleyhisselam'ın heybetinden başını yatağından çıkarıp bağırdı. Dedi ki, “Çullu bir kara merkep kim buldu ve kim gördü? Sahibi geldi canımı alıyor.” Haberi yok o kara merkep kendisi idi. Ey yar, Mücadele eyle ki, bu sıfatlarla sıfatlanmış olmayasın. Ancak, bu şüpheden ve helâktan kimsenin kendi Mücadelesiyle kurtulması mümkün değildir. İlla bir Mürşid-i Kamil himmeti ile müesserdir.

Can-u gönülden Mürşid-i Kamil'e talibi sadık olmak gerektir. Zira bu sıfatlardan kurtulmak sadakat ve ihlâs elde etmek ancak mürşitten hâsıl olur. Ey Talip, eğer kötü huyundan kurtulmazsan şaşkın ve cahil olursun ve daima öyle kalırsın. Ey Talip, peygamberler ümmetlerine göre nasılsa, Mürşid-i Kâmiller de müritlerine göre öyledir. Nitekim hadis-i şerifte buyrulur,

“Mürşit kavmi içinde peygamber ve ümmeti gibidir.”

Zira mürşit, müridini sadece ilim terbiyesi etmez.

Nefsi terbiye ve gayret ile kötü ahlakını güzel ahlaka döndürür. Yani yaramaz huyunu iyi huya döndürür. Zira nefis, huy kabul edicidir. İnsanın nefsi huy kapar. Kötü huyluyla beraber olma; kötü olma! Ey yar, insan yaramaz huylarını Hak Teâlâ Hazretlerine arz eylemeli, her vakit daim niyaz eyleyip yalvarıp yakarmalıdır. Ta ki Hakk'ın inayet cezbesine erişe. Çünkü Hakk'ın bir zerre cezbesi, yüz amelden değerlidir. Nitekim Hadis-i Şerif'te buyrulur,

“Rahmanın bir cezbesi dünya ve ahiret amelinden üstündür”

Mevlana Hüdavendigâr Hazretleri buyurur; *“Hakk'ın bir tek cezbesi bin gayretten yeğdir.”* Nişanı olanın yanında nişanların ne değeri var Ey yar, Hakk'ın bir zerre lütuf cezbesinin nişanı, ehlullah ile durup oturmaktır. Zira bunların sohbeti Hak sohbetidir. Her kim bunlarla dost olursa, Hak ile dost olmuştur. Nitekim Resulullah buyururlar, ***“Kim Allah ile oturmak isterse tasavvuf ehli ile otursun”*** Ama şunlar ki zalimlerdir, Hak Teâlâ'nın lutfuna ve kerametine layık değillerdir. Nitekim Hak Teâlâ Kur'an-ı Kerim'in Bakara Suresi 124. Ayetinde buyurur,

“Ahdim zalimlere yetişmez”

Verdikleri sözlerine zulmedenler Hak ve hakikate kazanmış olamazlar. İbrahim Aleyhisselam'ı Rabb'ı insanlık için imam kıldı. O da, *“İmamlığı benim bütün zürriyetime lütfeyle”* dedi. Rabbi de *“Hayır, zürriyetinden ikrarlarına zulmedenler hariçtir”* buyurdu. Ey yar, bu fani gaddar dünya nedir ki, onun sebebi ile ebedi saadetten uzak düşüp mahrum kalasın. Ve dünya hakkında Resul'ü Ekrem bunca Hadis-i Şerifler söylemiştir. Ama şol kimsenin ki Hak Teâlâ'dan yana yönelmiş olana birisi dahi yeter. Nitekim buyururlar;

“Dünya cifedir. Onun isteklileri de köpeklerdir.”

“Dünya ve dünya ehli melundur”

“Dünya ahiret ehline haramdır, ahiret dünya ehline haramdır, bu ikisi de Allah ehline haramdır”

Ey yar, eğer sual edersen ki, *“Bütün enbiya ve evliya ve kullar dünyayı tasarruf ettiler. Dahi dünyasız hiç kimse dirilmez, dünya her kişiye gerektir. Ya niçin haram ve murdar derler?”* Cevap şudur. Ey biçare

eğer dünyanın ne olduğunu bilsen bu suali sormazdın, zira sen dünyayı mal, rızık, çocuk ve kadın sanırsın. Dünya sadece bunlar değildir. Dünya hakkında söz çoktur. Amma Hz. Mevlana Hüdavendigâr bu beyiti ile icmal etmişlerdir. Mütalaa oluna. Dünya Allah'tan gafil olmaktır başka bir şey değil Dünya kumaş, evlat, kadın ve gümüş değildir Yani, her nesne ki seni Hak muhabbetinden gafil eyleye, dünya odur. İster iyi olsun, ister kötü olsun, ister nesne olmasın, ister nesne olsun. Allah'ın gayri ile meşgul olup, gafil olmaklığıdır dünya. Ve eğer dünyalığın olup da, Allah'tan gafil olmazsan biz ona dünya demeyiz.

İster malın olsun, ister olmasın önemli değil. Gaflet dünyadır. Eğer gaflet nedir dersen bil ki gaflet uçtür.

Birinci gaflet; Hakk'ı koyup, halkla meşgul olmaktır.

İkinci gaflet; Ahireti koyup, Dünya ile meşgul olmaktır.

Üçüncü gaflet; Ölümü unutup, dirilikle meşgul olmaktır.

İmam Gazali Rahmetullah "İhya-yı Ulum" ve "Kimya-yı Saadet" de tekrar ve tekrar tenkit etmiştir ki; *"Hep ibadetlerde maksat; gönlünü dünyadan yani dünya muhabbetinden döndürüp, Hakk'a teveccüh ettirmektir."* Zira namazdan maksat, seni günahtan ve Allah'ın rızası olmadık şeylerden yani çirkin ve kötü şeylerden uzak eylemektir. Nitekim Allah'u Teâlâ Zümer Suresi 45. Bakara 152 Ayette buyurur,

"Allah'ın birliği zikredildiğinde, ahirete inanmayanların kalpleri daralır"

"Anın beni, anayım sizi"

diye buyurur. Oruçta maksat şehveti kırmaktır. Gönül zikrullah ile karar bulup rahata kavuşur. Hacdan murat, Allah'ın evini ziyaret etmektir. Ziyaret etmekten murat, ev sahibini yani Hak Teâlâ'yı anmaktır. Belki asıl Müslümanlık *"Lâ ilahe illallah"* kelimesidir. Ve dahi peygamber buyurur;

"Her kim ihlâs ile Hak Teâlâ Hazretlerinin ibadeti ile meşgul olsa, hikmet çeşmeleri gönlünden diline akar."

Şaşılacak şey şudur ki; niceleri kırk yıl namaz kılarlar ve Müslüman geçinirler, henüz gönüllerinde ve zikirlerinde boş sözlerden başka nesne bitmez. Ey yar, müminin gönlü dünya ile meşguliyetinden vazgeçse, o gönül Hakk'ın kudret parmağı arasında olur. Nasıl dilerse döndürür. Bu mertebeye eriştiğinde; artık ölmez. Ebedi dirilik bulmuş olur. Mutu kable ente mutu sırrına mazhar olur. Yine Resulullah buyurur, **"Müminler ölmez, bir yerden bir yere geçerler"** Ey Talip, eğer Allah'tan ihsan olmazsa, enbiya ve evliya seni tabiatından kurtaramazlar. Nitekim Kur'an'ı Kerim'de buyurur; Kasas Suresi 56. Ayet,

"Ya Muhammed! Sen kendi dilediğini kurtaramazsın. Her kimi dilersem benim hidayetim ve Nur-u hakikat-i cezbim ile hidayet ederim."

Hak Teâlâ buyurur ki,

"Benim hidayetimin nuru hakikat cezbisidir. Kime dilersem veririm."

Şaşılacak şey budur ki; insanı neden men edersen, ona haris olur. Nitekim demişler ki; *"İnsan yasak edilen şeye hırs duyar"* Şimdi ey Talib-i Hak, âlemden ve âdemden maksat Hakk'ı bilip ibadet etmektir.

Ey Talip âşık, ibadeti marifet ile yorumlamışlar. Dünyayı seven ikisinden de vazgeçmiştir. Dünya muhabbeti ile gönülleri dolu olanlar, o anlamlardan uzaktırlar. Onlarda o kulak yoktur ki nasihat dinleye. Ve onlarda o Hak derdi yoktur ki hekim deva eyleye. Şimdi bizim sözümüz Talib-i Hak olanadır. Talib-i dünya olana değildir. Kişi dünyada her neye muhabbet ederse, ahirette de onunla haşrolur. Allahu Tebareke ve Teâlâ Hazretleri, taliplerini masiva muhabbetine düşürmesin. Ve insanı kendi gibi bir âcizin muhabbetinden saklaya, âmin ya rabbe lalemin.

**Şer-i pak-i Ahmedî de İlm-i ledün gizlidir
Bir sedeftir ol kim anda dürr-i yekta gizlidir**

**Aşğın dün ü gün fikri mahbubun zikreylemek
Gönlünün her köşesinde hubb-u Mevla gizlidir**

**Ehl-i istidlale sun'un varlığına bir delil
Arifin her gördüğünde bir görünen gizlidir**

**Hep celalin perdesidir oldu zahide nikap
Gördü âşıklar celalinde cemalin gizlidir**

**Vaslına azmeyleyen pervaneye yanmak nedir
Aşğa nar-ı suzanda bağ-ı canan gizlidir**

**Hüsnüne meftun olan mecnunları kimler bilir?
“Evliyadır taht-ı kubabda” o canlar gizlidir**

**Hüsnünün mefhumu âlem, metni insandır hemen
Küh-i zatı hem sıfat-ı Rahman anda gizlidir**

**Mevc-i zatındır vücudum katresi bunca sıfat
Katrenin her zerresinde Bahr-ı umman gizlidir**

**Mazhar-ı tam oldu insan mirat-ı numay-ı Hak
Beyt-i Hak'tır kalbi anın anda Allah gizlidir**

**Tal'atın ihsan buyurdun Fehmi'ye her zerreden
Bir şuhudi zevktir ol akıl u hayalden gizlidir**

Mısri Niyazi Hz İrfan Sofraları

On Dokuzuncu Sofra

Bismillahirrahmanirrahim.

Sadrettin Konevi Hz Şerhul-Ehadisi'l-Erbain'in yirmi yedinci Hadis şerhinde şöyle demiştir,

"Allah'ın Resülü (S.A.V.) in şöyle buyurduğu sabit oldu, "Zaman döndü, dolaştı, Allah'ın yeri göğü yarattığı gündeki hali üzre geldi." Bu hadisin sırrının keşfi manası şöyledir. Bil ki bu Hadis, Kamillerin ittila, kasbedebileceği ilahi ilimlerden birçok umdeleri ihtiva etmektedir. Bunlardan biri, Arşlık devresinin başlamasıdır. Bil ki olgun keşif göstermiştir ki: Arşlık devresi Mizan'dan başlar. Ondan Hut'a geçer. Allah semavi ruhları devirlerle, asli, külli, belirli suretlerle Arş'ın karnına (içine) koymuştur. Bu altı burcun hükmü yirmi bir bin yıldır. Hamel burcundan sünbüle burcuna kadar hükmen elli bin yıl gelmiştir.

Burada işaret edilen emr-i İlahi mucibince, insanlık nev'i Sünbüle devrinin ilk hükmünde meydana çıkmıştır. Bunun müddeti yedi bin yıldır. Bizim Peygamber Efendimiz (S.A.V.) in zuhuru Sünbüle devrinin sonuncu binindedir. Bu zuhur Sünbüle devri hükümleriyle ahirete mahsus mizan devri arasını toplayan berzahi (aracı) cüzlerdedir. İlim erbabının burçlar hakkında söylediklerinin benzeri Zevatü'l-Cesedeyn (iki cesetliler) dir. Çünkü bu zamanın yarısı da istikbal faslının özelliğiyle karışmıştır.

Nebi As'ın gönderilmesi zamanı ki bu zaman dünyanın ahiretle karışma zamanıdır, tıpkı şer'i gündüzün evveli olan sabahtan, güneşin doğmasına kadar olan zaman gibidir. Sabahla güneşin doğması arasındaki zaman ne ise Resul'ün gönderilmesiyle kıyamet arasındaki zaman da odur. Nasıl şafak attıktan sonra ışık yavaş yavaş artarsa, ahiret ahkâmının zuhuru da bi'setten, güneşin battığı yerden doğmasına kadar artar. İşte buna Peygamber Efendimiz şu sözüyle işaret buyurmuştur, "Ben o zamanda gönderildim ki benimle kıyamet şu iki (parmak) gibi (birbirine) yakındır. Az daha o beni geçecek." Bu hususta daha sayılamayacak kadar çok işaretler vardır.

Sonra Konevi izahının sonlarında şöyle diyor, ama insan nev'inin zuhur zamanı, bu yedi bin yıla münhasır sanılmasın. Öyle değil. Bundan maksad şunu anlatmaktadır, "Yüce Allah, külli devrenin başında adı geçen şeyleri yarattı. Hüküm ve emr-i ilahi Sünbüle burcuna gelince Âdem'i yarattı. Devirlerin sayısını ve Sünbüle burcuna intikal edenleri Allah bilir. Bir de Allah bunları kullarından bazılarına bildirir. Onlar bilir ama söylemezler." Sadrettin Konevi (Ks.S.) nin sözü bitti

İbnu Arabi ve Konevi'ye göre bütün kâinata bir tek varlık vardır. O da Allah'tır. Diğer varlıklar, kendiliklerinden bir varlığa sahip olmayıp O'varlığıyla vardılar. Güneş ışığının var olması gibi. Allah, kâinattan önce var idi, halen de yine öyle vardır. Zatı, asla değişmez. Ancak tecellileri değişir. İşte O'nun değişik tecellileri, kâinattaki varlıkları, şekilleri meydana getirir. Allah'ın üzerinden zaman geçmez.

Zaman biz insanlar içindir. Allah kâinatı başka bir maddeden değil, kendinden yaratmıştır. Kâinatı yaratmak isteyince, isim ve sıfatlarını açığa çıkarmıştır. İşte Allah'ın isim ve sıfatları, bu kâinattaki şekilleri meydana getirmiştir. Yani kâinat, O'nun isim ve sıfatlarının görünüşünden başka bir şey değildir. Varlığın şekilsiz hali Allah'tır. Buna Gayb-i Mutlak mertebesi de denir. Bunun mahiyetini kendisinden başkası bilmez.

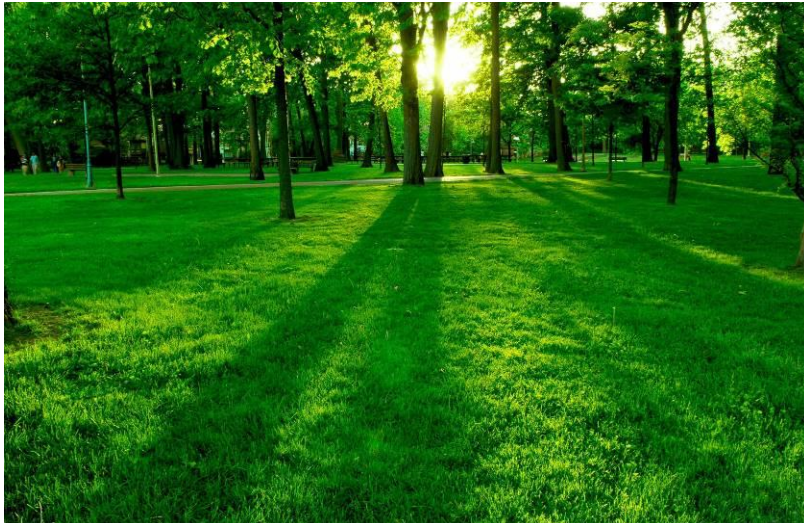
Bunun altında derece derece varlığın şekil almış hali de yaratıklar, yani şekilli varlıklar âlemdir. Şekilsiz varlığın, şekiller âlemini meydana getirişine, Allah'ın isim ve sıfatlarında sereyanı veya Allah'ın eşyaya inmesi denir.

Allah ilk tecellisiyle Akl-ı Küll veya Akl-ı Evvel'i meydana getirmiştir. Akl-ı Külden taşan tecellilerle de derece derece diğer yaratıklar hâsıl olmuştur. Şekilsiz varlığın, bu şekiller âlemini meydana getirmesi, kademe kademe olmuştur. Mutasavvıflara göre varlık beş mertebeye ayrılmıştır. İlk mertebe Gayb-i Mutlak mertebesidir. Son mertebe ise Madde âlemdir. Varlık ilk mertebeden başlayarak yaratıkları meydana getirir, çeşitli varlıklar ve şekiller halinde görünür, döne döne tekrar ilk haline gelir. Yani Akl-ı Külden başlayan yaratıklar âlemi tekrar Akl-ı Külle ve sonunda Allah'a kavuşur. Bu suretle varlık bir daire teşkil eder. Dairenin bittiği nokta, başladığı noktadır. Böylece *"Başlangıç O'ndandır, dönüş O'nadır."* ayetinin sırrı meydana çıkar. İşte Niyazi, Çizdiği bu daire ile Konevi'nin bu fikrini izah etmektedir.

Müelifin talebesi, Kari-i Mısri de daire kenarına Sadrettin Konevi'nin Fatiha tefsirinden bir parça almıştır. Orada bu gerçek izah edilir. Mertebe, her şeyin hakikatinden ibarettir. Fakat o şeyin soyut varlığı yönünden değil, o şeyle, onu meydana getiren birleştirici nispet ve o şeye tabi olan hakikatler yönünden. Önce de açıkladığımız gibi hakikatler birbirine tabidir. Tabi, metbuun halleri ve gerekli sıfatlarıdır.

Hakk'ın zatı ve mertebesi vardır. Hakk'ın mertebesi, O'nun ilah olması nispetinin düşünülmesinden ibarettir. Bu nispete mahiyeti itibariyle ulûhiyet denmiştir.

Hakk'ın zatı, bütün bağılıklardan, itibardan tecerrüdü, kendisinin hiçbir şeye, hiçbir şeyin de kendisine münasebeti olmadığı mertebe hakkında hiçbir şey söylenemez. Hakk'ın halka, halkın da Hakk'a bağlı bulunduğu mertebede ise Allah'ın zatına haller ve sıfatlar nispet edilir. Çünkü halk, Hakk'ın görünme ve meydana çıkma yerleridir. Rıza, gazap, icabet, sevinç ve saire gibi şeyler ki bunlara şuan denmiştir. Her müessirde birtakım sıfatlar vardır ki bunlar, O'ndaki ulûhiyet mertebesidir. Bu mertebenin kabz, bast, yaşatma, öldürme, kahır vs. gibi şeylere mahsus halleri vardır. Bunlar mertebenin hükümleridir. Bu genel mukaddimeyi bil ki, Allah'ın izniyle yararlanasın.

"Sadrettin Konyevi'nin Fatiha Tefsirinden."

KUR'ANI KERİMİN KENDİSİNİ ANLATIŞI

Mümin...

Peygamber, Rabbinden kendisine ne indirildiyse ona iman etti. Müminlerin de hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler. "Biz Allah'ın peygamberleri arasında ayırım yapmayız, duyduk ve itaat ettik. Ey Rabbimiz, bağışlamamı dileriz, dönüş ancak sanadır." dediler. **2-285** Onlar ki, Rablerine kavuşacaklarını ve gerçekten O'na döneceklerini bilirler. **2-46** Doğrusu onların İbrahim'e en yakın olanı, ona uyanlar, şu Peygamber ve iman edenlerdir. Allah da müminlerin dostudur. **3-68** Andolsun ki Allah, müminlere kendilerinden, onlara kendi ayetlerini okuyan, onları arındıran ve onlara kitab ve hikmeti öğreten bir Peygamber göndermekle büyük bir lütufta bulunmuştur. Oysa onlar, daha önce apaçık bir sapıklık içindeydiler. **3-164**

Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri dost edinmesin ve onu her kim yaparsa Allah'tan ilişiği kesilmiş olur, ancak onlardan bir korunma yapmanız başkadır. Bununla beraber Allah sizi kendisinden korunmanız hususunda uyarır. Nihâyet gidiş Allah'adır. **3-28** Size o haberi getiren ancak şeytandır, sadece kendi dostlarını korkutabilir. Onlardan korkmayın, eğer mümin iseniz benden korkun. **3-175** Allah, müminleri içinde bulunduğunuz şu durumda bırakacak değildir, pisi temizden ayıracaktır. Ve Allah sizi gayba vakıf kılacak da değildir. Fakat Allah, peygamberlerinden dilediğini seçip gaybı bildirir. O halde Allah'a ve peygamberlerine iman edin. Eğer iman eder ve günahlardan korunursanız, sizin için büyük bir mükâfat vardır. **3-179** Onlar, Allah'ın nimetini, keremini ve Allah'ın, müminlerin ecrini zayi etmeyeceğini müjdeliler. **3-171**

Allah yolunda savaş! Sen ancak kendi yaptığından sorumlusun. Müminleri de savaşa teşvik et. Umulur ki, Allah kâfirlerin gücünü kırar. Hiç şüphesiz ki Allah kuvvet ve kudretçe çok daha güçlü ve cezası daha çetindir. **4-84** Müminlerden özür sahibi olmaksızın oturanlarla Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihat edenler eşit olamazlar. Allah, mallarıyla, canlarıyla cihat edenleri, derece itibarıyla, oturanlardan üstün kıldı. Allah onların hepsine de cenneti vaat etmiştir. Bununla beraber Allah mücahitlere, oturanların üzerinde büyük bir ecir vermiştir. **4-95**

Allah yolunda savaş! Sen ancak kendi yaptığından sorumlusun. Müminleri de savaşa teşvik et. Umulur ki, Allah kâfirlerin gücünü kırar. Hiç şüphesiz ki Allah kuvvet ve kudretçe çok daha güçlü ve cezası daha çetindir. **4-84** Müminlerden özür sahibi olmaksızın oturanlarla Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihat edenler eşit olamazlar. Allah, mallarıyla, canlarıyla cihat edenleri, derece itibarıyla, oturanlardan üstün kıldı. Allah onların hepsine de cenneti vaat etmiştir. Bununla beraber Allah mücahitlere, oturanların üzerinde büyük bir ecir vermiştir. **4-95**

Kim kendisine doğru yol besbelli olduktan sonra Peygamber'e karşı çıkar, müminlerin yolundan başkasına uyup giderse onu döndüğü yolda bırakırız ve cehenneme sokarız. Orası ne kötü bir gidiş yeridir. **4-115** Onlar, müminleri bırakıp kâfirleri dost ediniyorlar. Onların yanında izzet ve şeref mi arıyorlar? Hâlbuki bütün izzet ve şeref Allah'a aittir. **4-139** Ey iman edenler! Müminleri bırakıp da kâfirleri dost edinmeyin. Kendi aleyhinizde Allah'a apaçık bir delil mi vermek istiyorsunuz? **4-144**

Ancak tevbe edenler, durumlarını düzeltenler, Allah'a sarılanlar ve Allah için dinlerine samimi olarak

bağlananlar müstesna. İşte bunlar müminlerle beraberdirler. Allah, müminlere büyük bir mükâfat verecektir. **4-146** Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, bilsin ki Allah yakında öyle bir toplum getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler; müminlere karşı yumuşak, kâfirlere karşı da onurlu ve şiddetlidirler; Allah yolunda mücadele eder, hiçbir kınayıcının kınamasından da korkmazlar. Bu, Allah'ın bir lütfudur, onu dilediğine verir. Allah, geniş ihsan sahibidir, her şeyi çok iyi bilendir. **5-54**

Sizin asıl dostunuz Allah'tır, O'nun Resulüdür ve namazlarını kılan zekâtlarını veren ve rükû eden müminlerdir. **5-55** Gerçek müminler ancak o müminlerdir ki, Allah anıldığı zaman yürekleri ürperir, ayetleri okunduğu zaman imanlarını arttırır. Ve bunlar yalnızca Rablerine tevekkül ederler. **8-2**

Fakat onlardan ilimde derinleşmiş olanlar ve iman edenler, sana indirilene ve senden önce indirilenlere iman ederler. Onlar, namazı kılan, zekâtı veren, Allah'a ve ahiret gününe iman edenlerdir. İşte onlara büyük bir mükâfat vereceğiz. **4-162** Onlar ki, namazı gereği gibi kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yoluna harcarlar. **8-3**

İşte gerçekten mümin olanlar onlardır. Onlara Rablerinin katında dereceler vardır, bağışlanma ve değerli rızık vardır. **8-4** O kimseler ki, iman ettiler, hicret ettiler ve Allah yolunda cihada katıldılar, bir kısımları da onları barındırıp yer, yurt sahibi yaptılar ve yardıma koştular, işte bunlar hakkıyla mümin olanlardır. Bunlara bir mağfaret ve cömertçe bir rızık vardır. **8-74** Sonra Allah, Resulünün üzerine ve müminlerin üzerine kalplere huzur veren rahmetini indirdi ve gözle görmediğiniz ordular indirdi de kendisini tanımayan kâfirleri azaba uğrattı. Ve o kâfirlerin cezası işte budur. **9-26**

De ki, “Hiçbir zaman bize Allah'ın bizim için takdir ettiğinden başkası dokunmaz. O bizim Mevla'mızdır. Müminler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler.” **9-51** Allah mümin erkeklere ve mümin kadınlara, altlarından ırmaklar akan cennetler vaat buyurdu. Orada ebedi kalacaklardır. Hem de Adn cennetlerinde hoş meskenler vaat etmiştir. Allah'ın rızası ise hepsinden büyüktür. İşte asıl büyük kurtuluş da budur. **9-72** Peygamber ve onunla beraber olan müminler mallarıyla, canlarıyla cihat ettiler. İşte bütün hayırlar onlarındır. Murada erenler de işte onlardır. **9-88**

O tövbe-kâr olanlar, o ibadet edenler, o hamd edenler, o oruçlular, o rükûa varanlar, o secdeye kapananlar, iyiliği emredip, kötülükten vazgeçirenler, Allah'ın hududunu koruyanlardır. Müjde ver o müminlere, müjde! **9-112** Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resulüne davet edildiklerinde müminlerin sözü ancak “İştittik ve itaat ettik” demeleridir. İşte bunlar asıl kurtuluşa erenlerdir. **24-51** Her kim bir kötülük yaparsa, ona ancak yaptığığın bir misli ile ceza verilir. Erkek veya kadın, her kim de mümin olarak iyi bir amel işlerse, işte onlar cennete girerler. Orada kendilerine hesapsız rızık verilir. **40-40**

Erkekten ve dişiden, mümin olarak kim iyi amel işlerse muhakkak onu güzel bir hayat ile yaşatacağız ve yapmakta oldukları amellerin daha güzeliyle mükâfatlarını elbette vereceğiz. **16-97** Kim de ahireti isterse ve mümin olarak kendine yaraşır bir çaba ile onun için çalışırsa, öylelerinin çalışmalarının karşılığı verilir. **17-19**

Her kim de mümin olarak salih amelleri işlerse, artık o, ne bir haksızlıktan ve ne de çiğnenmekten korkar. **20-112** Gerçekten müminler kurtuluşa ermiştir. **23-1** Müminlerdendir o erler ki Allah'a verdikleri ahde sadakat gösterdiler. Kimi adağını ödedi, kimi de beklemektedir. Onlar, ahitlerini hiç değiştirmediler. **33-23** Müminlere müjdele! Onlara Allah'tan bir mükâfat vardır. **33-47**

Şüphesiz göklerde ve yerde müminler için birçok ayetler vardır. **45-3**

Sadakallahülazim

Nam-ı Damperli Halil İbrahim Bâkî Hz

Ölüm?

Zuhuru kâinatın sebebi aşk! Yunus Emre Hazretleri neden sevelim sevişelim diyor? Aşk için tabi ki. Ne mutlu o aşkı oluşturana, ne mutlu o aşkı yaşayabilene. Her şey fani, aşk bakidir. Bir güzelin meftunuyum erenler, inanmazsanız gidin Allah'a sorun diyor âşık. Bulurlarsa sorarlar! Aşığın ondan başka sevgilisi yoktur. Zaten ondan başka sevgilisi varsa âşık değildir, dalga geçiyordur, oyun oynuyordur. Aşığın bir tane sevgilisi olur yüz tane değil.

Hasan-ül Basri Hz Rabia-tül Adeviyye hazretlerine sırlıklam âşık. Serenatlar yapıyor, beyitler yazıyor onun için. Bir gün kırdı Rabia önde Hasan-ül Basri arkada giderlerken, yine methiyeler düzüyor Rabia'ya. Rabia,

- *Ya Hasan Basri benim bir kız kardeşim var. Beni on kere satın alır güzellikte her yönüyle. Bir de onu görse.*
- *Bana senden başkası lazım değil, diyor Hasan Basri.*
- *İyi ama ben onu bu gün çağırdım. Gel seni de bir görsün dedim, bak arkada, diyor. Hasan Basri dönüp bakıyor.*
- *Ne oldu Ya Hasan, döndün arkaya baktın.*

Mal mülk sevgisi, para sevgisi, çocuk sevgisi... dolu, kırkambar. Bu sevgililerin içerisinde Mahbuba yer kalmıyor ki zaten. Onun için Hak erenleri,

***Sür çıkart gayrıyı gönülden ta tecelli ede Hak,
Hane mamur olmadan konmaz o saraya padişah***

demişler. O Aşk değil mi Mecnun'u Leyla derdiyle çöllere düşüren, o Aşk değil mi Ferhat'a Şirin için dağı deldiren, o Aşk değil mi Kerem'e Aslı için 32 dişini çektiren. Aşk yeni icat edilmiş, Resulullah'la meydana çıkmış bir şey değil. İlk insanın var oluşuyla beraber o aşk hep var. Hep var! Kimi zaman Nuh'ta gözüktü, kimi zaman İsa'da gözüktü, kimi zaman Yakup'ta gözüktü, kimi zaman Yusuf'ta gözüktü. Hep o Aşk! Dünya var olduğu müddetçe de o aşk hep var olacak. Olmazsa olmaz. Aşksız sevgisiz bir âlemi Allah yerle bir eder. Hiç mümkün değil. Bu bazen çoğalır bazen azalır. Bu devreden kâinat, semah eden bu kâinat hep aşk için dönmekte. Bilsin bilmesin hep o aşkın zuhurudur kâinat.

Meydanlar aşk için açıldı. Dervişler aşk için yollara düştü. Kur'an aşk için yazıldı. Nebiler, resuller aşktan haber vermek için geldi, veliler kâmiller hepsi aşkı anlatmaya çalıştı. Her şey yalan, her şey fani emin olun ki aşk baki! Çünkü aşkta ölüm yok. Aşk ölümsüzlüğün nefhasıdır. O Âdem'e üflenen, aşk nefhasıdır. Aşk ve sevdâyı nefh etti, onu üfördü. O gönül oluştu o nefha ile. Ben Âdem'e üfledim diyor. Aşkı sevdâyı, muhabbeti üfledi. Âdem'in gönül toprağında o aşk o sevda o muhabbet oluştu. Aşk için! Hangi veliyullahın perdesini aralasanız buram buram aşk kokar. Git Ankara'ya Hacı Bayram Veli Hazretlerine perdesini arala bak ne diyor!

***Noldu bu gönlüm Noldu bu gönlüm
Derdî gamınla doldu bu gönlüm
Yandı bu gönlüm yandı bu gönlüm
Yanmada derman buldu bu gönlüm
Gerçi ki yandı gerçeğe yandı
Cümle âlem aşka boyandı***

Gir, âşık ol demeyele âşık olunmaz o aşk sonradan da koyulmaz. Hamurunda, mayasında, toprağında olması lazım! Meydanlar sendeki o aşkın zahire çıkmasına sebeptir, bir vesiledir. Kişide o aşk yoksa dışarıdan satın alınıp koyulmaz. Ah! Ne güzeldir o sevdalı baş. Ne güzeldir ne güzel. Hakka âşık olan kulların eğlencesi tevhit olur. Sultan-ül aşk. “Ben insanı en güzel sıfatta yarattım” diyor Mevla, Ahsen’i takvim. Sonra onu aşağıların aşağısına çevirdim, indirdim diyor. İşte, insan ilk yaradılışıyla mükemmel, kâinata kible olabilecek, kâinatın imreneceği şekilde yaratıldı ruh cihetiyle. Ama orada kalmadı ki orada kalınmış olsaydı hiçbir şeye gerek yoktu zaten. Orada kalınmadı. Esfele gönderdim demekle Mevla onu dünya varlığıyla bedenledim diyor. İnsanın ruhunun bir tenle, bir bedenle bedenlenmesinin adıdır esfel. İşte o ruh bedenlenmemiş olsaydı hep manada bulunacaktı. Bedenlendiği an esfele indi anlamını taşıyor. Esfelde şimdi. Ruhun bedenlenmesiyle bu beden gerçeği görmeye perde oldu. Karanlıklar içerisinde simsiyah kalıverdi. Siccin diyor ona Kur’an. Ey ruh! Aslına dön çağrısı ve daveti bunun için gerekti. Kimisi bedenlendi aslını unuttu beden ikliminde zevki sefa peşinde, tahsis edilen ömrü bedene hizmetle tüketti gitti. Bunlar yaşamları esfelde kalanlar. Davetçiler aslına dön emrini açıklayanlar bu gerçeği izah ve ifadeyle bir şeyi tespit etmeye çalışıyorlar insanoğluna.

Ey insan! Senin asli vatanın ve görevin bu değil. Sen bunun için halk olunmadın. Senin asli görevin seni yaratan ilahi kudrete muhatap ve mazhar olmaktır. Seni rabbim bedenledi ve dedi ki “*Sakin aramıza bunu sokma aramızda bir engel teşkil etmesin. Bu beden bu ten seni benden uzak ve mahrum hale getirmesin. Bedene bağlı bir yaşam bezm-i elest’te verdiği ikrarı unutturmasın*” Kendine gel. Bu gaflet ve delalet uykusundan uyan. Onun için Kur’an “*Ey insan! Aslına dön.*” diyor. Öyleyse tene bağlı bir yaşam aslından kopuk, gerçeklerden mahrum, hakikate kör ve sağır bir yaşamdır. İşte imtihan denilmesindeki sebebi, hikmet budur. O ten mülkünden uruç. Salıklar, bu tespitin sonucunda uyandılar ve bir gerçeğe talip oldular. Yollarda kalan olur ama bir aslına dönüş yolculuğudur sülûk-u tevhit. Bir kâmilin nezaretinde, onun eşliğinde ve ondan istifade ederek ruhun bedende tutsaklığından kurtulup gerçek hürriyetine ermesidir seyr-ü sülûkun anlamı. Çünkü bir gün zor tokmağıyla ona döndürüleceksin. Müminler ölmezden evvel ölüme talip olanlardır. Yunus onun için diyor,

Bunda iken öldür beni Yarın anda varıp ölmeyeyim

Resulullah da diyor ki, “*Hak yolunda ölenlere öldü demeyin onlar Hay’dır.*” Ölene nasıl öldü demeyeceğiz? Çünkü onlar gerçek hürriyete kavuştular. Neye benzer, bir hapisanede hapis yatana benzer. Hapishane yıkılmaya kalkarsa mahkûm; Neden yıkıyorsunuz dokunmayın mı der, oh ne iyi oldu kurtulacağım mı der? Herhalde yıkmayın demez. Şu beden mülkünü de yıkıp tarumar etmedikçe, ruh beden hapishanesinden özgürlüğüne hiçbir zaman kavuşamayacak. Hz Mevlana bu hususu rubailerinde şöyle bir menkıbeyle anlatıyor,

Bir tüccar Hindistan’a gidecekmiş, evdeki herkese ihtiyaçlarını sorar, oradan ne getireyim istersiniz der. Bir de kafeste papağan türünden, konuşan bir Tuti kuşu varmış. Gitmiş ona, çok da seviyor Tuti kuşunu.

- *Ey Tuti kuşu! Sen oralardan ne istiyorsun, sana ne getireyim?*
- *Efendim oralarda benim cinsimden uçan Tuti kuşlarından görürsen de ki, benim evde sizin cinsinizden bir kuş var kafeste, size çok selamı var, unutma sakın.*

Peki der. Gider Hindistan’a, ticaretini yapar, çoluk çocuğunun alışverişini yapar, bakınır Tuti kuşlarından görebilecek miyim diye. Çünkü Tuti kuşu benim cinsimden dedi.

Kuş çok ama onun cinsinden yok. Bakmış bir yerde kalabalık bir kuş topluluğu uçuyor. Evet, demiş bu benim kafesteki Tuti kuşumdan. Hemen bağıır; *“Hey Tuti kuşları, benim evde kafeste sizin cinsinizden bir kuş var. Size çok selam söyledi.”* Bi bakar bir tanesi hop düşer ölü. Allah Allah! Hikmeti Hüda. Gelir evine herkesin hediyelerini verir. Tuti kuşunun yanına gider. Buldum senin cinsinden havada uçanları. Senin selamını söyledim bir tanesi düştü öldü der. Kuş Allah razı olsun beyim der. Ertesi gün bey bakar ki Tuti kuşu kafeste soluksuz yatıyor. Eyvah ölmüş bizim Tuti kuşu otuz senelik arkadaşlığımız var tüh, eceli gelmiş der. Alır kuşu camdan atar. Atmasıyla beraber Tuti kuşu canlanır. Karşısına konar. *“Ne oldu şimdi?”* deyince bey, Tuti kuşu, *“Ah be beyim hastalandım acaba salar mı beni kafesten dedim salmadın, ötmedim salmadın, konuşmadım salmadın. Her şeyi denedim bu kafesten kurtulmak için bulamadım. Ben bir mesaj yolladım cinsimden olanlara seninle. Bak, sana kafeste dedirtirdim. Onlar anladılar mesajımı. Onlarda bana seninle bir mesaj yolladılar. “Öl de kurtul” dediler. Hani bir tanesi düşüp ölmüş ya işte o bana mesajdı, ben de senin elinden başka türlü kurtulamayacağımı anladım ve öldüm. Hadi Allahısmarladık dostluğumuz bitti”* demiş ve uçmuş gitmiş.

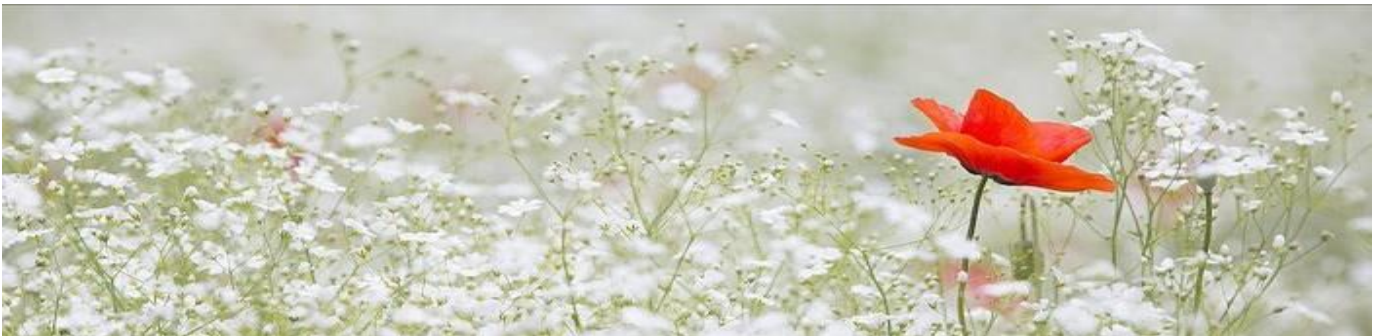
İşte, ruh bu beden kafesinde hür değil. Cuma namazına üç şart koymuş Allah resulü. Şeriat, hakikati anlatır. Hakikat ehli şeriatın verdiği mesajı alır. Hakikat ehli değilse şeriatı şeriatla zikretmeye kalkar hiçbir şey anlamaz. Ne diyor Cuma namazının üç şartında;

Er olmak, buluğa ermek, hür olmak.

Bu üç şarta haiz olan Cuma namazını kılar. Bunun zahir batın anlamı var. Zahirdeki cumayı zahirdeki anlamına ulaşan kılar. Çünkü eri erkek olarak alıyorlar, buluğa ermeyi on üç yaşını doldurmuş olmak olarak alıyorlar, hür olmayı da vatanının düşman istilasını altında olmaması olarak alıyorlar. Zahirde böyle aldığı için Cuma namazını ben kılabilirim diyor. Ama hakikatte anlam değişir. Er olmak; bir meydandan nasiptar olmak, bir meydana ikrar vermek demektir. Akıl baliğ olmak; demek gerçeklere uyanmak, hak sırrı olan gerçekleri duymaya başlamak, uyanmak demektir. Hür olmak; bedene bağlı tene bağlı bir yaşamdan azat olmak, kurtulmak demektir. Bu üç şartı bir meydana oluşturabilen talip gerçeğin Cumasını kılar. Bu üç şartı oluşturamadıysa gerçeğin Cumasını kılamayacak.

Albay ölmüş emir eri var o zaman asker. Cenaze namazında O’da bulunmuş albayı olduğu için. Cemaat namazda hazır, hoca, *“Er kişi niyetine”* deyince, *“Dur! Er değildi o albaydı”* demiş. Albay kişi niyetine diyeceksin. *“Hayır, buraya geldiği zaman er kişi niyetine olur, albaylığı bitti onun”* demiş hoca. Meydan erliğinde, dişilik erkeklik yoktur. Dişilik erkeklik, zahir yorumlardadır. Burada erlik vardır. Bacı erdir. Neden? İkrar bent olmuştur çünkü bir meydana baş koymuştur. Teslim olmuştur er olmuştur. O, dişilik erkeklik çıkartanlarda haremlik selamlık olur. Hak erenlerinin meclisinde ve deminde dişilik erkeklik yoktur, erlik vardır. Kim o erliği hak edebildiyse o erdir. İşte, hür olabilmek ruhun tene, bedene bağlı bir yaşamdan özgürlüğe doğru gitmesi demektir. Ne diyor? Allah’tan geldiniz yine Allah’a döndürüleceksiniz. Cenab-ı Resulullah efendimiz bu hakikat için şöyle buyurmaktadır.

Ölmezden evvel ölünüz...

**Ya Rab bize ihsan et vuslat yolunu göster
Surette koma can et uzlet yolunu göster**

**Eyledi hevâ garet oldu işimiz adet
Dergâhın ulu gayet kudret yolunu göster**

**Nefsimi hevadan kes kalbimi riyadan kes
Meylimi sivadan kes halvet yolunu göster**

**Candan sana talip kıl her taate ragıb kıl
Bir pire musahip kıl hizmet yolunu göster**

**Talim edip esmayı bildir bize eşyayı
Duymağa “ev ednayı hikmet yolunu göster**

**Har içre biter gülzar nar içre doğar envar
Her şeyde tecellin var rüyet yolunu göster**

**Şol kim ola vuslatta halvet bula celvette
Bu Mısri’ye kesrette vahdet yolunu göster**

Regaip Kandili

Cenabı Allah Recep ayının ilk Cuma gecesi Hz Muhammed efendimizi, annesi Hz Âmine'nin karnında halk etmeyi murat ettiği zaman cennetin bekçisi Rıdvan'a Firdevs kapılarını açmasını emretti ve semavat ve arzda haber verme görevlisi şöyle nidâ etti,

“Dikkat edin! Hidayet rehberi Peygamberin kendisinden yaratılacağı nur, bu gece Âmine'nin karnında karar buldu. Orada yaratılışı tamam bulacak, müjdeleyici tevhit olarak insanlara zahir olacaktır.”

O gece dünyadaki putlar tersine çevrildi. Kıtık içindeki halk o geceden sonra rahata erdi. Yeryüzü yeşerdi, ağaçlar meyveye durdu ve insanlar Mekke'ye gelmeye başladı. Annesinin Resulullah'a hamile kaldığı geceye *“Fetih ve bolluk yılı”* adı verildi. Peygamber Efendimizin yaratılacağı temiz nutfe annesi Âmine'ye intikal ettiğinde melekût ve ceberut âleminde şöyle seslenildi,

“Kutsal yerlere güzel kokular sürün, şerefli mekânları temizleyin, seccade döşeyin, Hz Muhammed Âmine'nin karnına intikal etti.”

Şimdi bu anlatımlar ışığında baktığımızda Regaip kandilinin zahirde ne olduğunu anlayabiliyoruz. Hz Muhammed efendimizin annesinin karnına düştükten sonra Nur-u Muhammediye'nin varlıkla tevhit olup zahir bedeninin oluşmaya başlamasıdır. Zahirde yaşanan bu hadisenin bizlerin idrakinde de gerçekleşmesi gerekir ki tevhidi kendi varlığımızda doğuralım. Çünkü Cenabı Resulullah efendimizin varlık âlemini zahiren şerefliendirmesi her ne kadar Cenabı Allah'ın yaratma ahkâmı gereği aynı bizim gibi babadan olma anadan doğma olarak gerçekleşse de sadece zahiriyle sınırlı değildir. O gönüller sultanına ait her şey varlığın aslı Nur-u Muhammediye oluşu sebebiyle hep iki yönlüdür ve onunla alakalı olan hiçbir şey olup bitmiş değil her an olmaktadır. O sultanın anne rahmine düşmesi de her an olmakta ve olması imanımızın kemâlat bulup Allah'ın insan ve kulum dediklerinden olabilmek için bu düşünüşün bizim idrakimizde gerçekleşmesi de gerekmektedir. Kul, gördüğü Rabbi, işittiği Rabbi, zikri Rabbi, fikri, sevgisi Rabbi olandır ve bu Rabbe kendimizden arif olmak olup ancak Cenabı Resulullah efendimizin ahlakıyla ahlaklanıp, irfâniyetiyle ziyetlenmekle mümkündür. Gerçekleşmesi için bizim Regaip kandiline erip kandilimizi yakmamız lazım. Bunu sütü mayalamak olarak örnekleyebiliriz. Sütün içine yoğurt mayası koymaktır Regaip kandili. Bu kandile Mevlid kandilinden geldik. Süt, Mevlid kandilinde kaynatılıp içine maya konulacak hale getirildi, şimdi maya ilave edilecek ve daha sonra maya sütü kendisine benzetecek şekilde devam edecektir.

Regaip kandili Recep ayında kutlanmaktadır ve Regaip Arapça bir kelimedir. Regabe kökünden gelmektedir. Regabe, kelime olarak, herhangi bir şeyi istemek, arzulamak, ona karşı meyletmek ve onu elde etmek için çaba sarf etmek demektir. Bir diğer anlamı ise gaybın anahtarının verilmesi manasını taşır. Nedir gayb? Gizli olan, sır olandır. Şimdi bizde, Mevlid kandilinde gerçekleşen doğumun neticesinde boyun büküp bizi esfelden alaya, insanlığımıza ulaştıracak olana talebimiz olması gerektiği kanaati gerçekleşir. Mürşid-i Kamil'de gördüğümüz tevhide boyanmayı talep ederiz. Bu talep neticesinde Nahl suresi 43 ayette,

Siz Allah'ı zikretmesini bilmiyorsanız, zikri bir insan-ı kâminden öğrenirsiniz, o zaman sizin zikriniz zikir olur.

buyurduğu gibi Mürşid-i Kamil'den, hizmet edeni hizmet edilene, aradaki zanları yok ederek, mesafeleri aradan kaldırarak yakın eden Zikrullahın bize de bildirilmesini isteriz.

Mürşid-i Kamil bize, yıllarca ben diyerek kendimizi zikrettiğiniz için ilah olan nefs-i emmareden arınma, nefs-i emmareye ölümü tattırma başlangıcı olan Zikrullahı telkin eder. Enbiya suresi 107 ayette,

Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.

dediği gibi Allah'ın rahmeti olan Mürşid-i Kamiller, Zikrullahın telkini ve tevhit yolunun gösterilmesi olan rahmeti göstererek, gelişleriyle insanlığın görülür olmasının vesilesiyle rahmet olmaktadır. Bu telkin neticesinde talip de verdiği ikrara sadık kalıp, zikrine hizmet eder de ben demek yerine artık Allah demeye başlayıp devam ederse seyri sülûk yolculuğuna adım atmaya başlamıştır. Kendisini zikrederek beslediği nefs-i emmaresinin gıdasını kesmiş olur. Zikrullah onun kalp hanesine Rahmet olarak yerleşir ve kalp hanesinde kendi eliyle yapıp doldurduğu ve ilah olarak önünde secde ettiği putları kırar, arındırır. Zikrullahın bir diğer ismi de Mayayı Muhammediye olduğundan Nur-u Muhammediye'nin iç âlemimize düşmesi gerçekleşmiş bizi mayalamış olur. Mevlit kandilinin yanmasıyla gerçekleşen talep doğrultusunda Regaip kandiliyle Allah'ın tanımladığı kulluğa dönmek için mayalanmış oluruz. Mayayı Muhammed olan zikrullahı hizmet, mayanın tutmasını ve bu neticede bizim yaşantımızın Muhammedî yaşam olmasını sağlar. Nasıl ki süte yoğurt mayası konursa süt yoğurt olur, aynen öyle. Cenabı Allah Ankebût suresi 69 ayette,

Bizim uğrumuzda gayret gösterenleri, muhakkak kendi yolunuza eriştiririz.

demektedir. Mayalanmış olmamız tevhit için başlangıçtır. Mayalanmak beraberinde birçok mesuliyet getirir. Eğer bu mesuliyetleri yerine getirirsek ancak o zaman maya bizi kendisine benzetecektir. Anlayabilmek için aynı örnekle devam edersek, içinde süt olan kabın altına ateşi yaktık ve sütü kaynattık. Hemen kaynar haliyle maya konulmaz önce biraz soğuması için beklenir. Kaynar süt ılık hale gelince içine yoğurt mayası koyulur lakin mayayı koymakla iş bitmez. İçine maya koyulan ılık süt kabının kapağı sıkıca kapatılır, kap kendi ısısını kaybetmesin diye kalın bir örtüyle kapanır ve devriliş içindeki dökülüp zayi olmasın diye muhafaza altına alınır, korunaklı bir yerde tutulur. Mayanın içine katıldığı süt tamamen yoğurt haline dönünceye kadar beklenir ve devamında oluşan yoğurt insan sofrasında yerini alır. Süte sadece maya koyup bırakmak yetmez. Gerekli erkân uygulanmazsa içine maya konulan süt keser ve bozulur. İşte Mürşid-i Kamil'in bize Zikrullahı telkin edişi de beraberinde mesuliyetler getirir. Eğer uygulamazsak nasibi zayi eder biz de bozuluruz. Regaip kandilinin Recep ayında ve Recep ayının Allah'ın ayı oluşu Regaip kandiline erene Allah'ın zikrinin telkin edililişidir. Bu telkin edilmiş gaybın anahtarının verililişi olduğundan telkin edilen zikrullahı, sadakat ile hizmet anahtarı kullanmaya başlamaktır. Bir gün gönüller sultanı efendim,

“Size gönlümün anahtarını verdim. Kullanın bu anahtarı, açın kapıyı, dilediğinizden dilediğiniz kadar alın”

demmişti. Anahtar bir kapıyı açmak içindir, açmış olmakla kalınmaz içeri girilmesi bizi dosta ulaştıracaktır. Kapıyı açacak anahtarı olmayanlar kapının ardını göremediklerinden kendilerince neler olduğuna ve neler yapıldığına ilişkin zan yürütmeye başlarlar ve bu zan gerçekliğin üzerini örtüp gerçeğin yerini alır. Zikre hizmetle Allah'ın bizden kendisini zikredişine ulaşım tevhide erince de şahadetimiz varlığımızın ve cümle varlıkların Allah'ın kendisini zikredişi olduğunu işitir ve görürüz ki buna iman denir.

Aşk u niyazlarımla

10. İmam Ali Naki Efendimiz

Ehlibeytin onuncu İmamı, “İmam Ebu’l Hasan Ali Naki Hadi” efendimiz hicri 212 yılının Zilhicce’sinin on beşinde Medine bölgesinde “Suryâ” isimdeki yerde dünyaya gelmiştir. Babası dokuzuncu imam Muhammed Taki, değerli annesi “Semane” adında faziletli ve takvalı bir cariyedir. Onuncu imamın en meşhur lakapları “Taki” ve “Hadi”dir. İmam’a “Ebu’l Hasa-ı Salis” de denmektedir. İmam Ali Naki, hicrî 220 yılında değerli babasının şehadet şerbetini içmesinden sonra sekiz yaşında imamet makamına oturdu. İmamet süresi 33 senedir. Hicretin 254’ünde 41 yaşında şehadete ulaşmıştır. İmam Ali Naki’yi görmüş olanlar diyorlar ki, “İmam orta boylarında, kızıla çalan beyaz tenli, iri gözlü, yayvan kaşlı, iç açıcı ve güler yüzlü bir çehreye sahipti.”

İmam Naki’nin hayatı Abbasî halifelerinden yedisinin hükümetine tesadüf ediyor. İmamet makamına ulaşmadan önce “Me’mun”, Me’mun’un kardeşi “Mu’tasım” ve imamet makamına ulaştıktan sonra ise “Mu’tasım”ın hükümeti devam etmiş sonra Mu’tasım’ın oğlu “Vasık”, Vasık’ın kardeşi “Mutevekkil”, Mutevekkil’in oğlu “Muntasır”, Muntasır’ın amcası oğlu “Mustain” ve Mutevekkil’in diğer oğlu “Mu’izz”in döneminde yaşamış, Mu’tazz’ın döneminde ise şehadete ulaşmıştır. Mutevekkil’in hükümeti döneminde İmam Naki’yi o zalimin emriyle Medine’den o dönemde Abbasilerin hükümet merkezi olan Samerra’ya götürdüler ve İmam hayatının sonuna kadar orada kaldı. İmam Naki’nin çocukları, on birinci İmam Hasan Askerî, “Hüseyin”, “Muhammed”, “Cafer” ve “Aliyye” isminde bir kızdır.

Mücadelenin devamı ve Resulullah’ın Ehlibeytinin zalim ve gasıp halifelerle muhalefeti İslam ve Ehlibeyt tarihinin iftihar dolu kanlı sayfalarındandır. Değerli imamlarımız zalimlerle uzlaşmayıp adaletin hâkimiyetini isteyip adaleti savunmaları nedeniyle sürekli zalim yöneticileri ve onların zorba amillerini öfkeleniyorlardı. İmamların insanları hidayet etme, Hakk’ı ihya etme, mazlumu savunma, zulüm ve fesatla mücadele etmek yolunca hiçbir fırsatı kaçırmayacaklarını bilen gasıp halifeler kendilerini bu hidayet, irşat ve direniş silsilesi karşısında sürekli tehlikede görüyorlardı. Komplo ve düzenle Emevi zalimlerinin yerini alan ve İslam hilafeti adına saltanat süren Abbasî halifeleri gasıp geçmişleri gibi Resulullah’ın Ehlibeytini ezmek ve lekelemek konusunda ellerinden gelen hiçbir şeyi artlarına koymuyorlardı. Ne pahasına olursa olsun Müslümanların gerçek önderlerinin çehresini ters yüz göstermek, insanlara yanlış tanıtmak, çeşitli sebeplerle o yüce insanları önderlik makamından uzak tutmak ve halkın onlara ilgisini yok etmek istiyorlardı.

Abbasî halifesi Me’mun’un bu hedefe ulaşmak için hileleri, kendini meşru göstermek, önderlik makamını ele geçirmek ve imamet güneşini gizlemek için düzenlediği komploları imam ve halifelerin tarihlerini bilenlere gizli değildir. Nübüvvet ve imamet ailesi Hakk’ındaki bu komplo ve planları Me’mun’dan sonra Mu’tasım-i Abbasî sürdürdü; bu nedenle İmam’ı gözaltında bulundurup kontrol etmek ve sonunda da öldürmek amacıyla Medine’den Samerra’ya getirtti. Ve yine bazı Ehlibeyt sevenlerini, Abbasilerin resmi elbisesi olan siyah elbise giymedikleri bahanesiyle zindana attı ve öldürüldüler. Mu’tasım hicretin 227’sinde Samerra’da ölünce yerine oğlu Vasık geçti; o da babası Mu’tasım ve amcası Me’mun’un

düşüncelerini sürdürdü. Vasık da İslam adına hilafet süren diğerleri gibi ayyaş ve sarhoş biriydi; bu işte aşırı giderek daha fazla lezzet almak için özel ilaçlar bile alıyordu; nihayet aldığı o ilaçlar hicretin 232’sinde Samerra’da ölümüne neden oldu. Vasık’ın Ehlibeyt sevenlerine karşı davranışı sert değildi. Bu nedenle onun zamanında Samerra’da toplandılar ve nisbî bir rahatlık yüzü gördüler. Fakat Mutevekkil’in döneminde dağıldılar. Vasık’tan sonra Abbasilerin en çirkin ve en cani çehrelerinden olan kardeşi Mutevekkil hilafete geçti. İmam Naki’nin diğer Mutevekkil’le Abbasî halifelerinden daha çok aynı asırda yaşamıştır.

İmam onunla dört küsur yıl aynı asırda yaşamıştır. Bu süre İmam ve izleyicilerinin hayatının en zor dönemi sayılmaktadır; çünkü Mütevekkil Abbasi halifelerinin en kâfiri, en kötüsü ve en reziliydi. Müminlerin Emiri Hz. Ali, ailesi ve izleyicilerine karşı büyük bir kin besliyordu; onun hükümeti döneminde Ehlibeyt sevenlerinden bir grup zehirlenmiş, öldürülmüş veya avare edilmiştir. Mütevekkil uydurma rüyalar naklederek halkı, kendi zamanında ölmüş olan “Muhammed b. İdris-i Şafî”yi izlemeye teşvik ediyor ve böylece onların Ehlibeyt İmam’larına yönelmelerini engellemek istiyordu. Hicretin 236. yılında Şehitler Efendisi İmam Hüseyin’in mezarını ve onun etrafındaki yapıları yerle bir etmelerini, yerinde ekin ekmelerini ve halkın hazretin mezarını ziyaret etmesini engellemelerini emretti. Mütevekkil, İmam Hüseyin’in türbesinin kendine karşı bir üs haline gelmesinden, insanların hazretin şehadet ve mücadelesinden ilham alıp hilafet sarayının zulümlerine karşı kıyam etmelerinden endişeleniyordu. Fakat Şehitler Efendisinin sevenleri hiçbir şartta hazretin türbesini ziyaret etmekten çekinmediler. Mütevekkil’in, on yedi defa Hz. Hüseyin’in mezarını yıktığı, ziyaretçilerini tehdit ettiği ve türbenin etrafına iki gözetleme kulesi bıraktığı, fakat bütün bu cinayetlere rağmen yine de halkı Şehitler efendisi İmam Hüseyin’i ziyaret etmekten alıkoymadığı rivayet edilmiştir. Ziyaretçiler çeşitli zarar ve işkencelere rağmen yine gidip hazretin türbesini ziyaret ediyorlardı. Mütevekkil’in öldürülmesinden sonra sevenleri yardımıyla İmam Hüseyin’in kabri yeniden yapılmıştır.

Mütevekkil’in, İmam Hüseyin’in mezarını yıktırması Müslümanları öfkelenirdi. Evet, dönemin tebliğ araçları ellerinde olmayan, minber, mescit, topluluk ve hutbeleri Abbasî hükümetinin yalakçıların elinde gören halk itiraz ve öfkelerini böyle dile getiriyorlardı. Meşhur ve kendilerini sorumlu gören şairler de kendi yeteneklerini kullanarak Mütevekkil’e karşı etkili şiirler okuyarak halkı Abbasilerin cinayetlerinden haberdar ediyorlardı. Mütevekkil de kendine karşı yükselen itiraz ve muhalefet seslerini susturmak için elinden gelen hiçbir cinayeti esirgemiyor, kendisiyle uzlaşıp işbirliği yapmayan ulema, şairler ve diğer kesimleri acımasızca eziyor ve çok çirkin bir şekilde öldürüyordu. Arap edebiyatında imam ve önder olarak tanınan meşhur edebiyatçı ve şairi “İbn-i Sikkit” Mütevekkil’in çocuklarının öğretmeni idi. Bir gün Mütevekkil, iki çocuğu “Mu’tezz” ve “Muayyid”e işaret ederek İbn-i Sikkit’e, “*Senin yanında bu ikisi mi daha sevimidir yoksa Hasan ve Hüseyin mi?*” diye sordu. İbn-i Sikkit hemen şu cevabı yapıtırdı. “*Emirulmüminin Ali’nin kölesi Kanber senden ve iki oğlundan daha üstündür!*” Bu cevap üzerine Mütevekkil yaralı bir ayı gibi İbn-i Sikkit’in dilini başının arkasından dışarı çıkarmalarını emretti. Böylece o şecaat ve şeref örneği 58 yaşında şehadet mertebesine ulaştı.

Mütevekkil Müslümanların beytülmalini zayi etme, har vurup harman savurma konusunda da diğer halifeler gibi pek cömert davranıyordu. Tarihte onun çeşitli saraylar yaptırdığı ve sadece günümüzde Samerra şehrinde hala eserleri kalan “Mütevekkil Kulesi” için bir milyon yedi yüz bin dinara harcamıştır. Mütevekkil böyle israflar yaparken Resulullah’ın Ehlibeyti çok sıkıntı çekiyorlardı. Mütevekkil ölünceye kadar onlar böyle içler acısı durum içerisindeydiler. Mütevekkil’in Emîr’ül Müminin Ali’ye karşı kin ve düşmanlığı onu inanılmaz bir alçaklık ve rezalete çekmişti. Mütevekkil Ehlibeyt düşmanları ve nasibilerle düşüp kalıyordu; kirlî kalbini teskin etmek için bir palyaçoya karşısında çirkin ve utanç verici hareketler yaparak Emîr’ül Müminin Ali ile alay etmesini emretmişti; Mütevekkil de onu hareket ve edalarını seyrederek şarap içiyor, sarhoş haliyle kahaahalar atıyordu! Mütevekkil’in Resulullah’ın Ehlibeytine karşı eziyet ve baskıları öyle bir hadde vardı ki Ehlibeyt İmam’larını sevmek ve izlemek suçuyla halka işkence veriyor, cezalandırıyordu, işte bu nedenle Ehlibeytin işi çok zorlaşmıştı.

Mütevekkil, Ömer b. Ferah-ı Rahci'yi Mekke ve Medine valisi yaptı. O, halkı Ebutalib oğullarına bağış ve ihsan etmekten alıkoyuyor ve bu işi sıkı bir şekilde denetliyordu; bunun üzerine halk da can korkusundan Ehlibeyti savunma ve gözetlemekten vazgeçtiler; böylece Ali oğulları zor günler yaşadılar. Açıktır ki zalim halifeler Ehlibeyt İmamlarını toplumda etki bırakmasından ve halkın o yüce zatlara yönelmesinden endişelendikleri için onları kendi hallerine bırakmaları imkânsızdı. Mütevekkil'in bütün geçmişlerini saran bu korku dışında onun Ali oğullarına karşı duyduğu kin ve nefret de muhalefet ve baskılarını artırıyordu; işte bu nedenle İmam Naki'yi Medine'den getirip yakından gözetiminde bulundurmaya karar verdi. Mütevekkil hicretin 243. yılında İmam'ı Medine'den Samerra'ya sürgün edip kendisinin askerî karargâhının yanında bir eve yerleştirdi.

İmam Naki hayatının sonuna kadar, yani hicretin 254. yılına kadar o mahallede kaldı. Mütevekkil sürekli İmam'ı gözetiminde bulundurdu. Ondan sonraki halifeler de hazret şehit oluncaya kadar öylece gözetiminde bulundurdular. İmam Naki'nin sürgüne gönderilme olayı şöyledir. Mütevekkil'in döneminde Medine'de askeri işleri üstlenen ve halka namaz kıldıran "Abdullah b. Muhammed" adından bir adam İmam'a eziyet ediyor, Mütevekkil'in yanında hazretin aleyhinde konuşuyordu. İmam Naki bundan haberdar olunca Mütevekkil'e bir mektup yazarak "Abdullah b. Muhammed" in yalan ve düşmanlığını hatırlattı ona. Bunun üzerine Mütevekkil İmam Naki'nin mektubuna cevap yazıp onu Samerra'ya davet etmelerini emretti. Şüphesiz İmam Naki Mütevekkil'in kötü niyetinden haberdardı; fakat Samerra'ya gitmekten başka çaresi yoktu. Çünkü Mütevekkil'in davetini reddetmek, söz dolandıranlar için bir belge olur, Mütevekkil'i daha fazla tahrik eder ve ona uygun bir bahane verirdi. İmam Naki Samerra'da ki ikameti döneminde çok ıstıraplar çekti; özellikle Mütevekkil tarafından sürekli tehdit ve eziyetlere maruz oluyordu.

Sonunda Mütevekkil'in rezil hükümeti son buldu ve oğlu "Muntasır"ın tahrikiyle ordusundan bir grup asker onu veziri Feth b. Hakan'la birlikte şarap içip ayyaşlık yaparken öldürüp dünyayı onun alçak vücudundan temizlediler. Muntasır, Mütevekkil'in öldürüldüğü günün gecesini hilafete geçti ve babasının bazı saraylarını yıkmalarını emretti. O, Ehlibeyt sevenlerine eziyet etmiyor, onlara yumuşaklık davranıyor, şefkat gösteriyordu. İmam Hüseyin'in mezarını ziyaret etmelerine izin veriyor, onlar iyilik ve ihsanda bulunuyordu. Yine, "Fedek"i İmam Hasan ve İmam Hüseyin'in evlatlarına döndürmelerini, Ebutalib Oğullarına ait olan vakıfları onlara bırakmalarını emretti. Muntasır'ın hilafet dönemi altı ay kadar kısa sürmüş, hicri 248 yılında vefat etmiş, yerine u'tezz'in geçmiştir. Abbasi halifesi Mu'tezz'in hilafeti döneminde hicretin 254. yılında, Recep ayının üçüncü günü zehirlenerek öldürüldü ve Samerra'da, kendi evinde toprağa verildi. Mu'tezz ve etrafındakiler İmam'ın cenaze merasimine katılarak insanları aldatarak cinayetlerini örtmek istiyorlardı. Ancak masum imamın cenazesine ancak masum bir imam namaz kılabilir.

İşte bu nedenle İmam Naki'nin cenazesini dışarı çıkarmadan önce değerli oğlu İmam Hasan Askerî, şehit olan babası için cenaze namazı kıldı ve cenaze dışarı çıkarıldıktan sonra da Mu'tezz, "Ebu Ahmed" caddesinde İmam'ın cenazesine namaz kıldırması için kardeşi Ahmed b. Mütevekkil'i gönderdi. İmam Naki'nin cenaze törenine kalabalık bir halk kesimi katıldı. Kalabalık arttıkça arttı; ağlama ve feryat sesleri yükseldikçe yükseldi. Törenden sonra cenazeyi hazretin evine döndürüp orada toprağa verdiler. "Allah'ın salat ve selamı ona ve tertemiz babalarının üzerine olsun."

**Ne güzelsin ey canan
Canda her halin güzel
Seni metheden diller
Söylenen sözler güzel**

**Varlığınla kaplarsın
Cümle mevcudiyeti
Mevcut olan tek sensin
Her şanda sensin güzel**

**Güzeli güzel eden
Ancak senin zatındır
Bilinmeklidir sıfat
Tecelli eden güzel**

**Nice canlar koşuşur
Cemalin aşkı için
Ol cemalin aşkına
Feda olan can güzel**

**Bir mukaddes dem ki bu
Aşk halinde kutludur
Bir gonca gül uğruna
Öten bülbüller güzel**

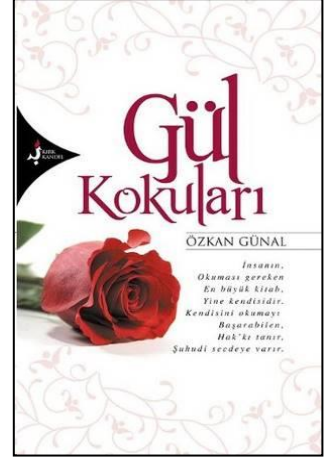
**Güzelin meth etmeye
Sözler yetersiz kalır
Garip dilden söyleyen
Halil sultandır güzel**

ALINTI BÖLÜMÜ

Ruhuma dokunuyor sana dair sarf edilen kelimeler, ürpermem bu yüzden, bu yüzden uzun uzun dalıp gitmelerim. Üşümekteyim sensizlikte, gözlerin nerede?

Nefsini bilmek,
Ben dediğin
Varlığından geçip,
Yaşarken
Ölümü tatmak
Sonucu oluşan,
İrfaniyettir.

Aşka tâbî
Olmuş olan
Sıfatlardan,
Aşka ait fiiller
Zuhur eder.
Etmiyorsa,
Sıfatlar akla
Tâbîdir.

Ey sevgili canan!
Seni sevmekle
Değerlendi bu can.
Sevdan kalbime doğru
Şereflendim o an.

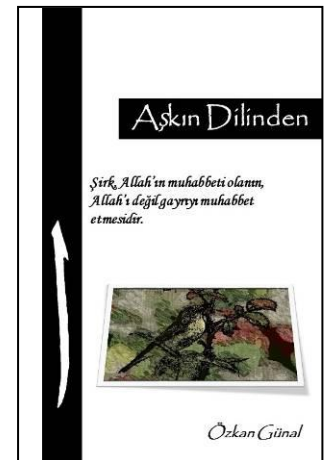
Sen toprak ol, ben yağmur olup yağacağım. Aşk kokusu dolduracak ortamı. Yanılgınlığımız ferahlarken sevinçler yeşerteceğiz.

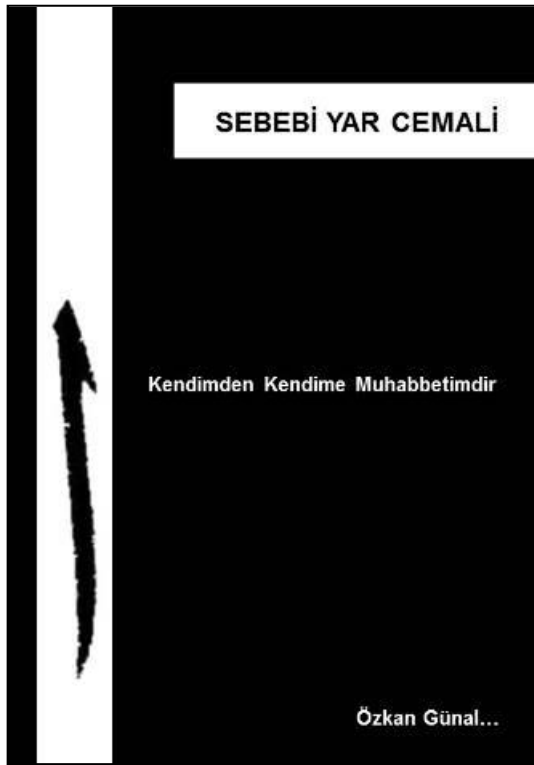
☞ Himmet, hizmet üzereyken hizmetin içerisinde keşfettiğindir.

☞ Âlemin var oluş sebebi, İnsan diye zuhura geliş içindir.

☞ Cemali yâre ermek, İnsan diye anılır olmaktır.

Sevmelere doyamadığım güzel canan, mest olurum Cemal'in seyrinde! Bir bakışın yeter, sarhoş olurum, gönül dolar aşkınla aşta Fakir olurum. Her nazarda, her kelâmıda, cümle mevcudatta seni bulurum.

*

Nazlı gülüşüyle Yaktı varımı
Yanmada arındım Buldum Leylayı
Geçtim nispetlerden Sildim dünyayı
Mecnuna döndürdü Avaresiyim

Akli değerlerden Tüm bilişlerden
Uzaklaştım aşkla Nefsin zulmünden
Beli dedim yâri Gördüm cümleden
Mecnuna döndürdü Avaresiyim

Vuslata yol eyler Benimle bana
Yare ulaşınca Vardım aslıma
Gece gündüz daim Bakışlarımda
Mecnuna döndürdü Avaresiyim

Buldum şeyş cihette Kendi özümde
Muhabbet ediyor Her tecellide
Nisa neşesinde Halil Seyrinde
Mecnuna döndürdü Avaresiyim

*

Talip, Allah'a kavuşmayı murat eden insan demektir. Bu kavuşma isteği gerçekte ilahi kudretin Küntü Kenz sırrının tahakkuku içindir.

“Âlemi cihanı var ettim çünkü gizli bir hazineydim bilinmezdim bilinmekliğimi istedim.”

Cihan mülkünün oluşum nedeni bu ilahi amaçtır. Cenabı Allah'ın bu muradı, ilahi âşık maşuk muhabbetinin doğmasına sebep olur. İnsan varlık planında bu amaç ve bu maksat için var oldu. Niyazi Mısri Hz'leri ne diyor?

**Kanden gelir yolun senin, Ya kande varır menzilin,
Nereden gelip nereye gittiğini Anlamayan meğer hayvan imiş**

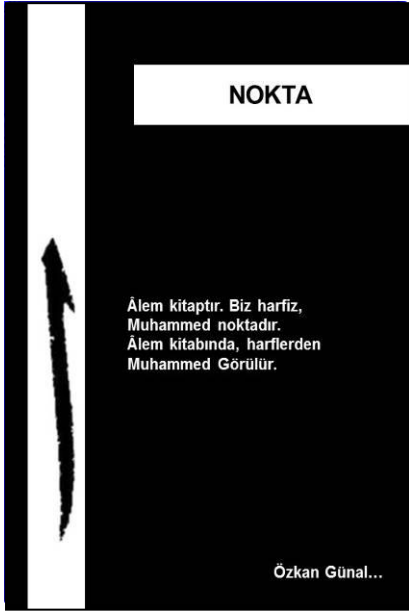
Yani yaratılış gayesinin ne olduğunu bildin mi?

Allah'ın muradı neydi ki seni insan eyledi ve varlıklar âleminde sana en şerefli hizmeti verdi, seni zatına davet ile muhatap eyledi. Bunun içindir ki Ahsen-i takvim üzere halk ettim dedi yani, hiçbir canlıya bahşetmediği yücelikte en şerefli kıldı. Bu şeref, cümle âlem Cenabı Allah'ın bilinecek yönü, insan ise bilecek yönüdür. İşte bilecek yönünü, bilenlerden olarak zahir etmekle mümkündür. Bu şeref fizyolojik, canlı metabolizma olan bedensel yönümüzün insan suretinde olmasından öteye idrak boyutunda bir şereftir. **Neden mi?** Bakın davet ancak insanadır. Kanden gelir yolun senin derken, ilahi muradın, seni var etmekle yüklenmiş olduğu mükellefiyetinin ne olduğunu anladın mı?

Anladıysan insan olmanın maksadını çözdün demektir.

Buradan yola çıkarak, ya kande varır menzilin demekle, madem bilinmekliği için varsın şu kâinat mülkünde, asli görevin rabbini bilmek olacak. İşte burada ikinci anlamın gereken boyut başlıyor. Burada, bu varlık boyutunda, gayba atmadan, Allah kavramının gerçeğine ermen isteniyor. Bunun içindir ki, hizmet verilen bütün peygamberlere yani, irşat ehillerine insanlığa bu gerçeği anlatmak için görev verilmiştir.

*

HER KİLİDE ANAHTARIM

Her kilide anahtar olmak, kilit olan sıfatların aşka tâbî olmasıdır. Aşkı doğurmak, zikrin haline bürünmektir.

Her işin kendisine ait Erkan'ı, vardır. O işin hali bizde belirmeden o iş tecelli etmez. Bir işi yapabilmek, lüzumlu olan araç ve gereçleri temin etmekle sınırlı değildir. Erkan, kural ve kaide demek olup, işin kuralını yerine getirmek gerekir. Bir ustaya çırak olmak, ustaya tâbî olup isteğini sorgulamadan yerine getirerek bildirdiğine hizmet etmek, zamanla bizimde o araç ve gereçler ile o işi icra eder hale gelmemizdir. Bu, isteğimizde samimi olmak ile birlikte o işi kendimizin sevmesi ve zikrediyor olup, zikrin devamlılığı ile mümkündür. Kendimiz severek istemiyor isek, zikretmeyiz, Erkan'ı uygulamak, sabır üzerine kanaat ile çıraklığa devam etmek nefsimize zor gelir, bırakır gideriz. Bize bakanın, bizde ustayı görmesi ancak bizi o işi yaparken görmesi ile mümkündür. İşte, Aşkın varlığı da kendimiz için o zikre hizmet etmektir. Kendimiz için hizmet edersek, zikir dilden kalbe iner, kalpten Ruha yücelir bizi zikrettiğimizin boyası ile boyar, kapıdan içeride huzuru Hak ile kılar. Bu vasıflar rahmani sıfat olup, Muhammedi vasıflardır, Aşkın halidir. Bakara suresi 138 Ayette,

Biz, Allah'ın boyasıyla boyanmışızdır. Boyası Allah'inkinden daha güzel olan kimdir? Biz ona ibadet edenleriz.

denilmektedir. Zikri talim, zikri dilden kalbe indirmek, kalpten ruha yüceltmek, aşkın haline bürünmek, aşk ehli olup kendimizde maşuktan gayrı ne varsa Aşk ile hükümsüz kılıp arınmak. Gönül oluşturmak. Zaten gönül Aşkın kabıdır ki Gönül'e aşk dolunca, gönlün kapısı açılmış olur ki işte o zaman, yere göğe sığmayan Aşğın gönlünü mekân tutar, gönül, Beytullah olur.

*

Zehi derya-yı vahdet kim kesilmez hergiz emvacı

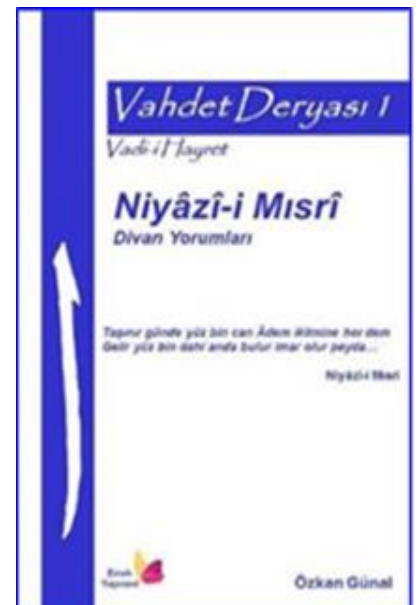
Bu kesret âlemi andan doğup naçar olur peyda

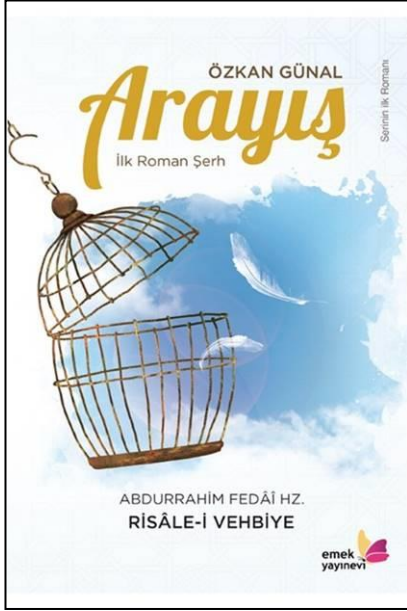
(Vahdet deryasının güzelliği ile sureti terk etmezse kendi var ettiği bu kesret âlemin de çaresiz bulunur.)

Vahdet; Cenab-ı Allah'tan gayrisinin olmadığı, yaratılmanın gerçekleşmediği, sadece Allah'ın var olduğu, zaman ve mekândan münezze olunduğu zevk halidir. Zevken bu hal üzere olan sâlik, kendi nispet varlığından arınmış, ölmezden evvel ölümü nefesine tattırmayı başarmış olandır. Nazarında suret olmaz; o, suret kaydından geçmiştir. Varlık denilen olgu, bir bütüne verilen isim olup bu bütünü oluşturan özellikler vardır. İşte bu özellikler doğrultusunda varlık denilen olguyu bilmek ve anlamak gerekir. Varlık dediğimiz olgu, sadece sahiplendiğimiz beden değildir, suretimiz değildir. Beden varlığın içerisinde bir öğedir.

Varlık, bu bedenle yaptıklarımızdır. Varlık, yaptıklarımızı yapabilmek için gerekli olan sıfatlarımızdır; yani o işin temelidir. Nedir bu sıfatlar? Hayat, diriliktir; diri olmadan, yaşıyor olmadan bir işi yapamazsın. İlim: Bir şeyi yapmak için bilmek gerekir; misalen terzilik bir iştir; ama yapabilmek için terziliği bilmek lazımdır. İrade: İstemek gerekir. İnsan bir işi yaparken onu yapmayı isteyerek işe başlar.

Kudret: Yani güç, gücünüz olmadan o işi yapamazsınız, elimi kaldırmaya mecalim yok denir halk arasında. Ve duymak, görmek ve kelam sıfatları gerekir ki bunlarda aslı itibarıyla bir iştir. Varlık, bütün bu özelliklerin bir olduğu bir vücuttur.

*

Eve geldiklerinde, elinde iz bırakan anahtarını cebinden çıkartıp, kapıyı açtı. Ev kalabalıktı, tüm komşular evlerindeydi. Kimileri hizmet ediyor, kimileri oturuyor, kimileri annesine taziyelerde bulunuyordu. Unutulmuş, uzaklaşmış olan bir kültürün içinde samimiyetle ve sevgiyle yaşıyor oluşunu izledi kısa bir süre. Kendisini çok iyi tanıdığı komşusu olan, çocukken ona ve arkadaşlarına pastalar, kurabiyeler yapıp veren, susadıklarında camına vurup bize her su verir misin dediklerinde kırmayan, güleç yüzlü Meryem teyze,

- *Hoş geldin oğlum. Başın sağ olsun. Baban çok iyi bir insandı. Sadece bizlere değil herkese iyiliği dokunmuştur. Kendisini sevmeyenleri bile severdi rahmetli.*
- *Hoş bulduk, sağ olasin Meryem teyze.*
- *Sende hoş geldin Selim, şu yan odaya geçin siz.*

Talip, Selim'le beraber yan odaya giderken annesine baktı. Annesi üzgündü ama bir o kadarda dirayetli görünüyordu. Annesinin yıkılmayışı içini serinletmişti. Kendisine taziyelerde bulunanlara teşekkür ediyordu. Sonra göz göze geldiler. Annesinin bakışları, son ziyaretin dönüşündeki bakışlarıyla aynıydı. Sanki o bakışlar hiç değişmemişti. İşte o zaman anımsadı, babasına, "Benim gitmem lazım baba, hadi hoşça kal" dediğinde, babasının ona ilk defa "Gitmesen olmaz mı? Birkaç gün kal burada" demesini önemsemediği için iştmemiş olduğundan, "Gitmem lazım baba, erteleyemem hem izin de alamam şimdi. Bir şey lazım olursa ararsınız" dediğini. İşte o zaman annesi aynen şimdiki gibi bakmıştı ve bu bakışlar, ne olur kal bakışıydı. Bu düşünceler arasında odaya girdiler. Bu oda babasının odasıydı. Âşıklar gelmediğinde bu odaya girerdi. Burada oturup bir şeyler okurdu ya da gözlerini kapatıp uzun saatler boyunca dururdu öylece.

*

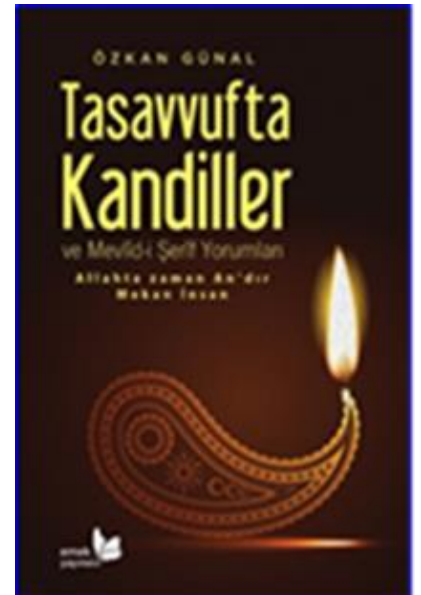
Yaptıklarımızı Allah'a uygun hale getirmek yönünde değişim sorumluluğu getirir. Bir şeyin bilgisini tahsile başlamak, tecellisine ulaşınca gerçekleşecek güzelliğin hemen görülmeye başlaması demek değildir. Bilgi tecellisine ulaşınca ancak kendisiyle güzelleştirir. Bilmiş olmak yeterli değildir. Müminle Firavun arasındaki fark bilgi değildir yani Mümin bilen Firavun bilmeyen değildir. Fark Müminin tahsil ettiği bilgiyle, eski yaşantısından kendisini kurtararak yeni bilgiyi yaşantısında kullanması, Firavunun bilmeye başladığıyla yaşamak yerine kendi bilgisiyyle yaşamaya devam ederek bilgiyi mevcut yaşantısında kullanmasıdır. Mümin işlerimin faili Allah'sa o halde ben yokum derken Firavun işleri yapan Allah'sa o halde ben Allah'ım diyendir ki Firavun ben Allah'ım diyendir.

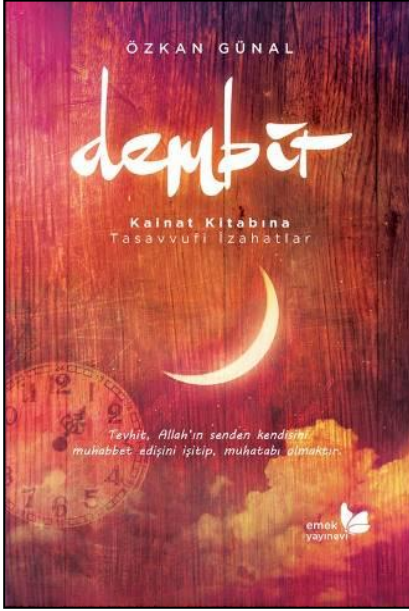
Âleme farksız bakmak ama kendimize farklı bakmak, cümle güzellikleri Allah'tan, noksanlıkları kendimizden bilmektir. Bu ise yaşantımızı tevhide uygun hale getirmekle gerçekleşir. Nisa suresi 79 ayeti kerimede bu hakikat,

Sana iyilikten ne isabet ederse, işte o Allah'tandır. Ve sana kötülükten ne isabet ederse, o takdirde o, kendi nefsendendir ve seni, insanlara Resul olarak gönderdik ve şahit olarak Allah yeter.

denilerek anlatılmaktadır. Şimdi şunu iyi anlamalıyız ki bizler tıpkı gece karanlığında yaptığımız işlerde kendimizi göremediğimiz gibi başlayan seyr-i sülûk yolcuğunda da yaptığımız işlerde kendimizi görmekten geçmeliyiz. Yaptığımız işlerin faili Allah'tır ve bu işler bizden bu bilinçle güzellikten yana tecelli etmelidir. Cenabı Resulullah efendimiz bu hususta,

Size bakanlar Müslüman olmak istemiyorsa siz henüz iman etmemişsinizdir.

*

Velayetin şeriatını anlayabilmek için öncelikle şeriatın anlamını bilmek gerekir. Şeriat, bizlere bildirenlerin kendi çıkar ve menfaatleri doğrultusunda anlattıkları gibi sadece ibadetlerin şekli boyutu değildir. Bu ibadetler, Namaz, Oruç, Haç ve Zekât ile sınırlı olamazlar. Sen her ne yaparsan yapmış ol, yaptığın ayrı namaz ayrı, yaptığın ayrı oruç ayrı gibi deyimler gerçek şeriat dışı nefsi emmare deyimleridir. Bu şeriatı sınırlayıp kısıtlamaktır. Gerçek şeriatın anlamını değiştirip, şeriat olan, ahkâm, kurallar ve kaideler bütünlüğünü hükümsüz bırakıp, ibadetin şeklini yerine getirme anlayışı tevhit dışı bir anlayıştır.

Şeriat, gerçek anlamı gereği Muhammedi yaşamın bütünlüğüdür.

Cenabı Resulullah efendimizin yaşantısının bütünlüğündeki yaşam şekli, İslam'ın şeriatıdır. O, hayatı boyunca hiç yalan söylemedi. O, kendisinden emin olunandı. O, dürüstü, çalışkandı. O iyilikseverdi, cömertti, bağışlayan, hoş gören, affedendi. Ondandır kimseye zarar gelmezdi. O her yaptığıyla insan olarak yaşamının nasıl olması gerektiğini gösterdi çünkü O, İslam'ın kural ve kaidelerine göre yaşayarak, insan yaşantısının numuneyi misali olandı. Cenabı Allah, kendisi için, Kuranı Kerimin Enbiya suresi 107 ayetinde,

Biz seni ancak âlemlere Rahmet olarak gönderdik

beyanıyla, Onun yaşantısının Rahmet üzerine olduğunu göstermektedir. Cenabı Resulullah efendimiz ise kendisi için,

Ben, ancak güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim.

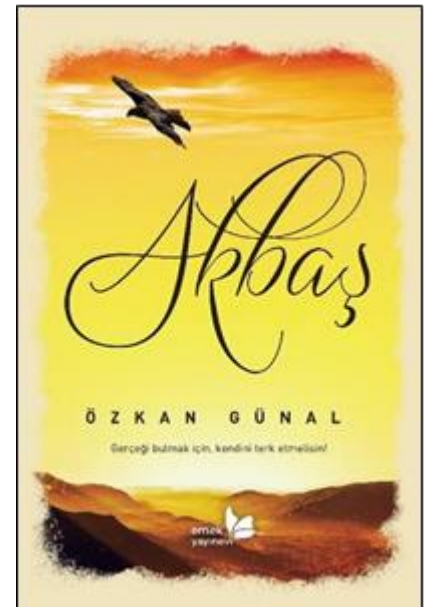
*

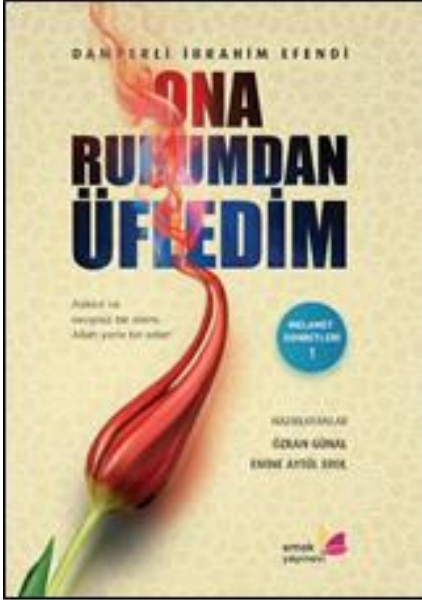
Düz bir uçuşta asla başka bir kuşu yakalayamayız. Bu sebeple, havadan mümkün olduğu kadar yaklaşmış, kanatlarını yarıya kadar kapatarak aşağıya, kuşa doğru kendini bırakacaksın. Kanat çırpmayacaksın, sadece bırak kendini tamam mı?

Kuş, yön değiştirdiğinde kanatlarını açıp gövdeni aşağıya doğru olmaktan, düz hale getireceksin ama kanat çırpma. Sonra kuyruğunla kuşa doğru yön değiştirip kanat çırpmaya başlayacaksın. Anladın mı?” dedikten sonra, “Hadi gel şimdi önce ben nasıl yapacağımı göstereceğim” deyip havalandı yuvasından, Akbaş da arkasından. Birlikte epey yükseldikten sonra Uzunkanat önce aşağıya doğru kanatları açık olarak inmeye başladı Akbaş da yanında. Sonra, Akbaş anlattığı gibi kanatlarını yarıya kadar kapatıp tam dik olmayacak, hafif açılı bir şekilde daha hızlı inmeye devam ederken Akbaş onu izliyordu.

Hızlı iniş devam ederken Uzunkanat, kanatlarını açarak gövdesini düzleştirip yana doğru yön değiştirdikten sonra tekrar kanat çırparak Akbaşın yanına gelip, “Unutma! Eğer kanatlarını açıp, gövdeni düzleştirerek kanat çırpmaya başlamazsan yere kadar inmeye devam edersin. Yerle arandaki mesafe tekrar havalanmana yetecek kadar olmalı daima yoksa yere çarparsın” dedikten sonra, “Hadi şimdi sıra sende. Oldukça yüksekteyiz bu mesafeden alıştırma yapalım” deyip saldı kendini aşağıya.

Akbaş, Uzunkanat'ın hemen yanında o ne yaparsa aynısı yapmaya başladı. Aşağıya doğru kanatları açık olarak indi, indi, indi ve sonra kanatlarını yarıya kadar kapattığında inişi daha da hızlanmaya başladığında hem heyecanlandı hem de korktu biraz. Hızlı iniş esnasında Uzunkanat'a bakıyordu.

*

Ebu Cehil “Söyleyin Muhammedinize ayağıma gelirse iman edeceğim” dedi. Gelip Allah resulüne söylediler, o mübarek “Gideriz, yeter ki o iman etsin” dedi. Meğer tuzakmış, sokak kapısının hemen içerisine kocaman, derin bir çukur kazdırmış, çırıplar koymuş toprakla da hafifçe örtmüş, Resulullah çukura düşsün diye. Resulullah yalnız başına Ebu Cehil’in evine doğru gidiyor, o da üst kattan gelişini seyrediyor, kapı açılıp Resulullah bir adım attığı zaman çukura düşecek, o da zevk alacak, Resulullah’ı çukura düşürdüm diyecek. “Tam kapıya yaklaşınca kardeşim Cebrail beni uyardı, Ya Muhammed girme içeri dön geri dedi” diyor. Sebebini bilmiyor ama Cebrail beni uyardı diye döndüm diyor.

Ebu Cehil Peygamberin döndüğünü görünce telaşla aşağı iniyor onu içeri sokup illa çukura düşürmek için. O telaş içerisinde kazdığı kuyuyu unutuyor ve kendisi düşüyor içine. “Kazdığı çukura düşürürler adamı” sözü oradan kalmadır. Bir türlü çıkartamıyorlar

Ebu Cehil’i, kıpırdadıkça aşağı iniyor.

Bağırıyor, “Gidin Abdullah’ın Muhammed’e haber verin beni kuyudan çıkartsın iman edeceğim” Gelirler, “Ey Allah’ın Resulü, Ebu Cehil senin düşmen için kazdığı kuyuya kendisi düşmüş”, “Kardeşim Cebrail’in neden dön dediğini anladım şimdi” der. Peygamber çukurun başına gidiyor ve mübarek elini uzatıyor, “Uzat elini bana” diyor ve tutup çekip çıkartıyor. Ebu Cehil, kandırdım seni iman etmem diyor, Hz Resulullah,

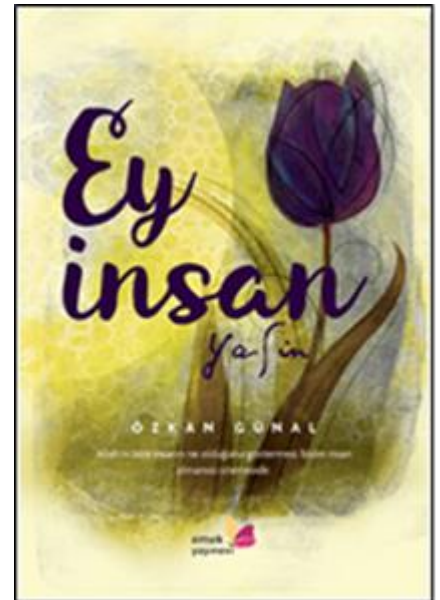
“Biliyordum iman etmeyeceğini ama ben insanlık görevimi yaptım peygamberlik değil, kim düşmüş olsaydı çıkarırdım bana inanıp inanmaması fark etmez” diyor. İnsanlık bu.

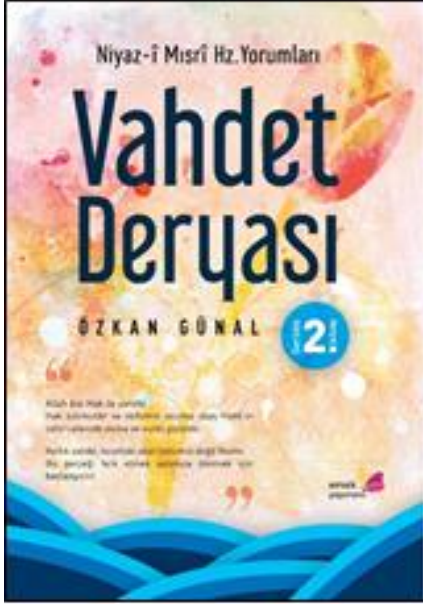
Bizim de kuyuya düşenlerden çıkartıklarımız çok, şimdi arkamızdan küfür ediyorlar. Ne yaptık biz bunlara bu küfürleri hak edecek, zarar vermedik. Hayvaniyeti yaşıyorlardı, birisini pavyondan, birisini kumarhaneden, birisini meyhaneden aldık çıkarttık. Demek ki oluyor bunlar.

*

2- Hüküm veren Kur’an’a andolsun.

Ey insan! Âlem, Bizim varlığımızın zahir oluşudur ve bu zahir oluş Bizden ayrı değildir. Biz âlemi kurarken yani zuhur edişte âlem isimi alırken, kurulan ve kuran olarak ikilik yaratmadık, yaratılmışlık esması giyindik. Bu sebeple yaşam bütünlüğüyle her eşyası, her sureti, her ismi ve her fiiliyle Bizim hükmümüz, Bizim tecellimizdir. Hiçbir zerre yok ki o zerreliliğiyle Bizim tecellimiz olmadan varlık âleminde mevcut bulunsun. Bu mümkün değildir. Eğer Bizim tecellimiz olmayan bir şey varsa o zaman Bizim kendimizden başka ilah olmayışına şahadet edişimiz hükmünü yitirirdi. Anlamalısın ki kendi varlığın, bu varlığın vasıfları, bu vasıflarla yaptıklarının tümü ve karşılaştığın her oluşum Bizim Kendimizi muhabbet edişimizdir. Kitabımız nasıl ki her harfiyle, her hecesiyle, her kelimesiyle, her cümlesiyle Bizim kelimamızsa, sen de Bizim varlık tecellimizsin. Varlığının tümü Bizim varlığımızın zuhurudur ve zuhurumuz olan varlığın, Bizim Kendimizi ispat edişimizdir. Vücudun, diriliğin, bilgin, iraden, gücün, görmen, işitmen, kelamın ve yaptıkların, tümü sendeki hükmümüzdür. Bu hüküm, bilinme ve bilme isteğimizin ispatıdır. Anlamalısın ki kendim dediğin sen ve Bizim Kur’an diyerek beyan ettiğimiz, birbirinden ayrı değildir. Âlem ve sen ayrı olmadığınız için esma yönüyle zikrettiğimiz sen, âlem ve Kur’an Bizim farklı isimler almamızdan ibarettir.

*

**Kârım dürür dert ile gam
Gitmez başımdan hiç elem
Gülден cüda bir bülbülüm
Ah firkata vah firkata**

*(Kazancım dert ile keder gitmez başımdan hiç üzüntü
Gülден ayrı bir bülbülüm ah ayrılık vah ayrılık)*

Fani olucu dünya hayatında nefsin talepleri olan ziynetler tıpkı dünya gibi fanidir ve fani, gelip geçici yok olucu, sonu olan anlamına gelir. Bizim nefsimiz, her ne kadar baki olan aslımızın zahiri de olsa, fanidir. Fani olan tarafımızın fani olanlara olan istek ve doyumsuzluğu için baki yanımızı harcamak insan için en üzücü olandır. Ben onu kullandığımdan dolayı kendim ile değerli kıldığım, kullanmadığım zaman çöpe attığım için değeri çöp olan eşyanın müptelası, kölesi olmak ve elde etmek için imanı hiçe saymak ne üzücü. Ali İmran suresi 185 ayeti kerimede,

Her nefis ölümü tadacaktır. Ancak kıyamet günü yaptıklarınızın karşılığı size tastamam verilecektir. Kim cehennemden uzaklaştırılıp cennete sokulursa, gerçekten kurtuluşa ermiştir. Dünya hayatı, aldatıcı metadan başka bir şey değildir.

denilmektedir. Aldatıcı meta olan dünyada nefis ihtiyaç duyduklarını talep eder. Bu talepleri karşılamak dünya yaşantımız için lüzumludur ve sorumluluğumuzdur lakin ihtiyacını gidermekten öteye doyumsuzluk olmaması, talepleri karşılamak için imanin hiçe sayılmaması gerekir. Zulmanîyete düşmemek insan işidir. Nefis, Deniz suyu gibidir. İçilirse daha çok susatır, susadıkça içilir, içildikçe helak eder. Hayat vermesi için ateşte kaynatıp, Tuzundan arındırmak gerekir. Nefsin her talebini yerine getirmek ve bu talepleri yerine getirmek için imanı katletmek, nefsi ilah olarak görüp nefse secde etmek bizi helaka götürür. İnsan suretinde yaratılmış canlı mahlûk olarak ömrümüzü küfür içinde tamamlarız. Kulaklarımız nefis-i emmareye açık olduğundan iman boyutunu duyamayız. Nefis-i emmareye tâbî akıl bize bulunduğumuz küfür bataklığını güzel gösterir. Cenab-ı Allah bu hususta bizleri, Furkan suresi 44 ayeti kerimede şöyle uyarmaktadır,

Yoksa sen onların çoğunun söz dinleyeceklerini yahut akıllarını kullanacaklarını mı sanıyorsun? Onlar hayvanlar gibidirler hatta onlardan daha da aşağıdadırlar.

Küfür bataklığındaki bizler, kendi nefsimize zulmetmiş oluruz. Bu zulüm sonucu dünya yaşantımızdaki kazancımız, beyitte beyan edildiği gibi **“Kazancım dert ile keder”** olur. Nefsimiz dediğimiz bu dünyadaki bulunuş halimizdir. Nefsimizden zahir olan aslımızdır, aslımız Hak'tır. Bu sebeple varlık dediğimiz olgular Hakk'ın varlığıdır. Yaratılışımızdan gelen ve hazır bulduğumuz bu olgular Hakk'ı bilmek içindi ama biz dünyaya yöneldiğimizden, varlığımızda Hakk'ı değil nefsimizi görerek kendimize zulüm etmiş olduk. Araf suresi 23 ayeti kerimede,

Dediler ki: Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz

denilerek bu husus anlatılmaktadır. İşte ayeti kerimede belirtildiği gibi kendimize zulüm etmiş oluşumuzun, zulümden kurtuluşa ermesi için Rabbimizin bizi bağışlaması lazımdır. Bağışlanmayı istemek ve istek doğrultusunda gayretle, azimle, sabırla çaba göstermek gerekir. Bu çaba, nefsin ilahlığını oluşturan nefsi emmare boyutunda tutan mahlûk sıfatlardan arınmaktır. Yolu, gösterilen seyri sülûkte telkin edilen zikre hizmet gereklidir. Hizmet, kendi varlığımız dediğimiz nefsimizden feragat ederek, nefsimizi Allah için feda etmektir. Bakara suresi 207 ayeti kerimede,

İnsanlardan öylesi de vardır ki, Allah'ın rızasını kazanmak için kendini feda eder. Allah, kullarına çok şefkatlidir

BİTİM

Değerli okuyucu,

Emek Yayınevi, Dembir dergisinin 2017 yılı üçüncü, toplam yirmi yedinci sayısını okuduğunuz için emeği geçenler olarak hepimize çok teşekkür ederiz. Umarız okuduklarınızın **Mümin**'e olan bakışınıza katkısı olmuştur.

Mümin bir şahsın ismi değil, tevhitte oluşan sıfatın ismidir. Bu sıfat ki içerdiği tüm değerler irfaniyet üzerine Allah ile tevhit olarak gerçek değerine ulaşmış olandır. Mümin sıfatı, gören, görülen, seven sevilen, zikreden zikredilen, bilen bilinen, söyleyen işiten tevhitliği olup ikiliğin cem olduğu idraktır. Sen sensin, ben benim şirkinden geçilip biz tevhitliğinin zahire geldiği idraktır. Hakk'ın ilahlığında bulunan anlayışın, Hakk'ın ilahlığını sahiplenerek kendisini ilahlaştırışından geçip, Hakk'ın ilahlığında yani kendiliğinde Hakk'ı zahirde bulmak sonucu Hakk'a şahit olan idraktır. Mümin, "Ene Hak" derken Hak'tan gayri hiçbir şey görmeyendir. Müminlik, Allah'ın kulluğunun temelidir. Müminlik, Hakk'ın kendi zahirliğinde insanla tecellisidir. Hu...

Bu sayımızı, Emek Yayınevinden yakında yayınlanacak olan, Özkan Günal'ın kaleme aldığı, düzenlemesini Emine Aytül Erol'un yaptığı, **Dembir 2** isimli eserle noktalıyoruz.

*

Mevlid Kandili

Yaratılmışların en hayırlısı, insanların en seçkini olan Peygamberimizin doğumu, tüm insanlık için oldukça büyük önem arz etmektedir. O tevhit sahibi, her bakımdan insanların en mükemmelidir. İnsanlığa duyurduğu, tebliğ ve telkin ettiği iman yaşantısını bizzat kendi yaşantısı ile ortaya koymuştur. Öncelikle, her ne kadar tanımaya çalışsak da asla layıkıyla tanıyamayacağımız, ne kadar anlamaya çalışsak da asla layıkıyla anlayamayacağımız, layıkıyla bilemeyeceğimiz, ancak yine kendisinin lütfettiği kadar bilip, anlayıp, tanıyabileceğimiz O âlemler sultanını, O varlığımızın var oluş sebebini tanımaya ve anlamaya çalışmalıyız. O, kendinden gayriyi, kendisinden gayriya bildirmeyendir. Cenabı Resulullah efendimiz kendisi için,

Allah'ın ilk yarattığı benim Nur-umdur. Diğer her şey o nurdan yaratılmıştır.

demektedir. Bu sebeple âlem, Nur-u Muhammediye ve Tafsilat-ı Muhammediye olarak zikredilir. Buradan anlıyoruz ki varlığın batın ve zahir boyutları ayrılmaksızın Muhammedî Nur-un zahirliğidir. Her ne görüyor, biliyor, işitiyor ve konuşuyorsak aslı itibarıyla Muhammedi görüyor, biliyor, işitiyor ve konuşuyoruz. Bu değişmez gerçek olup sahiplendiğimiz hakikattir. O, Kur'an'ı kerimin Nisa suresi 174 ayetinde,

Ey insanlar, bakın size Rabbinizden kesin bir delil geldi; size açık bir nur indirdik.

denilerek anlatılan indirilmiş Nurdur. O, Cenabı Allah'ın Ahzab suresi 45-46 ayetlerinde,

Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı; Allah'ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı bir nur olarak gönderdik.

Gönlümüz, gönüller sultanı, Melami Mürşid-i Kâmil'i, Damperli İbrahim, Halil İbrahim Baki Hz. ile beraberdir. Üzerimizdeki Nur-unun bizi aydınlatması, gönlümüzdeki yanan kandil oluşu, daimi olsun.

Allah Allah

